

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra krizového řízení

**Zvýšení bezpečnosti středních škol v Kostelci nad
Orlicí**

Diplomová práce

Increasing the safety of secondary schools in Kostelec nad Orlicí

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. Ing. Otakar Jiří MIKA, CSc.

AUTOR PRÁCE

Bc. Michaela BÍLKOVÁ

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 15. března 2023

Bc. Michaela Bílková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce, docentu Otakaru J. Mikovi, za odborné vedení, cenné rady a konzultace, které mi byly velkou oporou během zpracování mé diplomové práce. Dále děkuji ředitelkám škol, Mgr. Renatě Čermákové a Mgr. Yvoně Bůžkové, a všem respondentům za trpělivost a ochotu při zprostředkování výzkumného šetření. V neposlední řadě děkuji mým nejbližším za vytrvalou podporu v průběhu psaní práce.

ANOTACE

Cílem mé diplomové práce je posoudit stávající bezpečnostní opatření a navrhnout možné zvýšení bezpečnosti na vybraných středních školách. Teoretická východiska diplomové práce se věnují základním bezpečnostním pojmům, právním, metodickým a jiným dokumentům, které se ke školám a jejich bezpečnosti vztahují a v neposlední řadě měkkým cílům a principům spolupráce mezi státním a soukromým sektorem nebo možnostem zabezpečení a ochrany škol. Praktická část sestává ze dvou případových studií, ve kterých uplatňuji prvky kvalitativního i kvantitativního výzkumu na vybraných středních školách. Výzkum reflektuje zabezpečení škol, zkoumá míru rizika u stanovených mimořádných událostí a nastiňuje pohled na míru rizika událostí u studentů.

KLÍČOVÁ SLOVA

bezpečnost* ochrana* měkké cíle* školy* riziko* bezpečnostní opatření* zvýšení bezpečnosti

ANNOTATION

The aim of my master thesis is to assess the existing security measures and propose a possible increase in security at selected secondary schools. The theoretical part of the thesis is devoted to basic security concepts, legal, methodological, and other documents that relate to schools and their security and, last but not least, soft targets and principles of cooperation between the state and private sector or the possibilities of securing and protecting schools. The practical part consists of two case studies in which I apply elements of qualitative and quantitative research at selected secondary schools. The research reflects on the security of schools, examines the level of risk in determined extraordinary events and outlines a view on the level of the risk of events for students.

KEYWORDS

security* safety* soft targets* schools* risk* security measures* safety increasing*

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 ZÁKLADNÍ POJMY V BEZPEČNOSTNÍ OBLASTI	9
1.1 Bezpečnost	9
1.1.1 Bezpečnost škol	10
1.2 Mimořádná událost	10
1.3 Chráněný zájem	11
1.4 Riziko	11
1.5 Hrozba	12
1.6 Zranitelnost	13
1.7 Prevence	13
2 PRÁVNÍ, METODICKÉ, TECHNICKÉ A JINÉ DOKUMENTY UPRAVUJÍCÍ OBLAST ZABEZPEČENÍ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	13
2.1 Právní předpisy	14
2.2 Strategické, metodické a další obdobné dokumenty související s ochranou škol jakožto měkkých cílů	14
2.3 Technické normy.....	15
3 MĚKKÉ CÍLE	15
3.1 Škola jako měkký cíl.....	18
3.1.1 Incident ve Žďáru nad Sázavou a Česká školní inspekce	20
3.1.2 Norma ČSN 73 4400	22
3.2 Pilíře systému ochrany měkkých cílů	23
3.3 Principy spolupráce státního a soukromého sektoru.....	26
3.3.1 Asociace Bezpečná škola.....	28
4 ZABEZPEČENÍ A OCHRANA	31
4.1 Ochrana a fyzická bezpečnost objektu.....	31

4.2	Bezpečnostní prvky a jejich využití	32
4.2.1	Fyzická bezpečnost	32
4.2.2	Elektronické prvky	34
4.2.3	Mechanické prvky	36
	PRAKTICKÁ ČÁST	38
5	VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	38
5.1	Stanovení výzkumného problému	38
5.1.1	Výzkumný cíl	39
5.1.2	Výzkumné otázky	39
5.2	SWOT analýza	39
5.3	Proces posuzování rizik	41
5.3.1	Analýza rizik	41
5.3.2	Hodnocení rizik.....	44
5.4	Případová studie Obchodní akademie T.G.M.	45
5.4.1	Okolí školy a kriminalita.....	46
5.4.2	Sběr dat – objektová ochrana.....	47
5.4.3	Rozhovor s ředitelkou školy.....	49
5.4.4	SWOT analýza aktuálního zabezpečení a její vyhodnocení.....	52
5.4.5	Výběr rizik a jejich vyhodnocení v souladu s ČSN 73 4400.....	54
5.4.6	Analýza a interpretace dat z dotazníku.....	56
5.5	Případová studie Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště chladič a klimatizační techniky.....	61
5.5.1	Okolí školy a kriminalita.....	61
5.5.2	Sběr dat – objektová ochrana.....	62
5.5.3	Rozhovor s ředitelkou školy.....	65
5.5.4	SWOT analýza aktuálního zabezpečení a její vyhodnocení.....	68
5.5.5	Výběr rizik a jejich vyhodnocení v souladu s ČSN 73 4400.....	71

5.5.6	Analýza a interpretace dat z dotazníku.....	72
6	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	77
7	DISKUSE A NÁSLEDNÁ DOPORUČENÍ	79
ZÁVĚR.....		87
	SEZNAM ZKRATEK.....	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	90
	SEZNAM OBRÁZKŮ	98
	SEZNAM TABULEK	98
	SEZNAM PŘÍLOH	99

ÚVOD

Problematika škol jakožto měkkých cílů v poslední dekádě silně rezonuje společností. Toto téma je stále velmi aktuální a je často diskutováno ve všech vyspělých zemích světa. Problematika České republiky je spatřována především v nejednotném přístupu k ochraně těchto zranitelných míst a citlivost tohoto tématu skýtají tragické ztráty v podobě obětí dětí a mladistvých.

Přestože byla Česká republika označena v roce 2018 za sedmou nejbezpečnější zemi světa z celkového počtu 163 států¹, nepůsobí zde žádná teroristická organizace a útoky tohoto typu se nám prozatím vyhýbají, je pouze otázkou času, kdy aktuální úroveň zabezpečení nebude postačovat. Úroveň nebude dostatečná nejen z důvodu měnícího se bezpečnostního prostředí v Evropě, ale i ve světě.

V teoretické části se zaměřuji na definování základních pojmů vztahujících se k této problematice, vymezuji právní, metodické a jiné dokumenty, které s problematikou měkkých cílů souvisí. Dále se věnuji samotnému pojmu měkký cíl, jeho ochraně a spolupráci státního sektoru se sektorem soukromým. V neposlední řadě se zaměřuji na zabezpečení a objektovou ochranu.

Praktická část obsahuje dvě případové studie, které zahrnují místní šetření na škole, rozhovory s ředitelkami škol, následnou SWOT analýzu, proces posuzování rizik, jejich výběr a následné vyhodnocení. Cílem diplomové práce je posouzení stávající bezpečnosti středních škol v Kostelci nad Orlicí a následná doporučení školám, jak jejich bezpečnost zvýšit či na jakou problematiku se více zaměřit.

---

¹ POUZAROVÁ, Monika. Místa velké koncentrace osob v Jihočeském kraji jako bezpečnostní výzva. *Ochrana & Bezpečnost*, 2019 č. 2 [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2019_B/2019_OaB_B_10_pouzarova.pdf

TEORETICKÁ ČÁST

Teoretická část diplomové práce komplexně popisuje problematiku školských zařízení jakožto měkkých cílů, definuje nejzásadnější pojmy v oblasti bezpečnosti a nastiňuje objektovou ochranu školských zařízení.

1 ZÁKLADNÍ POJMY V BEZPEČNOSTNÍ OBLASTI

Kapitola se věnuje základním pojmům v oblasti bezpečnosti, právním a jiným předpisům, které spolu se základními pojmy tvoří nezbytný základ pro pochopení a orientaci se v problematice měkkých cílů, bezpečnostní teorii i praxi.

1.1 Bezpečnost

Pojem bezpečnost může být chápán a aplikován do různých odvětví. V krizovém řízení je dle terminologického slovníku Ministerstva vnitra za bezpečnost považován „stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným (i nenadálým) vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí. Je to tedy míra stability systému a jeho primární a sekundární adaptace.“²

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky vymezuje pojem bezpečnost na úrovni státu a stanovuje složky, které se na zachování bezpečnosti podílejí. Mezi tyto složky patří ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby, avšak podíl na zajištění bezpečnosti dle čl. 3 odst. 2 nesou také státní orgány, orgány územních samosprávných celků, právnické a fyzické osoby, jejichž rozsah dále stanoví zákon.³

Ze dvou výše uvedených definic bezpečnosti lze chápat, že bezpečnost je pro společnost v každodenním životě velmi důležitá a nevyhnutelná. Fakt, že je bezpečnost vnímána jako nejsilněji pocíťovaná potřeba ve společnosti potvrzuje také Maslowova teorie potřeb, ve které bezpečnost hierarchicky zaujímá druhé

---

² Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu [online]. [cit. 2022-08-07]. *mvcr.cz.*, 2016. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planování-obrany-státu.aspx>

³ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, In: Sbíрка zákonů. 1998, roč. 1998, částka 39, číslo 110, s. 5386.

místo. Z tohoto důvodu lze tvrdit, že je v současné době bezpečnost nezbytná pro existenci života. Bezpečnost a ochrana jsou zakotveny v čl. 12 Listiny základních práv a svobod a jsou také součástí ústavního pořádku České republiky.⁴

Udržení bezpečnosti, zlepšování zabezpečovacích systémů a odstraňování nedostatků v postupech snižuje nebezpečí a zabraňuje vzniku nových incidentů.⁵ V současné době společnost vnímá zásadní proměny v oblasti bezpečnosti, vztahů mezi státy a středobod národní bezpečnosti se čím dál více opírá o koncept bezpečnosti mezinárodní.⁶ Reakce jednotlivých států a bezpečnostních organizací na všechny typy bezpečnostních hrozeb musí být založena na spolupráci s dalšími mezinárodními aktéry. Žádný stát ani organizace není schopná se samostatně vypořádat s hrozbami, kterým dnes ve světě čelíme.⁷

1.1.1 Bezpečnost škol

Bezpečnost škol je pojem, který je nezbytné posuzovat ve dvou rovinách. Primární koncept se zaměřoval především na zajištění bezpečnosti žáků při vyučování a mimoškolních aktivitách. Aktuální, novější, koncept se zabývá především zabezpečením školských zařízení před mimořádnými událostmi, mezi které patří například útoky fyzických osob čili zajištění objektové bezpečnosti.⁸

1.2 Mimořádná událost

Za mimořádné události se považují události či situace, které vzniknou v určitém prostředí vlivem živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, jejichž řešení je zajištěno obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů. Z pohledu integrovaného

---

⁴ SLADKÝ, Libor et al. *Bezpečnost školských zařízení*. 1. díl: Vyrovnaná řešení. Praha: Asociace bezpečná škola; Ministerstvo vnitra České republiky, [online]. 2019. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: https://prevencekriminality.cz/wp-content/uploads/2019/03/bezpecnost-skolskych-zarizeni_1_dil-mv.pdf

⁵ BELAN, Ľubomír. *Bezpečnostný manažment: Bezpečnosť a manažment rizík*. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2015. 195 s. ISBN 978-80-554-1138-5.

⁶ JURÍČEK, Ludvík a ROŽNÁK, Petr. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století*. OSTRAVA: KEY Publishing 2014, 158 s. ISBN 978-80-7418-201-3.

⁷ KNÝ, Milan et al. *Bezpečnostní výzvy současného světa*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2020. s 308 ISBN 978-80-7251-498-4.

⁸ PEJŠOVÁ, Zuzana. *Bezpečnost ve školských zařízeních. Ochrana & Bezpečnost* [online]. 2016, roč. 5., č. 3. [cit. 2022-08-07]. ISSN 1805-5656. Dostupné z: http://www.ochab.ezin.cz/O-a-B_2016_C/2016_OaB_C_01_pejsova.pdf

záchranného systému se mimořádnou událostí rozumí „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“⁹

1.3 Chráněný zájem

Chráněný zájem lze charakterizovat jako předmět, objekt osobu či osoby na jejichž ochraně má společnost zájem, je pro ni cenný, nechce o něj přijít a zároveň je jeho ochrana svěřena do rukou daného orgánu.¹⁰

1.4 Riziko

Terminologický slovník popisuje riziko jako „možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nežádoucí.“¹¹ Riziko je v každém případě odvoditelné od určité hrozby. Míru rizika, kterou se rozumí pravděpodobnost nežádoucích následků, které vyplývají z hrozby a ze zranitelnosti zájmu, je možné zhodnotit na základě analýzy rizik. Analýza vychází z posouzení připravenosti subjektu či objektu, na hrozby, kterým objekt čelí. Základní rovnicí, kterou lze využít pro výpočet rizika u neintencionální hrozby, tedy u výpočtu jevu přírodního, definovaného fyzikálně, je možné použít tuto:

$$\text{RIZIKO} = \frac{\text{HROZBA} \times \text{ZRANITELNOST} \times \text{HODNOTA}}{\text{PROTIOPATŘENÍ}}$$

Riziko je vždy vyšší, čím je závažnější hrozba a zranitelnost chráněného zájmu. To samé platí u hodnoty chráněného zájmu, čím je hodnota dražší, tím je riziko vyšší. Můžeme zde tedy sledovat přímou úměru. Naopak nepřímá úměra se promítá do protiopatření. Čím důkladnější je protiopatření, tím nižší je riziko.

---

⁹ Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu [online]. [cit. 2022-08-07]. *mvcr.cz*, 2016 Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planování-obrany-státu.aspx>

¹⁰ UHLÁŘ, Jan. Technická ochrana objektů. I. díl. *Elektrické zabezpečovací systémy II*. 2.vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. ISBN 978-80-7251-313-0.

¹¹ Tamtéž.

U intencionální hrozby, která je realizována lidským jedincem nadaným vůlí a úmyslem, je třeba zohlednit i další parametry. Mezi ně se řadí kapabilita aktéra hrozby neboli schopnost aktéra provést čin a jeho motivovanost. Parametry kapability aktéra krát motivovanost se mohou uvádět také jako složený činitel, který je nejčastěji nazýván jako „potencionál hrozby.“¹²

$$\text{RIZIKO} = \frac{\text{KAPABILITA} \times \text{MOTIVOVANOST} \times \text{ZRANITELNOST} \times \text{HODNOTA}}{\text{PROTIOPATŘENÍ}}$$

Tuto rovnici lze chápat takto: čím vyšší je schopnost aktéra a motivovanost, čím závažnější je zranitelnost a čím je pro nás dražší hodnota, tím je riziko vyšší. Vidíme zde tedy přímou úměru.¹³ Problematický jev z pohledu managementu rizik je shledáván v omezování se na finanční rizika a opomíjení rizik spojených s nedostatkem jednání lidského faktoru. Opomíjení těchto rizik má mimo jiné tendenci vést k přehnané důvěře, že všechny problémy budou vyřešeny včas, bez větších ztát poté, co se objeví.¹⁴

1.5 Hrozba

Bezpečnostní hrozby v současné době již nemají pouze vojenských charakter.¹⁵ Za hrozbu se považuje jakýkoliv fenomén, který má potenciální schopnost poškodit chráněné zájmy České republiky (dále také „ČR“). Hrozba může mít přírodní, na lidské činnosti přímo nezávislý charakter, anebo může být způsobena

¹² SMOLÍK Josef, Tomáš ŠMÍD et al. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století – Úvod do pojetí bezpečnostních hrozeb*. Masarykova Univerzita: Mezinárodní politologický ústav, 2010, 1. vyd. 276 s. ISBN 978-80-210-5288-8.

¹³ Tamtéž.

¹⁴ KRULIŠ, Jiří. *Jak zvítězit nad riziky: Aktivní management rizik – nástroj řízení úspěšných firem*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-835-2.

¹⁵ BUZAN, Barry, WAEVER, Ole a Jaap de WILDE. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 6, *Současná teorie mezinárodních vztahů*. ISBN 80-903-3336-2.

člověkem, skupinou lidí, organizací či státem.¹⁶ Relevance hrozby je přímo úměrná povaze hodnoty a faktu, jak moc si konkrétní hodnoty ceníme.¹⁷

1.6 Zranitelnost

Zranitelnost je vnímána jako nedostatek, slabina či stav analyzovaného aktiva, kterého může hrozba zneužít na aplikaci svého nežádoucího účinku. Citlivost aktiva na působení hrozby je vyjádřena touto veličinou. Při interakci hrozby a aktiva vzniká zranitelnost. Úroveň zranitelnosti je sledována na základě dvou faktorů, a to citlivosti a kritičnosti. Citlivost představuje náchylnost aktiva na poškození konkrétní hrozbou a kritičnost představuje významnost aktiva pro zkoumanou strukturu organizace.¹⁸

1.7 Prevence

Prevenčí se rozumí „soubor opatření, jejichž cílem je předcházení mimořádným událostem a krizovým situacím, popř. předcházení škodlivým činnostem.“ Opatření se mohou dělit na dvě skupiny. První skupinou jsou pasivní opatření, do kterých spadají technická opatření, organizační a také výchova obyvatel. Do druhé skupiny se řadí aktivní opatření jako je výstavba systémů, které snižují pravděpodobnost vzniku mimořádné situace.¹⁹

2 PRÁVNÍ, METODICKÉ, TECHNICKÉ A JINÉ DOKUMENTY UPRAVUJÍCÍ OBLAST ZABEZPEČENÍ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Pro ucelení problematiky měkkých cílů tato kapitola vymezuje nejdůležitější právní, technické a jiné normy, které souvisí s bezpečností školských zařízení.

---

¹⁶ Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní strategie ČR., ročník 2003, číslo 1254. *Databaze-strategie.cz* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzv/strategie/bezpecnostni-strategie-ceske-republiky>

¹⁷ ZEMAN, Petr. *Hrozba a riziko*. Česká bezpečnostní terminologie. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2002. 186 s. ISBN 8021030372.

¹⁸ LUDĚK, Lukáš et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. 1.vyd. Zlín: VeRBuM, 2012, 387 s. ISBN 978-80-87500-19-4.

¹⁹ Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu [online]. [cit. 2022-08-07]. *mvcr.cz*, 2016. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>

2.1 Právní předpisy

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava ČR*.
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*.
- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*.
- Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*.
- Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., *k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva*.
- Zákon č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*.
- Vyhláška MŠMT č. 281/2001 Sb., *kterou se provádí § 9 odst.3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*.
- Zákon č. 561/2004 Sb., *o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*.
- Vyhláška MŠMT č. 14/2004 Sb., *o předškolním vzdělávání*.
- Vyhláška MŠMT č. 48/2004 Sb., *o základním vzdělávání*.
- Zákon č. 262/2006 Sb., *zákoník práce*.
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., *kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci*.

Všechny výše uvedené právní předpisy jsou v souladu s platným zněním.

2.2 Strategické, metodické a další obdobné dokumenty související s ochranou škol jakožto měkkých cílů

- Audit národní bezpečnosti.
- Bezpečnostní strategie ČR.
- Protiteroristický balíček.
- Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013
- Základy ochrany měkkých cílů: Metodika.
- Bezpečnostní plán měkkého cíle.
- Koncepce ochrany měkkých cílů 2017-2020.
- 10 principů z odolnění měkkého cíle: Brožura.

- Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí.
- Bezpečnostní plán měkkého cíle aneb co by nemělo být opomenuto při jeho zpracování.
- Bezpečnostní standard k ochraně měkkých cílů – Bezpečnostní standardy pro pořadatele sportovních, kulturních a společenských akcí.
- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030.
- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030.
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, ze dne 22. prosince 2005, č.j. 37014/2005-25.
- Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.
- Minimální standard bezpečnosti, ze dne 20. února 2015, č.j. MSMT1981/2015-1.

2.3 Technické normy

- ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“.
- ČSN EN 31010 Management rizik – Techniky posuzování rizik.

3 MĚKKÉ CÍLE

Pojmem měkký cíl neboli „soft target“ je bezpečnostní komunitou označováno místo s nízkým zabezpečením proti násilným útokům a vysokou fluktuací lidí. Přestože pojem měkký cíl může být interpretován různými způsoby, pro účely diplomové práce využiji definici z oblasti krizového řízení.²⁰ Za měkké cíle se dle Terminologického slovníku považují *„veřejně frekventovaná místa, snadno napadnutelné objekty nebo místa nevojenského charakteru, která nejsou permanentně střežena ozbrojenými složkami nebo jiným způsobem, případně nejsou střežena vůbec. Takováto místa a objekty se vyznačují zejména stálou nebo dočasně vysokou koncentrací osob, symbolickým, kulturním či*

²⁰ Ministerstvo vnitra ČR. Bezpečnostní politika – Ochrana měkkých cílů. [online]. mvcr.cz [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>

*náboženským významem nebo tvoří významnou součást infrastruktury státu, jejíž narušení má negativní dopad na fungování systému a tím i na společnost.*²¹

Jedná se tedy především o místa, ke kterým má nekontrolovaný přístup široká veřejnost, nehledě na to, zda se jedná o otevřené prostory, anebo o uzavřené prostory. Místa, na kterých se za běžných okolností vyskytuje velký počet lidí, jsou eventuálním cílem teroristických útoků, tedy aktů, jež způsobují strach anebo děsí populaci a vystavuje ji nejistotě. Na terorismus se můžeme dívat z několika úhlů pohledu, avšak bezesporu se s autorem knihy „*The psychology of terrorism*“ shodneme na faktu, že terorismus je z velké části založen na vyvolání emocí, strachu a má velký vliv na psychiku.²² Takovýto čin může způsobit vysoký počet zraněných anebo obětí, přitáhne pozornost a vyvolá paniku mezi obyvateli. Hlavním cílem ochrany měkkých cílů je především ochrana životů a zdraví návštěvníků takovýchto prostor. A proto je velice důležité se u měkkých cílů zaměřit především na jeho zranitelnost, a ne na pravděpodobnost, investovat do připravenosti, a ne pouze predikovat.²³

Jako příklady měkkých cílů lze uvést:

- kulturní, sportovní či náboženské a jiné akce,
- kina, divadla, koncerty (v uzavřeném i otevřeném prostranství),
- bary, noční kluby, diskotéky, restaurační a stravovací zařízení, hotely,
- nákupní centra, nemocnice, parky, náměstí,
- školská zařízení, koleje, menzy, knihovny,
- galerie, muzejní výstavy a jiné turisticky zajímavé památky.²⁴

---

²¹ Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. [online]. *mvcr.cz* [cit. 2022-08-07]. 2016. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planování-obrany-státu.aspx>

²² SHORTLAND, Neil. *The psychology of terrorism*. Routledge Taylor Francis Group. London.p. 106. ISBN 978-0-367-35335-3. p.7

²³ FAGEL, J.Michael and HESTERMAN, Jennifer. *Soft Targets and Crisis Management: What Emergency Planners and Security Professionals Need to Know*. CRC Press, 2016. ISBN 978-1-315-45107-7.

²⁴ Ministerstvo vnitra ČR. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro 2017-2020*. 2017. [online]. *mvcr.cz* [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilupro-2017-2020-pdf.aspx>.

Opakem měkkých cílů jsou tvrdé cíle neboli „hard targets”. Tvrdé cíle jsou významné objekty s vysokým zabezpečením, kam se řadí vojenské objekty, vybrané státní objekty ale i nestátní anebo komerční zařízení. Rozlišování těchto dvou pojmů je velmi důležité nejen pro pochopení podstaty ale především pro vnímání diametrálně odlišného pohledu a přístupu k zabezpečení.²⁵ Jak již bylo výše zmíněno, ochrana měkkých cílů klade především důraz na zabezpečení života a zdraví obyvatel, v čem můžeme spatřit významný rozdíl v porovnání s kritickou infrastrukturou, která se primárně orientuje na její ochranu a zachování. Kritickou infrastrukturu upravuje zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon. Kritická infrastruktura představuje klíčový systém prvků.²⁶ Kritickou infrastrukturou se rozumí prvek kritické infrastruktury, do kterého se řadí stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určená dle průřezových a odvětvových kritérií dle nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, ve znění nařízení vlády č. 315/2014 Sb. Narušení kritické infrastruktury by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, životní potřeby obyvatelstva, zdraví jedinců nebo ekonomiku státu.²⁷

Pro ucelení problematiky je zapotřebí uvést také koncept „crowded places“²⁸, který pochází ze Spojeného království, jež přijalo několik zásadních dokumentů v této oblasti.²⁹ „Crowded places“ jsou vnímána jako místa s vysokou koncentrací osob, ať už se jedná o otevřené či uzavřené prostory či prostředí, kam má veřejnost volný přístup a která mohou být vzhledem ke koncentraci pohybujících se osob vnímána jako potencionální cíl teroristů. Níže uvedený obrázek znázorňuje propojenost výše popsaných pojmů.³⁰

---

²⁵ Tamtéž.

²⁶ ZAHRADNÍČEK, Pavel. *Bezpečnost regionů*. Sborník 9. mezinárodní vědecké konference. Brno: Vysoká škola Karla Engliš, a. s. Rudolf Horák, Rudolf Schwarz, 2016 ISBN 978-80-86710-87-7.

²⁷ Hasičský záchranný sbor ČR. KRITICKÁ INFRASTRUKTURA. [online]. *hzscr.cz* [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/kriticka-infrastruktura-kriticka-infrastruktura.aspx#:~:text=Prvkem%20kritick%C3%A9%20infrastruktury%20je%20zejm%C3%A9na%20stavba%2C%20za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD%2C%20prost%C5%99edek,infracstruktury%2C%20pova%C5%BEuje%20se%20za%20prvek%20evropsk%C3%A9%20kritick%C3%A9%20infrastruktury>.

²⁸ Crowded Places Guidance. National Counter Terrorism Security Office. *gov.uk*. [online]. 2020 [cit. 2022-10-13]. <https://www.gov.uk/government/publications/crowded-places-guidance>

²⁹ KRULÍK, Oldřich. Spojené království a ochrana kritické infrastruktury a „crowded places“. *Ochrana & bezpečnost*, 2014, č.4. [online]. [cit. 2022-10-13]. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2014-2015_D/2014-2015_D_05_krulik.pdf

³⁰ JAKUBCOVÁ, Lenka et al. *Ochrana měkkých cílů: Měkké cíle v pojetí HZS ČR*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-518-9. s. 49

Obrázek 1 - Možný pohled na vymezení pojmů míst s velkou koncentrací osob.³¹ Zdroj: Ochrana měkkých cílů: perspektiva spolupráce veřejného a soukromého sektoru, s. 49

Základní přehled celosvětových dokumentů týkajících problematiky měkkých cílů mimo jiné shrnuje Review on Soft target/Public space protection guidance. Účelem tohoto dokumentu je vyšší informovanost zúčastněných stran o bezpečnostních opatřeních, dále předcházení útokům samotným a eliminaci následků po útoku na měkké cíle. Nelze nezmínit, že uskutečnění efektivních ochranných opatření na ochranu měkkých cílů je nejen strukturálně ale i hospodárně náročným úkolem.³²

3.1 Škola jako měkký cíl

Školy a školská zařízení lze označit jako potencionální objekty teroristických či jiných násilných činů. Školy jsou měkké cíle, jejichž narušení by mělo významný dopad na širokou veřejnost, což vychází především ze závažnosti a zranitelnosti, respektive je kladen důraz na fakt, že se jedná o objekty s přítomností dětí a mladistvých.

Narušení školy se řadí k nejzávažnějším útokům a již v minulosti se společnost setkala s útoky osob na školské půdě jak v České republice, tak i okolních Evropských státech. Proběhlé útoky měly závažné dopady na životy a zdraví dětí a mladistvých. A proto „je třeba vycházet z toho, že obecná pravděpodobnost útoku není v současné době nulová a existuje obecné ohrožení terorismem, vyplývající ze situace v zahraničí nebo z mezinárodních aktivit ČR, zároveň ale není známa konkrétní hrozba teroristických aktivit na území ČR.“³³ Školy se řadí

³¹ Měkké cíle, sektor C, jsou součástí pojmu „crowded places“, stejně jako sektor B a D. Kritickou infrastrukturu zobrazuje sektor A a B. Tvrdé cíle se řadí do sektoru D a E.

³² KARLOS, V., LARCHER, M. and SOLOMOS, G., Review on Soft target/Public space protection guidance, EUR 29116 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-79907-5, [online]. [ec.europa.eu \[cit. 2022-08-14\]. Dostupné z: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC110885](https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC110885)

³³ Systém vyhlásování stupňů ohrožení terorismem. *mvcr.cz.*, 2016. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx>

mezi zařízení, která není snadné účinně zabezpečit a v současném bouřlivém světě přeje štěstí především připraveným. Včasná reakce a chování obyvatelstva za takovéto mimořádné události je velice důležitá.³⁴

Metodologie útočníků se v posledních letech posunula. Dříve hlavním cílem útočníků byla strategická místa a struktury, avšak jejich získání vyžadovalo náročnější plánování, větší finanční prostředky a šance na úspěch útočníků byly nižší. V průběhu posledních let si však útočníci kladou za svůj hlavní cíl občany. Státy tedy reagují zvyšováním bezpečnosti měkkých cílů a poskytováním ochrany místům, která byla dříve úplně nechráněná. Výsledkem jejich snažení jsou metodiky a postupy, avšak podoba oficiálních norem pokulhává a nemusí být vždy známa všem majitelům objektů nebo projektantům budov.³⁵

Z pohledu zabezpečení jsou školy povinny na základě školského zákona zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu vzdělávání a s tím přímo souvisejících činnostech.³⁶ Škola je na základě školského zákona povinna poskytovat studentům potřebné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Za tímto účelem jsou žáci seznamováni se školním řádem či podobným vnitřním předpisem. Tento dokument mimo jiné, upravuje podmínky ke vstupu osob do areálu školy a v něm oprávněný pohyb či zákaz vnášení všech druhů zbraní, pyrotechniky a výbušnin.³⁷

V těchto předpisech škola vymezuje formální oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, spolu s popisem rizika ohrožení života či zdraví žáků a přijímá odpovídající opatření. Konkrétní nebezpečí pojmenovává spolu s riziky ohrožení života a zdraví, za předpokladu, že se vážou k popsané činnosti. Škola mimo jiné obeznamuje studenty a zaměstnance s pokyny a předpisy, které se vážou k zajištění bezpečnosti, ochraně zdraví a civilní nouzové připravenosti. Tyto pokyny a předpisy se týkají často hodin v dílnách, laboratořích, tělocvičnách či

---

³⁴ MIKA, J. Otakar et al. *Ochrana před zbraněmi hromadného ničení v České republice*. Vyd. 1 Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021, 254 s. ISBN 978-80-7251-511-0

³⁵ KARLOS, V., LARCHER, M. and SOLOMOS, G. Review on Soft target/Public space protection guidance, EUR 29116 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-79907-5, [online]. [ec.europa.eu \[cit. 2022-08-14\]](https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC110885). Dostupné z: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC110885>

³⁶ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), §29 odst. 2 v posledním znění.

³⁷ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. (školský zákon), v posledním znění.

sportovištích, kde je zapotřebí dbát zvýšené opatrnosti a dodržovat základní pravidla bezpečného chování. Při specifických aktivitách, jako jsou výlety, zahraniční stáže anebo školy v přírodě či plavecké, lyžařské a podobné výcviky, jsou uplatňována zvláštní pravidla chování.³⁸

3.1.1 Incident ve Žďáru nad Sázavou a Česká školní inspekce

Nové trendy v oblasti bezpečnosti se objevují takřka každý den. Do roku 2012 byl používán především termín „crowded places“ tedy „*otevřená prostranství nebo uzavřené prostory či prostředí, na která má veřejnost volný přístup a která mohou být vzhledem ke své hustotě a koncentraci lidí zde se pohybujících označena za potenciálně vhodný cíl teroristů.*“³⁹ Pomyslný vykřičník v souvislosti se školou jako měkkým cílem a vůbec pojmem „soft target“ jsme v České republice zaznamenali po útoku psychicky nemocné ženy na střední škole ve Žďáru nad Sázavou.⁴⁰ Žena vnikla do areálu střední školy spolu se žáky v ranních hodinách. Použila bodnou zbraň a vzala si studentku jako rukojmí. Po zásahu složek IZS došlo k zajištění této ženy, smrti jednoho žáka a několika dalším zraněním.⁴¹ S odkazem na tuto tragickou událost začalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přijímat opatření. Do několika hodin po útoku byla do školy vyslána Česká školní inspekce. Následně byla zkontrolována více než polovina škol a školských zařízení zaznamenaných ve školském rejstříku.⁴² Ministerstvo školství na základě usnesení vlády poté vydalo takzvaný Minimální standard bezpečnosti – Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních,

---

³⁸ HRIVNÁK, Ján. Personální aspekty bezpečnosti ve školách a školských zařízeních. *Ochrana & Bezpečnost* [online]. 2016, roč. 5., č. 3. [cit. 2022-08-20]. ISSN 1805-5656. Dostupné z: http://www.ochab.ezin.cz/O-a-B_2016_C/2016_OaB_C_04_hrivnak.pdf

³⁹ KRČÍLEK, Pavel. Místa koncentrace velkého počtu osob z hlediska jejich bezpečnosti aneb koncept „CROWDED PLACES“ a jeho praktického využití. *The science for population protection 2/2012. Population-protection.eu* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <http://population-protection.eu/prilohy/casopis/13/100.pdf>

⁴⁰ RANDA, Michal. (ne)Bezpečí a školy 1. – Problematika měkkých cílů Risks in schools I. – Soft targets. *Tzb-info.cz* 21.5.2018 [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.tzb-info.cz/bezpecnost/17387-ne-bezpeci-a-skoly-1-problematika-mekkych-cilu#zalozka4>

⁴¹ Žena s nožem pobodala ve škole studenty. Šestnáctiletý hoch zemřel. *IDNES.cz*. [online]. [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/pobodani-na-obchodni-akademii-ve-zdare-nad-sazavou.A141014_090808_jihlava-zpravy_mv

⁴² Opatření MŠMT k bezpečnosti na školách po Žďárské tragédii. *msmt.cz* [online]. [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/smutne-vyroci-zdarske-tragedie-a-opatreni-msmt-k-bezpecnosti>

kteře se opírá o náměty výše zmíněné závěrečné zprávy České školní inspekce.⁴³ Minimální standard bezpečnosti zahrnuje opatření jak prostorová, tak i organizačně-technická. Mezi technická opatření se řadí například používání pouze jednoho vchodu do budovy školy, který bude pod pečlivou kontrolou, nevpuštění osoby do budovy bez ověření totožnosti a zaznamenání účelu návštěvy. Škola by také měla udržovat přilehrou zeleň, aby zajistila zvýšenou přehlednost okolních příjezdových cest a přístupových chodníků, provozovat venkovní osvětlení přístupových cest celodenně, personálně zabezpečovat dohled nad žáky o přestávkách, mít zpracovanou dokumentaci pro mimořádné události, její ověřování a spousta dalších bezpečnostních doporučení. Záleží pouze na vedení školy, zda se bude výše zmíněných doporučení držet.⁴⁴

Česká školní inspekce po incidentu zjišťovala zajištění základní bezpečnosti ve školách a školských zařizenech, tedy jejich personální a technické zabezpečení a následně v tomto duchu vydala zprávu. Bylo zkontrolováno 5 477 škol a školských zařizenech. Ze zprávy vyplývá, že v mateřských, základních i středních školách je vstup nejčastěji zabezpečen uzamčenými dveřmi, které jsou dále vybaveny zvonkem. U základních a středních škol se také často používá kamerový systém a některé střední školy disponují zabezpečením pomocí elektronických karet anebo čipů. Co se týče personálního zabezpečení proti vstupu a pohybu cizích osob na školní půdě, je převážně prováděno pedagogickými a nepedagogickými pracovníky. Ze zprávy vyplývá, že většina mateřských, základních a středních škol jsou dobře zabezpečeny proti pohybu cizích osob jak technicky, tak i personálně. Nulové zabezpečení bylo prokázáno mimo jiné na dvou středních školách. Z inspekce a závěrečné zprávy plyne, že většina škol je zabezpečena poměrně dobře, ale každá škola používá jiné

---

⁴³ Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařizenech, Minimální standard bezpečnosti, ze dne 20. února 2015, č.j.: MSMT1981/2015-1. *muni.cz* [online]. 2015 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/ped/jaro2015/VP_Mod12/msmt_minimalni_standard_bezpecnosti.pdf#:~:text=%C4%8C.j.%3A%20MSMT-1981%2F2015-1%20Minim%C3%A1ln%C3%AD%20standard%20bezpe%C4%8Dnosti%20pr%C3%A1vnick%C3%A9%20osoby%20vykon%C3%A1vaj%C3%ADc%C3%AD,zpracovan%C3%A9%20dokumenta.ce.%20Jeho%20v%C3%BDznam%20je%20metodick%C3%BD%2C%20ne%20normativ%C3%AD.

⁴⁴ Minimální standard bezpečnosti. *msmt.cz* [online]. 2014 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/minimalni-standard-bezpecnosti-a-vyhlaseni-neinvesticniho>

zabezpečení. V souvislosti se zjištěním a vydáním zprávy bylo na jejím konci uvedeno doporučení České školní inspekce. Ta navrhuje sepsání minimálního standardu bezpečnosti, který by byl zakotven ve vyhlášce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Vyzdvihuje tedy fakt, že aktuálně neexistuje jednotný právní předpis, který by shrnoval jednotlivé a základní požadavky na zajištění bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních, jelikož část této problematiky se řadí do působnosti jiných ústředních orgánů státní správy.⁴⁵

Z výše uvedených faktů lze konstatovat, že útok na školu nepředstavuje pouze bezpečnostní hrozbu ale i tu společenskou. Útok jednotlivce či skupiny na školské zařízení tak spadá mezi jedny z nejtragičtějších útoků na měkké cíle. Představuje obrovskou společenskou ztrátu mladých jedinců a každá tragédie s účastí dětí násobí psychologický dopad na společnost. Z těchto důvodů došlo pod záštitou Ministerstva vnitra ke vzniku nové technické normy ČSN 73 4400 Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení.

3.1.2 Norma ČSN 73 4400

Norma ČSN 73 4400 je účinná od září 2016, byla vypracována Technickou normalizační komisí TNK 148 a především klade důraz na prevenci.⁴⁶ Preventivní opatření ve školských zařízeních napomáhají k předcházení životu a zdraví ohrožujícím incidentům či mimořádným událostem a pokouší se o jejich eliminaci na co nejmenší možnou a přípustnou míru. Jestliže mimořádná událost ohrožující životy, zdraví a majetek již nastane, poukazuje tím na selhání a nedostatečnost nastavených preventivních opatření. O takzvané „Bezpečné škole“ lze hovořit pouze pokud škola zaujala pozitivní postoj k preventivním opatřením a aktivně se podílí na bezpečnosti.

---

⁴⁵ Tematická zpráva. Bezpečnost ve školách a školských zařízeních. *Csicr.cz* [online]. 2014 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.csicr.cz/html/TZ2014-15-01/html5/index.html?&locale=CSY&pn=11>

⁴⁶ KONÍČEK, Tomáš. *Zveřejnění české technické normy ČSN 73 4400. Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení*. Praha: MVČR. [online]. 2016 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>

Norma napomáhá provozovateli školy porozumět požadavkům a technickým doporučením, ostatním normám či vyhláškám, zákonům, které se na ni vážou a přesně odkazuje a zaštituje vše, co je nevyhnutelné pro projektování bezpečnosti a s ní související prevencí kriminality na školách. Norma napomáhá již při výstavbě či rekonstrukci škol a naléhá, aby nebyla opomíjena bezpečnost. Využití normy shledáme ve všech veřejných, soukromých či státních institucích. Zřizovatel školy či podobné stavby by měl požadovat aplikaci této normy již v prvotní fázi projektu na výstavbu, rekonstrukci či aplikaci nových bezpečnostních opatření. Výjimkou jsou vysoké školy, na které se norma nevztahuje.⁴⁷ Problematičnost nastává v reálném praktikování normy, jelikož není právním předpisem jako takovým a v kontextu zabezpečení škol může být z pohledu obchodu lehce zneužita. Jelikož je norma velice obsáhlá a navrhuje několik druhů a možností ochrany, odráží se kategorie zabezpečení také na ceně. Rozpoznat, kdy se jedná o nutné zvýšení úrovně technického zabezpečení na konkrétní škole a kdy se jedná o pouze o zastrašování či klamání veřejnosti není pokaždé jednoduché.⁴⁸ Co se týče požární ochrany, kterou upravuje tzv. Požárně bezpečnostní řešení stavby, zde platí konkrétní pravidla a povinnosti pro zajištění bezpečnosti objektu a osob nacházejících se v ní. Tato pravidla a povinnosti stanovuje stavební zákon.⁴⁹

3.2 Pilíře systému ochrany měkkých cílů

Jedním z klíčových dokumentů v zabezpečování ochrany měkkých cílů je Koncepte ochrany měkkých cílů 2017-2020, která si klade za cíl vytvořit fungující systém, díky němuž bude možné flexibilně a rychle reagovat na hrozby útoků,

---

⁴⁷ Bezpečnost školských zařízení dle nové normy ČSN 73 4400. *Asociacebezpečnaskola.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2017/03/06/bezpecnost-skolskych-zarizeni-dle-nove-normy-csn/#:~:text=Norma%20%C4%8CSN%2073%204400%20klade%20d%C5%AFraz%20na%20preventivn%C3%AD,obdobn%C3%BD%20incident%29%20nastane%2C%20znamena%C3%A1%20to%20selh%C3%A1n%C3%AD%20preventivn%C3%ADch%20opat%C5%99en%C3%AD.>

⁴⁸ RANDA, Michal. (ne)Bezpečí a školy 2. – česká specifika. 28.5.2018. *Tzb-info.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.tzb-info.cz/bezpecnost/17414-ne-bezpeci-a-skoly-2-ceska-specifika>

⁴⁹ Požárně bezpečnostní řešení stavby (PBŘ). Legislativa, zpracovatelé a požadavky na obsah. *BOZP.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.koordinacebozp.cz/aktuality/pozarne-bezpecnostni-reseni-stavby/>

kteřé hrozí měkkým cílům a vyplývají jak ze situace v České republice, tak i z té zahraniční. Koncepce byla schválena vládou 19. dubna 2017. Na koncepci navazuje také vládní materiál Návrh na zřícení dotačních programů za účelem zvýšení ochrany měkkých cílů, který byl vládou schválen 24. července 2017.⁵⁰ Koncepce ochrany měkkých cílů 2017-2020 uvádí pilíře systému ochrany měkkých cílů, kterými jsou:

1. metodické vedení a vzdělávání,
2. dotační podpora,
3. komunikace, spolupráce, výměna informací a sdílení dobré praxe,
4. aktivní přístup Policie ČR k ochraně měkkých cílů.

Metodické vzdělávání se zaměřuje na sdílení know-how v oblasti prevence útoku na měkké cíle se zaměřením na jeho analýzu hrozeb, plánování reakce na útok, rozpoznání podezřelého chování a druh komunikace za předpokladu, že by k útoku došlo. Zachování postupů, připravenost a adekvátní reakce vyškoleného personálu zvyšuje šance na záchranu lidských životů. Koordinační roli v tomto ohledu zastává Ministerstvo vnitra, které si dalo za cíl vytvořit sbírku vzdělávacích kurzů k ochraně měkkých cílů, které by mohly být poskytovány odborné veřejnosti. Cílem metodického vzdělávání je zvýšení povědomí o základních znalostech v oblasti ochrany měkkých cílů za účelem zprostředkování kurzů pod vedením Ministerstva vnitra, a to jak představitelům měkkých cílů, tak i veřejnosti.⁵¹

Dotační podpora je nezbytnou součástí zvyšování zabezpečení měkkých cílů. Účelem dotačních programů je namotivovat vlastníky či provozovatele ke zlepšení stávající bezpečnostní situace objektu a připravenosti na možné útoky. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2014 uvedlo dotační program na podporu škol a školských zařízení.

Komunikace, spolupráce a výměna informací či sdílení dobré praxe má své místo v jednom z pilířů právem, jelikož pravidelné sdílení praxe a problematiky ochrany měkkých cílů je základem úspěchu. V koncepci se hovoří také o zasílání

---

⁵⁰ NOVÁKOVÁ, Lucie. *Vláda schválila Konceptci ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020*. Praha: MVČR., 2017. [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-koncepci-ochrany-mekkych-cilu-pro-roky-2017-2020.aspx>

⁵¹ APELTAUER, Tomáš., et al. *Ochrana měkkých cílů*. Praha: Leges, 2019, 171 s. ISBN 978-80-7502-427-5.

varovných bezpečnostních zpráv za předpokladu, že by došlo k bezpečnostnímu incidentu u konkrétního subjektu. Tím by se navýšila účinnost a rychlost aktivace vybraných bezpečnostních opatření a obeznámenost s bezpečnostní situací.

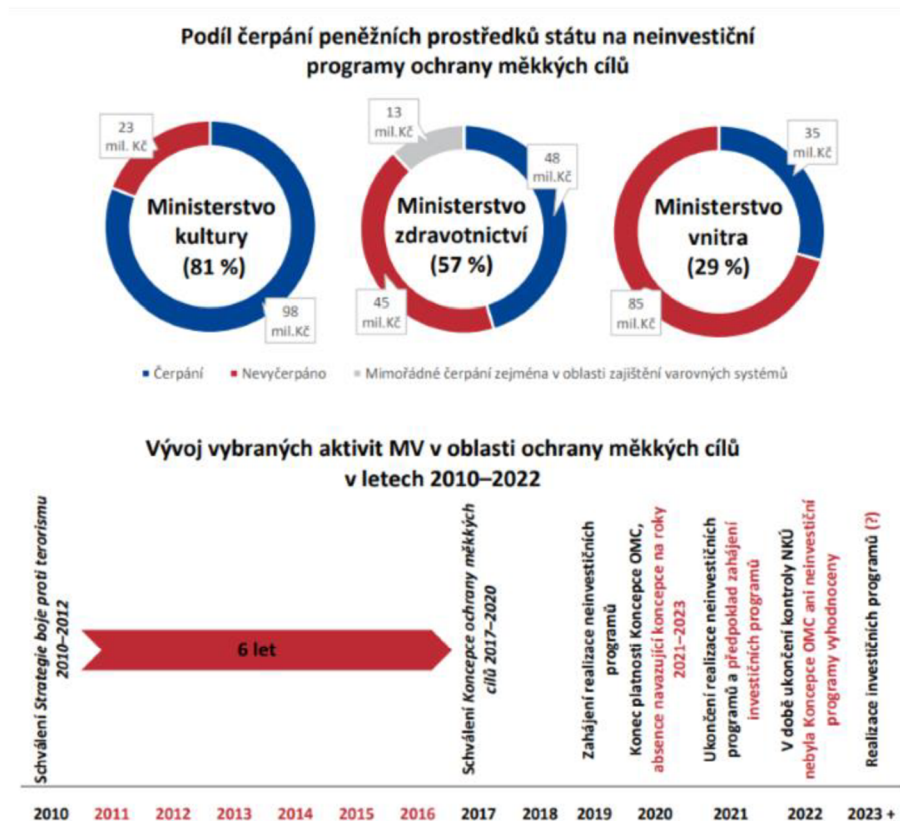
Aktivní přístup Policie České republiky je při ochraně měkkých cílů uveden jako poslední pilíř Koncepce. Bezpochyby lze tvrdit, že role Policie ČR, při zásahu u mimořádné události s cílem zachování ochrany měkkého cíle, je nezastupitelná. Policie se spolu s měkkým cílem podílí na přípravě opatření, kde jedna z nejdůležitějších částí připravenosti je znalost postupů, procesů a kontaktů. Obě strany jsou tak připraveny na mimořádnou událost s potřebným zásahem Policie ČR. Policie ČR tak v takovýchto případech zastupuje roli jakéhosi odborného poradce pro konkrétní měkké cíle, u kterých je to zapotřebí. V případě, že je zapotřebí zvýšeného dohledu nad konkrétním měkkým cílem, policie tuto funkci zastupuje. Ve výjimečných situacích může dojít i k povolání Armády ČR k plnění úkolů Policie ČR, a to především za předpokladu, že je třeba chránit velké množství měkkých cílů najednou.⁵²

Výše popsané pilíře z Koncepce ochrany měkkých cílů 2017-2020 jsou nepochybně systematicky a správně rozvrhnuté, ovšem reálné provedení na vytyčené období se nesešlo s účinkem. V rámci kontroly se na Koncepci ochrany měkkých cílů v období 2017-2020 zaměřil Nejvyšší kontrolní úřad (dále také NKÚ), který zkoumá, zda byly prostředky vynaloženy a čerpány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy. Ve své tiskové zprávě z července 2022 hlásí, že se doposud nepovedlo Ministerstvu vnitra vytvořit plánovaný systém komplexní ochrany měkkých cílů. Jako první problém shledává NKÚ v nestanovení měřitelných cílů, tedy čeho chce koncepce na konci uplynutého období dosáhnout. Není tak možné vyhodnotit přínos poskytnuté podpory ani zamýšlený dopad. Ministerstvo vnitra koncepci nevyhodnotilo ani do konce zmíněné kontroly, a především nezpracovalo navazující dokument pro následující léta.⁵³

---

⁵² APELTAUER, Tomáš., et al. *Ochrana měkkých cílů*. Praha: Leges, 2019, 171 s. ISBN 978-80-7502-427-5.

⁵³ V ČR stále chybí komplexní systém ochrany měkkých cílů před teroristickými útoky. *NKU.cz* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/v-cr-stale-chybi-komplexni-system-ochrany-mekkych-cilu-pred-teroristickymi-utoky-id12651/#:~:text=V%20roce%202017%20byla%20schv%C3%A1lena%20Koncepce%20ochrany%20m%C4%9Bkk%C3%BDch,ministerstva%20poskytovat%20finan%C4%8Dn%C3%AD%20podporu%20na%20tzv.%20neinvesti%C4%8Dn%C3%AD%20programy>.

Tabulka 1 - Neinvestiční programy MV, MK a MZd na ochranu měkkých cílů v letech 2019–2021.
Zdroj: NKÚ

Další problematiku NKÚ sledává ve financování 746 projektů, vyčerpání 194 mil. Kč, kdy ani jedno z ministerstev (Ministerstvo vnitra, kultury, zdravotnictví) nezná počet měkkých cílů, u kterých došlo k navýšení ochrany. Nedošlo tedy k žádným výstupům od příjemců neinvestičních programů, nebyla poskytnuta bezpečnostní dokumentace od měkkých cílů ani informace o jejich využití, jelikož si je ministerstva nevyžádala. Ministerstva také nezahájila plánované investiční programy, a to ani do doby ukončení kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu.⁵⁴

3.3 Principy spolupráce státního a soukromého sektoru

Stát není schopen zabezpečit ochranu všem měkkým cílům, a proto je za potřebí vzájemné spolupráce mezi státním a soukromým sektorem. Přístup k ochraně měkkých cílů je složen ze čtyř principů, jejichž aplikace se vzájemně prolíná. K uvědomění si prvního principu v přístupu k ochraně měkkých cílů se dobírá

⁵⁴ Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 21/21, Peněžní prostředky státu vynakládané na systém ochrany měkkých cílů. *NKU.cz* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k21021.pdf>

provozovatel či zřizovatel, vlastník a podobně v momentě, kdy pochopí, že se problematika měkkých cílů se týká nejen státu, složek IZS, Ministerstva vnitra a dalších příslušných ministerstev, samosprávy ale je především v jejich vlastním zájmu, aby se podíleli na ochraně. Významnou roli hrají kraje, města a obce, které jsou zřizovateli velké části organizací v oblasti kultury, školství, zdravotnictví, sociálních služeb a tak podobně. Ty jsou pak postaveni do role zřizovatele měkkého cíle odpovědného částečně i za jeho zabezpečení.⁵⁵

Proaktivní přístup k samotnému zabezpečení měkkého cíle je druhým principem, musí však pramenit jak ze strany státu, tak především z iniciativy jednotlivých měkkých cílů. Je třeba brát v potaz závažnost a dopady možných mimořádných událostí ještě předtím, než k nim dojde, přestože jejich četnost není velmi významná. Velkou dávkou iniciativy musí prokázat především provozovatel měkkého cíle, jelikož bez jeho kooperace nemohou bezpečnostní a státní složky zajistit adekvátní ochranu.

Spolupráce je třetím principem, na kterém stojí rychlost a úspěšnost řešení mimořádné události ať už se jedná o jakýkoliv násilný incident. Často k takovému incidentu dochází v krátkém časovém úseku, a proto i z tohoto důvodu je nezbytné zajištění úzké vzájemné provázanosti a spolupráce mezi měkkým cílem, jeho zaměstnanci a danými bezpečnostními složkami. Neméně důležitá je spolupráce měkkého cíle a subjektů, které se v jeho okolí nacházejí. Zasahující složky by měly mít zásadní informace o objektu, ve kterém zasahují. Z tohoto důvodu je vzájemná obeznámenost a aktivní propojení komunikačních kanálů mezi měkkým cílem a zasahujícími složkami zásadní.

Zkušenosti z praxe pojímá čtvrtý princip, který si zakládá na kombinaci faktorů, které ovlivňují ochranu měkkého cíle. Přestože navyšování bezpečnosti měkkých cílů je otázkou techniky a investic do materiálního vybavení, větší a zásadnější roli zde hraje efektivní ochrana a perfektní nastavení komunikačních procesů, organizace a koordinace činnosti osob, které se pravidelně pohybují v objektu. Je

---

⁵⁵ Ministerstvo vnitra ČR. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro 2017-2020*. 2017. [online]. *mvcr.cz* [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilupro-2017-2020-pdf.aspx>.

tím myšlen především personál, jeho příprava a stanovení náplně práce v případě konkrétní mimořádné události.⁵⁶

Stát v současné době nabízí měkkým cílům několik možností, jak zlepšit jejich zabezpečení. Spadají mezi ně již probíhající ale i připravované aktivity. Jedná se o publikace, které poskytují informace, jak zabezpečit měkký cíl.

Jednou z takovýchto publikací je například Metodika koordinace měkkého cíle pro fázi po bezpečnostním incidentu aneb jak se vyrovnat s nastalou situací.⁵⁷

3.3.1 Asociace Bezpečná škola

Spolek asociace bezpečná škola se již několik let zabývá problematikou bezpečnosti ve školských zařízeních. Jedná se o samostatný, nezávislý, dobrovolný spolek fyzických a právnických osob, jehož činnost se orientuje na ochranu měkkých cílů, škol, školských zařízení a osob. Asociace usiluje o snížení ztrát na životech, zdraví (fyzickém i psychickém), majetku a soustřeďuje se na dosažení pozitivních změn v oblasti bezpečnosti osob a majetku na školách. Dílčím cílem této asociace je vybudování systému podpory školských zařízení v bezpečnostní oblasti v souladu s právními předpisy, rozhodnutími a pokyny příslušných správních orgánů dle stanov a vnitřních směrnic.

Problém v řadě škol tkví v nejasné právní úpravě a nepřesné delegaci rolí. Často školy neprovádí systematická školení a cvičení pedagogického sboru a zaměstnanců pro případy aktivního střelce či jiného ozbrojeného útoku, umístění nástražného výbušného systému a jiné mimořádné události. Absence preventivních opatření je spatřována na mnoha školách. Přitom správná a včasná reakce pedagogů a personálu je klíčová ke zmírnění dopadů možného útoku.

Asociace školám doporučuje zavedení opatření ve 4 oblastech, pilířích. Jedná se o audit, technická opatření, režimová opatření a vzdělávání.

---

⁵⁶ Ministerstvo vnitra ČR. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro 2017-2020*. 2017. [online]. Praha: mvcr.cz. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilupro-2017-2020-pdf.aspx>.

⁵⁷ DAVID, B. Gabriela, World Jewish Congress. *Metodika koordinace měkkého cíle pro fázi po bezpečnostním incidentu aneb jak se vyrovnat s nastalou situací*. Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwir9MTTkMn7AhV8RvEDHRzDAvYQFnoECAgQAw&url=https%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz%2Fchh%2Fsoubor%2Fmetodika-koordinace-mekkeho-cile-pro-fazi-po-bezpecnostnim-incidentu-aneb-jak-se-vyrovnat-s-nastalou-situaci-g-ben-david.aspx&usq=AOvVaw2PZqNsroSbnPF7hFglvhT->

Provedení bezpečnostního auditu na škole je základním řešením. Audit přesně definuje hrozby a z nich plynoucí rizika a zranitelnost. Škola poskytne odborníkům v oblasti bezpečnosti dokumenty potřebné k provedení auditu a to především:

- Plán objektu / areálu školy,
- Projektovou a provozní dokumentaci technické ochrany,
- Plány kontrol a záznamy ze školení,
- Provozní řád školy,
- Bezpečnostní směrnice školy,
- Revizní zprávy, záznamy o provedení oprav, zkoušek funkčnosti,
- Dodavatelské smlouvy vztahující se k zajišťování bezpečnosti objektu a další.

K možným hrozbám se počítají také sociálně patologické projevy chování studentů jako je šikana, vandalismus, fyzické násilí, napadení a jiné. K tomuto chování může docházet v bezprostředním okolí školy, poblíž vchodu nebo na přístupové cestě.

Pro kategorizaci rizik lze využít mapy kriminality a pocitové mapy. Rizika, která se ve školském zařízení vyskytují, je třeba evidovat. Všechny výše zmíněné informace slouží jako podklad pro tvorbu bezpečnostního auditu.

Kromě technických a režimových opatření, kterým se budu věnovat následně, asociace klade důraz na čtvrtý pilíř, kterým jsou semináře a vzdělávání. Zde se jedná především o připravenost zaměstnanců školy na možné bezpečnostní incidenty, kterou lze získat jedině pravidelným vzděláváním, školením a následným nácvikem. Způsob a pravidelnost prováděných školení by měla být přesně vymezena v rámci interní dokumentace. V oblasti školského vzdělávání se obvykle certifikují tři typy programů. Jedná se o programy školské primární prevence, selektivní primární prevence a indikované primární prevence.

První program je většinou prezentován celému třídnímu kolektivu, který nevykazuje známky sociálně patologického chování, tedy preventivně, aby došlo k předcházení těchto jevů v kolektivu.

Pokud se v kolektivu již náznaky vyhrožování, šikany, kyberšikany a podobně objevily, využije se druhý zmíněný program, který proběhne v pravidelných cyklech, za účelem definování patologického chování a odstranění následků, které

mohly tímto nevhodným chováním vzniknout. Poslední, indikovaný program primární prevence se zaměřuje pouze na jedince, kteří jsou vystaveni výraznému působení rizikových faktorů. Cílem je oddálení užívání drog, snaha o snížení frekvence a objemu drog již užívaných.⁵⁸

Obrázek 2 - Základní pilíře – optimální řešení bezpečnosti školy dle Asociace Bezpečná škola. Zdroj: *Prevence kriminality*

⁵⁸Asociace Bezpečná škola. Bezpečnost školských zařízení – tři pilíře specifické bezpečnosti [online]. *Asociacebezpecnaskola.cz* 2017 [cit. 2022-11-25]. Dostupné z: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2017/03/06/bezpecnost-skolskych-zarizeni-tri-pilire-specificke-bezpecnosti/>

4 ZABEZPEČENÍ A OCHRANA

Kapitola se zaměřuje na zabezpečení a ochranu škol. Nabízí přehled bezpečnostních opatření rozřazených do základních skupin bezpečnostního systému. Dále nastiňuje soudobý systém fyzické bezpečnosti objektu ve smyslu ochrany majetku, která se rozlišuje na režimová opatření, fyzickou ochranu a technickou ochranu.

Spolu se zabezpečením a ochranou úzce souvisí také pojem odolnost. Přestože tento pojem lze pojímat více směry a platí zde pravidlo kolik autorů, tolik definic, záleží především na oblasti, na kterou se daný autor zaměřuje. Všeobecně lze však tento pojem charakterizovat jako schopnost prvku nebo služby reagovat na nepříznivé vlivy, které vznikají z mimořádné události, a odolat jim.⁵⁹

4.1 Ochrana a fyzická bezpečnost objektu

Bezpečnost v souvislosti s ochranou objektu je vnímána jako stav, kdy rizika plynoucí z hrozeb jsou snížena na snesitelnou úroveň. Jestliže má objekt zajistit svoji bezpečnost, je zapotřebí, aby byly známy elementární hrozby, které ho mohou ohrozit či způsobit újmu. Aby ke způsobení újmy či jiného poškození nedošlo a objekt byl chráněn, dochází k přijímání bezpečnostních opatření. „*Ochrana v obecném pojetí představuje vytvoření bezpečného prostředí pro daný subjekt. Realizace ochrany představuje návrh a sladění všech dostupných prostředků, které zajistí požadovanou nebo definovanou bezpečnost.*“⁶⁰ Nynější systém fyzické bezpečnosti objektu obvykle zahrnuje:

- režimová opatření,
- fyzickou ochranu,
- technickou ochranu.

Pod pojmem režimové opatření se skrývají opatření, která představují „*soubor organizačně administrativních opatření a postupů směřujících k zajištění požadovaných podmínek pro smysluplnou funkci zabezpečovacího systému*“

---

⁵⁹ HOTEROVÁ, Katarína a Nikola CHOVANČÍKOV. Bezpečnostní prostředí – The science for population protection 1/2020 a bezpečnostní politika. *Populationprotection.eu* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/42/368.pdf>

⁶⁰ KINDL, Jiří. *Projektování bezpečnostních systémů I*. 2. vydání. Zlín: UTB, 2007, 130 s. ISBN 978-80-7318-554-1.

a jeho sladění s provozem chráněného objektu.“⁶¹ Jejich cílem je stanovit zásady, pravidla, oprávnění, a to například pohybu v prostorách pro zaměstnance či návštěvníky instituce, v tomto případě školy, kteří jsou povinni tato pravidla dodržovat. Zároveň by tato opatření neměla významně omezovat pohyb zaměstnanců, návštěvníků a měl by být zajištěn odpovídající stupeň bezpečnosti. Zásadní roli zde hraje především systém ověření vstupu.⁶²

Zajištění fyzické ochrany bývá jednou z nejnákladnějších forem zabezpečení, prováděnou strážnými či hlídači, jedná se zpravidla o soukromou bezpečnostní službu, která nabízí ochranu objektu vyškoleným personálem. Toto téma je více rozebráno v kapitole 4.2.1.

Technické prostředky fyzické bezpečnosti spolu s ostrahou reprezentují základní bezpečnostní opatření fyzické bezpečnosti objektu. Technické prostředky mají za cíl zkvalitnit provádění režimových opatření i činnost fyzické ostrahy. Mezi základní technické prostředky fyzické bezpečnosti řadí mechanické zábranné systémy a elektronické bezpečnostní systémy. Do mechanických zábranných systémů se řadí dveře, zámky, ploty, mříže a jiné prostředky, které ztěžují a brání narušiteli ve fyzickém pohybu. Do elektronických systémů se zahrnují systémy kontroly vstupu, kamerové, poplachové zabezpečovací systémy, ale i například tísňové systémy. Vyčtené skupiny bezpečnostních prvků budou detailněji popsány v kapitole 4.2.2 a 4.2.3.⁶³

4.2 Bezpečnostní prvky a jejich využití

Bezpečnostní prvky z pohledu ochrany měkkých cílů lze rozčlenit do tří skupin na fyzickou bezpečnost, elektronické prvky a mechanické prvky. Všechny výše uvedené bezpečnostní prvky jsou níže rozebrány.

4.2.1 Fyzická bezpečnost

Bezpečnostní opatření, která jsou uskutečňována ve formě fyzického zabezpečení, mají schopnost potencionálního odrazení pachatele od jeho činu.

---

⁶¹ UHLÁŘ, Jan. Technická ochrana objektů. III. díl. *Ostatní zabezpečovací systémy*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007. ISBN 80-7251-235-8.

⁶² LUDĚK, Lukáš et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. 1.vyd. Zlín: VerBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.

⁶³ Tamtéž.

Může se jednat o odrazení naprosté, tedy zamezení jeho provedení či o případné zpomalení odcizení statků.⁶⁴

Fyzickou bezpečnost zajišťují bezpečnostní pracovníci formou pochůzkové činnosti, kontroly vstupu do objektu či obsluhou bezpečnostní technologie na velíně. Pokud je fyzická ostraha kvalitně vyškolená, stává se nejefektivnějším bezpečnostním nástrojem. Fyzická ostraha včas rozezná a vyhodnotí typ i závažnost události a díky okamžité reakci zmírní dopady mimořádné události. Zároveň může odstrašit potencionálního útočníka či útočníky.

Bezpečnostní pracovník by měl dodržovat postupy pro konkrétní objekt, tedy školu, a pravidelně aktualizovat a zapisovat jeho stav. Postupy typu "jak se zachovat když" jsou detailně zaznamenány a rozepsány. Může se jednat o události od běžné po kritickou a je nutné mít vypracované manuály pro všechny události, které by mohly nastat. Kritické události by měly být popsány stručně, jasně tak, aby je obsluha co nejrychleji provedla a nezapomněla na důležitý krok. Po seznámení se s kritickou událostí a s ní související dokumentací by měl následovat nácvik konkrétní situace. Základním prvkem pro fyzickou ostrahu je komunikace a předávání informací. Fyzická ostraha musí být psychicky odolná a zachovat chladnou hlavu v jakékoliv krizové situaci.

Bezpečnostní personál se může skládat ze zaměstnanců konkrétní soukromé bezpečnostní firmy, se kterou má škola kontrakt či ze zaměstnanců školy, kteří se začleňují pod ostatní personál. Ostatním personálem rozumíme pracovníky školy, jejichž náplní práce není primárně bezpečnost, ale spadají do školního personálu a mohou se tak na chodu bezpečnosti školy podílet. Jedná se například o pozice vrátného, školníka, učitele nebo pedagogický dozor.⁶⁵ Dozor vykonávají pracovníci nad nezletilými žáky na základě zákona, a to jak z pohledu výchovného, tak i z důvodu předcházení škod na majetku či zdraví.⁶⁶

---

⁶⁴ KINDL, Jiří. *Projektování bezpečnostních systémů I*. 2. vydání. Zlín: UTB, 2007, 130 s. ISBN 978-80-7318-554-1.

⁶⁵ KALVACH, Zdeněk. *Základy ochrany měkkých cílů: Metodika*. Praha: Soft Target Protection Institute; MVČR, 2016. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>

⁶⁶ Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, *MŠMT*, (č.j. 37014/2005-25), Praha 2005. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/file/38377_1_1/

4.2.2 Elektronické prvky

Elektronické prvky se skládají z kamerového systému, poplachových zabezpečovacích a tísňových systémů, dohledových a poplachových přijímacích center, vnitřního rozhlasu, rentgenu, detektoru kovů a výbušnin, dohledového a poplachového přijímacího centra, čtečky dokladů, systémového šíření varování a osvětlení.

Mezi elektronické prvky řadíme kamerový systém, který se používá ke sledování vnitřních i vnějších prostor, osob a aktuálního dění. Je zapotřebí, aby kamerový systém byl neustále obsluhován a sledován bezpečnostním personálem. Další možností je kamerový systém pouze ve smyslu záznamového zařízení pro pozdější použití. Pokud nemá škola dostatečné finanční prostředky na instalaci kamer do všech prostor budovy, je vhodné upřednostnit kamery monitorující vstup a další únikové východy.

Dále do elektronických prvků řadíme poplachové zabezpečovací a tísňové systémy (PZTS), známé také pod starším označením elektronický zabezpečovací systém (EZS), které slouží především k detekci násilného narušení perimetru nebo vstupu do zařízení. Systémy se dělí na perimetrické, plášťové, prostorové, předmětové a paleta využití těchto systémů je široká. Je možná instalace detektorů pohybu, otevření dveří a oken, detekce tříštění skla, přezení překážky a jiné. Poplachová upozornění z těchto čidel mohou být svedena do jedné ústředny v konkrétním objektu a upozornit provozovatele pomocí SMS na mobilní telefon či odeslat přímo na dohledové a poplachové přijímací centrum (DPPC).⁶⁷ Výše zmíněné dohledové a poplachové přijímací centrum poskytuje služby centrálního dispečera, který může sbírat rozlišná data ze střežených objektů a budov a dálkově na ně dohlížet.

Vnitřní rozhlas, který je často ve školách zabudován, je účinným nástrojem pro komunikaci v případě krizových situací. Doporučuje se nastavení dvou poplachových hlášení, jedno pro požární evakuaci ven z budovy a druhé pro rozkaz k uzamčení se v místnostech. K odhalení zbraní, bomb a výbušnin v zavazadlech při vstupní kontrole slouží rentgen.

---

⁶⁷ KALVACH, Zdeněk. *Základy ochrany měkkých cílů: Metodika*. Praha: Soft Target Protection Institute; MVČR, 2016. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>

Mezi jeden ze spolehlivých nástrojů ke kontrole vstupu do objektu patří detektory kovů. Detektory kovů se pravidelně objevují ve dvojím provedení, a to buď ruční anebo rámové. Detektory napomáhají ke kontrole vcházejících osob a odhalení kovových zbraní a kovových částí bomb. Je zapotřebí, aby detektor obsluhoval vyškolený zaměstnanec. I tento bezpečnostní nástroj má však své mínusy, ty se vyskytují v podobě neodhalení nekovových zbraní a nekovových částí bomb, hlavně tedy v neodhalení samotné výbušniny. Kontrola školáků může být prováděna i namátkově či v případě zhlédnutí podezřelé osoby.

K jednomu z novějších a více sofistikovaných nástrojů v bezpečnostní oblasti se řadí detektory výbušnin. Přestože jsou náročné na údržbu, jsou poměrně uživatelsky jednoduché. V opozici těchto detektorů stojí služební psi, kteří jsou vycvičeni k vyhledávání výbušnin. Tyto detektory, takzvané sniffery, však mají širší detekční škálu výbušnin. Používají se především při vstupní kontrole, často namátkově.

Další formou regulace vstupu do objektu jsou přístupové a docházkové systémy. Mimo evidenci vstupů a odchodů, slouží ke ztížení vstupu neoprávněné osoby, či alespoň případnému omezení jejího následujícího pohybu v zařízení. Přestože jsou vchody na čipové karty, případně biometrická detekční zařízení účinná proti vandalství nebo kriminalitě, pokud dojde k situaci, kdy se do objektu školy snaží dostat aktivní útočník, nejsou dostačující. Podobně zabezpečují objekt čtečky dokladů, které slouží v první řadě k ověření pravosti dokladu totožnosti při vstupu. Aby bylo využití čtečky dokladů efektivní, musí mít škola kvalitně proškolenou obsluhu a aktivní přístup ke kontrole.

Systémy šíření varování, kam se řadí například mobilní aplikace či SMS brány, jsou esenciálním prvkem včasného varování osob, které by se ve škole měly nacházet. Přesná, adresná zpráva a možnost komunikace s dispečerem může významně zklidnit tlak při napjaté situaci a zabránit vstupu ohrožených osob do nebezpečných částí budovy. Podceňovaným prvkem zabezpečení mohou být pro školy osvětlení na fotočidla. Tento prvek má minimálními náklady a slouží jako

jeden z nejefektivnějších prvků odstrašení. Především v režimu, kdy je světlo sepnuto pohybovým senzorem.⁶⁸

4.2.3 Mechanické prvky

Mechanická ochrana objektů a majetku sahá již do dávné historie. Stačí si vzpomenout na hrady, hradby, tvrze, mříže či padací mosty a jiné zábranné systémy, které naši předci používali na ochranu před válkami anebo nevídanými hosty.⁶⁹ V současné době do mechanických prvků můžeme zařadit bezpečnostní dveře, bezpečnostní okna, ploty, turnikety, sloupky či betonové bloky.

Bezpečnostní dveře mají širokou škálu tříd, napomáhají k ochraně objektu a eliminují pokus o násilný vstup. Instalací bezpečnostních dveří přispívá provozovatel objektu k souhrnnému posilování plášťové ochrany objektu. Bezpečnostní dveře mohou obstát při výbuchu nebo střelbě či násilnému pokusu o vniknutí do budovy. Jestliže provozovatel objektu zkombinuje bezpečnostní dveře s přístupovými a docházkovými systémy, jedná se o velmi účinnou ochranu pro kontrolu vstupu. Nejefektivnější možností, jak bezpečnostní dveře nainstalovat, je zapuštění do stěn. Pakliže bezpečnostní dveře nejsou již součástí projektu budovy anebo se jedná o historickou budovu, jejich následná instalace je velmi složitá a dveře tak ztrácí na rezistenci proti výbuchům.

Vhodnou volbou pro zocelení plášťové ochrany jsou bezpečnostní okna. Bezpečnostní okna s vhodnou certifikační třídou jsou odolná proti střelbě, výbuchu či prohození předmětů a jsou efektivním prvkem plášťové ochrany objektu. Podobně jako bezpečnostní dveře i okna mají své limity, a to za předpokladu, že nejsou jejich rámy kvalitně ukotveny do pevných stěn. Proti výbuchům a dalším útokům lze chránit okna pomocí těžkých závěsů.

Zabránění přístupu nepovolaným osobám do areálu napomáhají ploty. Spolu s poplachovým zabezpečením a kamerami se jedná o účinnou překážku mezi nepovolanou osobou a objektem. Před vstupem do budovy mohou mít eliminační vlastnosti také turnikety, které se používají k selekci a autorizovanému přístupu a odchodu. Svůj účel plní především za předpokladu, že provozovatelé mají pod

---

⁶⁸ KALVACH, Zdeněk. *Základy ochrany měkkých cílů: Metodika*. Praha: Soft Target Protection Institute; MVČR, 2016. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>

⁶⁹ UHLÁŘ, Jan. *Technická ochrana objektů*. I. díl. *Mechanické zábranné systémy II*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2009. ISBN 978-80-7251-312-3.

kontrolou i zbývající délku perimetru či pláště objektu. Jestliže by se schylovalo k násilnému útoku, je nezbytné, aby nebyl turniket překonán bez varování bezpečnostní obsluhy. Díky turniketům dochází ke snižování možnosti průchodu neoprávněného jedince dveřmi, které otevřela předchozí, autorizovaná osoba tzn. nedojde k přidržení dveří neautorizované osobě. Turnikety jsou mnohdy kombinovány se čtečkami pro osobní identifikaci.

Mechanickým bezpečnostním prvkem mohou být sloupky nebo betonové bloky a jiné zábrany. Takovéto zábrany mají charakter jak režimového, tak i bezpečnostního opatření, tedy zabraňují jednak neoprávněnému parkování ale také nájezdu vozidla s výbušninou. Významnou roli hraje použitý materiál, jejich upevnění a vzdálenost. Nesmí docházet k překonání zábran, objetí, uražení nebo poničení. Sloupky musí být upevněny tak, aby zabránily nájezdu vozidel a musí odpovídat vymezeným kritériím v kombinaci rychlosti s vahou.⁷⁰

---

⁷⁰ KALVACH, Zdeněk. *Základy ochrany měkkých cílů: Metodika*. Praha: Soft Target Protection Institute; MVČR, 2016. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>.

PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část diplomové práce komplexně popisuje, vyhodnocuje a komparuje bezpečnostní situaci dvou vybraných středních škol v Kostelci nad Orlicí. Tato část práce se sestává z dvou případových studií, ve kterých uplatňují prvky kvalitativního i kvantitativního výzkumu na vybraných středních školách. Praktická část se věnuje mapování kriminality v okolí vybraných školských zařízení, aplikaci SWOT analýzy a komparaci výsledků procesu posuzování rizik se subjektivně pocíťovanou mírou rizika možných událostí u studentů. Výzkum tedy reflektuje zabezpečení škol, zkoumá míru rizika u stanovených mimořádných událostí a nastiňuje subjektivně pocíťovanou míru rizika možných událostí z pohledu studentů, jejíž grafické vyhodnocení lze nalézt v přílohách.

5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Výzkumné šetření bylo zahájeno v lednu 2023. Po emailové a telefonické komunikaci s ředitelkami škol byly stanoveny termíny návštěv škol. K návštěvě Obchodní akademie došlo 24. ledna a 30. ledna k návštěvě Zemědělské školy. Sběr dat se skládal z místního šetření, ze strukturovaných rozhovorů s ředitelkami a dotazníků, které byly rozdány studentům na školách. Způsob zpracování dat byl proveden pomocí SWOT analýzy jednotlivých škol a dále byla za pomoci představitelů škol vytipována rizika, která by mohla školy v dané lokalitě ohrozit. Na základě těchto rizik byl nastaven proces posuzování rizik, který se skládal z analýzy rizik a hodnocení rizik. Tento proces byl realizován v souladu s normou ČSN 73 4400 a postup k vypracování lze nalézt v Příloze č. 1. Ve výzkumu byla použita také metoda komparace matematicky podloženého hodnocení rizik a subjektivního hodnocení žáků.

5.1 Stanovení výzkumného problému

Výzkumným problémem diplomové práce je stanovení aktuální úrovně zabezpečení a připravenosti jednotlivé školy na možné mimořádné události, jejich zhodnocení a následná doporučení, která vedou ke zvýšení bezpečnosti na dané škole.

5.1.1 Výzkumný cíl

Cílem diplomové práce je posouzení bezpečnosti středních škol v Kostelci nad Orlicí a následné doporučení školám, jak jejich bezpečnost zvýšit. Pro naplnění stanoveného cíle byly provedeny rozhovory s vedením školy a rozdány dotazníky určené pro studenty. K vyhodnocení stanovených cílů je použit kombinovaný přístup, ve které uplatňují prvky kvalitativního i kvantitativního výzkumu.

Při stanovení cíle práce je vždy důležité si ujasnit jeho význam zkoumání. Následně je třeba si stanovit relevantnost těchto cílů a kdo o ně bude mít zájem a využije je v praxi.⁷¹ V tomto šetření se jedná o ředitelky škol, pedagogy anebo odborníky, kteří budou na dané škole připravovat audit či obdobné bezpečnostní zhodnocení školy.

5.1.2 Výzkumné otázky

Výzkumné šetření bylo realizováno na základě stanovených výzkumných otázek:

VO1 Jaká je aktuální bezpečnostní situace na jednotlivých školách?

VO2 Lze bezpečnostní situaci na škole zlepšit?

VO3 Jaké mimořádné události vyznačují nepřijatelnou míru rizika?

VO4 Jakou míru rizika pocítují žáci v souvislosti s mimořádnými událostmi a jak hodnotí zabezpečení?

5.2 SWOT analýza

SWOT je zkratka z anglického originálu, kde S = Strengths (Silné stránky), W = Weaknesses (Slabé stránky), O = Opportunities (Příležitosti), T = Threats (Hrozby). SWOT je tedy zkratkou pro vnitřní silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí organizace. Metoda SWOT byla využita pro ucelení získaných dat ze strukturovaného rozhovoru, dotazníků a místního šetření. Metoda SWOT Analýzy zkoumá:

- silné stránky – činitelé, kteří přispívají k fyzické bezpečnosti školy, mohou vykreslovat výhodu, která výrazně ovlivňuje bezpečnost,

---

⁷¹ ŠVAŘÍČEK, Roman a ŠEĎOVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 2. Vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.

- slabé stránky – činitelé, kteří škole schází a naznačují nevýhodu, a díky jejíž absenci může představovat riziko,
- příležitosti – představují činitele, díky kterým je možné posunout zabezpečení školy na vyšší stupeň, tedy s jejichž možnou realizací stoupá stupeň zabezpečení školy,
- hrozby – činitelé, jež značí nebezpečí pro školu oblasti fyzické bezpečnosti objektů.⁷²

Použitím této metody byla zhodnocena úroveň současného zabezpečení škol. SWOT analýza určuje základ pro následné návrhy opatření a nastiňuje možnosti zvýšení efektivity v oblasti fyzické bezpečnosti školy. Analýza popisuje bezpečnostní situaci konkrétní školy, měkkého cíle. Zjištěná data pochází z poznatků místního šetření na škole autorkou práce.

Stupnice zvolená k vyhodnocení SWOT analýzy je založená na kladných a záporných číslech od 1 do 5. Kladná stupnice od 1 do 5, kdy 5 značí nejvyšší spokojenost, 1 znamená nejnižší spokojenost. Tímto došlo k následnému vyhodnocení silných stránek a příležitostí. Slabé stránky a hrozby jsou hodnoceny na záporné stupnici od -1 do -5, kdy -1 znamená nejnižší spokojenost a -5 značí nejvyšší nespokojenost. Sloupec váha zobrazuje důležitost jednotlivých položek ve všech kategoriích – silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby. Čím vyšší číslo váha má, poukazuje to na větší důležitost položky v konkrétní kategorii a naopak. Váha a hodnocení jednotlivé položky činí součin a jsou zaznamenány ve sloupci „součin“. Všechny vypočítané součiny jsou sečteny a zaznamenány pod každou kategorií ve sloupci „součet“. V poslední fázi SWOT analýzy byly sečteny koncové součty příležitostí a hrozeb.

---

⁷² SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel, BUCHTA. *Strategická analýza*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: C. H. Beck, 2006, 121 s. ISBN 80-7179-367-1.

5.3 Proces posuzování rizik

Proces posuzování rizik na školách proběhl na základě normy ČSN 73 4400. Cílem tohoto procesu bylo posouzení akceptovatelné třídy ochrany, která reflektuje aktuální bezpečnostní situaci a bezpečnostní rizika na této škole.

Proces posouzení rizik byl založen na třech základních procesech:

- identifikaci rizik,
- analýze rizik,
- hodnocení rizik.

5.3.1 Analýza rizik

Ke stanovení pravděpodobnosti vzniku bezpečnostních incidentů slouží analýza rizika, která byla prvním úkonem. Pro stanovení pravděpodobnosti bezpečnostních incidentů byl dodržen postup s níže uvedenou tabulkou č. 2, kde jsou stupně pravděpodobnosti uvedeny semi-kvantitativním způsobem.

Stupeň	Pravděpodobnost	Frekvence vzniku
1	Nepřavděpodobná	K bezpečnostnímu incidentu téměř nedochází, výskyt události se blíží 0.
2	Málo pravděpodobná (nahodilá)	K bezpečnostnímu incidentu dochází velice zřídka, jsou známy obdobné případy, jedná se spíše o nahodilý výskyt.
3	Pravděpodobná	K bezpečnostnímu incidentu dochází, jsou známy obdobné případy, jedná se spíše o náhodný výskyt.
4	Velmi pravděpodobná	K bezpečnostnímu incidentu dochází často, jedná se o časté ohrožení.
5	Vysoce pravděpodobná (trvalá)	K bezpečnostnímu incidentu dochází velice často. Je pravděpodobný opakovaný výskyt události, nepřetržité ohrožení

Tabulka 2 - Semi-kvantitativní vyjádření pravděpodobnosti bezpečnostních incidentů. Zdroj: ČSN 73 4400

Následně byla provedena analýza zranitelnosti aktiv. Při stanovení zranitelnosti aktiv byl dodržen postup s níže uvedenou tabulkou č. 3. Jednotlivé stěžejní parametry byly následně rozpracovány na další sledované parametry při analýze zranitelnosti aktiv.

Analýza zranitelnosti				
Stěžejní parametry	Lokalita	Perimetr a objekt	Provoz objektu	Stav zabezpečení
Sledované parametry	Lokalita (ZL1)	Přehlednost (ZPO1)	Provoz objektu (ZP1)	Konstrukce (ZSZ1)
	Sousedství (ZL2)	Přístup (ZPO2)		Střecha (ZSZ2)
	Přítomnost v lokalitě (ZL3)	Oplocení (ZPO3)		Dveře (ZSZ3)
		Osvětlení (ZPO4)		Okna (ZSZ4)
		Vjezd (ZPO5)		Zabezpečení (ZSZ5)
				Kontrola vstupu (ZSZ6)
				Úroveň dohledu (ZSZ7)
				Kamerový systém (ZSZ8)

Tabulka 3 - Vymezení stěžejních a sledovaných parametrů k analýze zranitelnosti. Zdroj: ČSN 73 4400

Pro naplnění samotné analýzy zranitelnosti aktiv byl aplikován postup s tabulkou č. 7, kterou lze nalézt v Příloze č. 1.

Celkové vyhodnocení zranitelnosti		
Vyhodnocení zranitelnosti	Suma stěžejních parametrů (hodnot)	
	Počet stěžejních parametrů	4
	Výsledná hodnota zranitelnosti	
	Zaokrouhlená hodnota zranitelnosti (celé číslo)	

Tabulka 4 - Celkové vyhodnocení zranitelnosti – dokončení výpočtu. Zdroj: ČSN 73 4400

V následujícím kroku bylo provedeno stanovení závažnosti následků na vymezených aktivech. Při Analýze následků bylo třeba v souladu se stanovením závažnosti následků na aktiva:

- vzít v úvahu existující prvky řízení rizika, které ovlivňují následky (příkladem může být aktuální bezpečnostní opatření, které hodnotu následků snižuje),
- vzít v úvahu okamžité následky ale i sekundární, které se objeví až po uplynutí určité doby,
- vzít v úvahu ostatní následky, které mají dopad na ostatní navazující systémy, činnosti, zařízení nebo organizace.⁷³

⁷³ Zveřejnění české technické normy ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“. mvr.cz. [online]. [cit. 2023-01-06]. Dostupné

Při stanovení závažnosti následků na aktivech se postupovalo v souladu s výše uvedenými body a níže uvedenou tabulkou č. 5.

Stupeň kategorie	Následek (důsledek)	Popis následků (důsledků, závažnosti)
1	Zanedbatelný	Malý delikt, bez následků na zdraví a životech, škodách na majetku nepřesahující hodnotu 5000 Kč.
2	Nepatrný	Střední delikt, lze očekávat nepatrné následky na zdraví a životech, mírná škoda na majetku nepřesahující hodnotu 25 000 Kč
3	Vyšší	Vyšší delikt, lze očekávat vážnější následky na zdraví a životech, vyšší škoda na majetku nepřesahující hodnotu 125 000 Kč.
4	Rozsáhlý	Těžký delikt, lze očekávat vysoké následky na zdraví a životech, rozsáhlá škoda na majetku nepřesahující hodnotu 500 000 Kč.
5	Kritický	Velmi těžký delikt až kritický, lze očekávat velmi vysoké následky na zdraví a životech, kritická škoda na majetku přesahující hodnotu 500 000 Kč.

Tabulka 5 - Stanovení závažnosti následků rizika na aktiva. Zdroj: ČSN 73 4400

Posledním krokem analýzy rizika bylo stanovení úrovně rizika. Stanovení úrovně rizika bylo vypočteno na základě součinu pravděpodobnosti vzniku bezpečnostních incidentů, zranitelnosti škol a závažnosti následků. K tomuto výpočtu byl použit níže uvedený vzorec.

$$R = P \times Z \times D$$

R – stanovení úrovně (míry) rizika

P – pravděpodobnost vzniku rizika

Z – zranitelnost aktiva

D – dopad rizika

z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>

5.3.2 Hodnocení rizik

Hodnocení rizik bylo závěrečnou fází procesu posuzování rizik. Tato činnost napomáhala při rozhodování o tom, která rizika musí být přednostně ošetřena, a to byl taktéž záměr tohoto procesu.

Při hodnocení rizik se kladl důraz na pochopení rizika dosaženého během analýzy rizika za účelem rozhodnutí o následujících bezpečnostních opatřeních, umírnění následků a zmírnění zranitelnosti objektu proti identifikovaným rizikům. Hodnocení rizik obsahovalo tři úkony. Prvním úkonem byla komparace stanovení úrovně rizik se stanovenými kritérii, druhým bylo stanovení přijatelnosti rizik a třetím vypracování seznamu přijatelných a nepřijatelných rizik.

	Míra (úroveň) rizika	Rozsah úrovně rizika	Míra rizika
5	Velmi vysoká	<80; 125>	Nepřijatelná
4	Vysoká	<36; 79>	
3	Střední	<16; 35>	Podmínečně přijatelná
2	Nízká	<5; 15>	Přijatelná
1	Velmi nízká	<1; 4>	

Tabulka 6 – Stanovení přijatelnosti rizik. Zdroj: ČSN 73 4400

Ve výše uvedené tabulce č. 6 byla stanovena přijatelnost rizika. Vymezení tabulky a rozsah úrovně rizika se shoduje s normou ČSN 73 4400. Při stanovení přijatelnosti jednotlivých rizik zkoumané školy bylo postupováno v souladu s touto tabulkou. Hodnoty uvádějící úroveň rizika byly vyjádřeny semi-kvantitativním způsobem. Konečným krokem procesu posuzování rizik a jejich hodnocení byl seznam přijatelných, podmíněně přijatelných a nepřijatelných rizik. Díky vyhodnocení rizik lze vidět, jaká rizika je třeba ošetřit. Výčet zkoumaných rizik byl uveden v následující tabulce. Výpočet těchto rizik pro Obchodní akademii lze nalézt v kapitole 5.4 a pro Střední zemědělskou školu v kapitole 5.5.

Riziko	P	Z	D	R
Útok na život a zdraví žáků, kantorů, zaměstnanců – cizí osoba, kt. nemá vazby na školu (psychicky nemocná osoba, politické, náboženské cíle)				
Útok na život a zdraví žáků, kantorů, zaměstnanců – současný žák				
Útok na život a zdraví žáků, kantorů, zaměstnanců – bývalý žák				
Útok na život a zdraví žáků, kantorů, zaměstnanců – současný zaměstnanec/kantor				
Útok na život a zdraví žáků, kantorů, zaměstnanců – bývalý zaměstnanec/kantor				
Volný pohyb neoprávněné osoby uvnitř objektu				
Vpuštění neoprávněné osoby do objektu žákem školy (podržení dveří, půjčení vstupní karty apod.)				
Neuzamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu				
Vniknutí neoprávněné osoby do objektu				
Nedodržení zavedených bezpečnostních opatření				
Přinesení zbraně do školy (střelná, bodná, sečná)				
Absence kontroly vstupu (osoby určené ke kontrole vstupu/systému)				
Absence kamerového systému				
Uložení nebo výhrůzka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy				
Žhářství a pokus o založení požáru				
Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem				
Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz žákem či zaměstnancem školy				
Vloupání do školy				
Úmyslné poškození majetku či budovy sprejováním (žáky, zaměstnanci, cizí osobou)				

Tabulka 7 - Hodnocení rizik – tabulka pro následné výpočty pro jednotlivé školy. Zdroj: ČSN 73 4400

5.4 Případová studie Obchodní akademie T.G.M.

Historie Obchodní akademie se začala psát 19. září 1897. Jedná se o druhou nejstarší střední školu na Rychnovsku. V září roku 1897 byl zahájen první školní rok vyšší reálky Františka Josefa I. v Kostelci nad Orlicí. Ve třicátých letech dvacátého století zažádalo rodičovské sdružení o přeměnu poměrně

specializované, sedmileté reálky na osmileté gymnázium. Ministerstvo žádosti vyhovělo a škola poprvé začala nést jméno Tomáše G. Masaryka. Od počátku druhé světové války škola prošla jak změnami v názvu, tak i zaměřením školy samotné. Až od roku 1990 nese škola název Obchodní akademie T.G.M. a vyučují se zde tři maturitní obory – Obchodní akademie, Ekonomické lyceum a Informační technologie. Ke stoletému výročí, 19. září 1997, školu poctila návštěvou bývalá ministryně zahraničí USA Madeleine Albrightová. V únoru 2013 škola vyhrála titul “Nejlepší škola roku 2012/2013” v Královéhradeckém kraji.

Škola každoročně přijímá 30 uchazečů na každý z výše zmíněných oborů. Na začátku nového školního roku je tak přijímáno 90 studentů, celkový počet se pohybuje kolem 360 studentů. Škola má spolu s ředitelkou 31 zaměstnanců školy, které lze nalézt na webových stránkách s kontakty i jejich fotografiemi.

5.4.1 Okolí školy a kriminalita

Škola se nachází u hlavní silnice I/11 ve směru do krajského města Hradce Králové. Jedná se o vytíženou komunikaci, kde je neustálý provoz. Přístup ke škole vozidlem není možný, je zde zákaz vjezdu, ovšem zábranné systémy v podobě betonových sloupků zde chybí. V okolí obchodní akademie se nachází základní škola, tělocvična, zdravotnické zařízení, pošta, městská policie a náměstí.

Kriminalita v okolí školy se soustřeďuje především na náměstí. Od roku 2018 do konce roku 2022 došlo v této oblasti k 549 přestupkům. Násilných trestných činů zde bylo 11, krádeží 22 a došlo zde k jednomu trestnému činu sprejerství s extremismistickým podtextem.⁷⁴

---

⁷⁴ Kostelec nad Orlicí. Kriminalita od roku 2018-2022. [online]. *Kriminalita.policie.cz*, 2023 [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: kriminalita.policie.cz

Obrázek 3 - Obchodní akademie T.G.M. v Kostelci nad Orlicí. Zdroj: vlastní

5.4.2 Sběr dat – objektová ochrana

Hlavní vchod do budovy školy se skládá z dvojitých dveří. První dveře jsou na kliku a jsou uzamykatelné, další dveře jsou opatřeny koulí na obou stranách dveří a vstup je umožněn na čipovou kartu, kterou mají v držení studenti, učitelé a zaměstnanci školy. Studenti mladší 18 let mají přístup do školy od 6:00 hod do 9:00 hod ráno, poté mohou školu opustit až po skončení vyučování od 14:30 hod. Učitelé mohou vstoupit do školy od 6:00 hod do 19:00 hod, kdy školník uzavírá budovu, časy jsou vymezeny ve školním řádu. Studenti, kteří jsou starší 18 let mají čipy, které povolují vstup a odchod ze školy kdykoliv. V průběhu výuky žáků jsou tedy únikové cesty uzavřeny pro studenty mladší 18 let, pokud budovu chtějí opustit, musí si zazvonit na sekretariát a sdělit důvod brzkého odchodu.

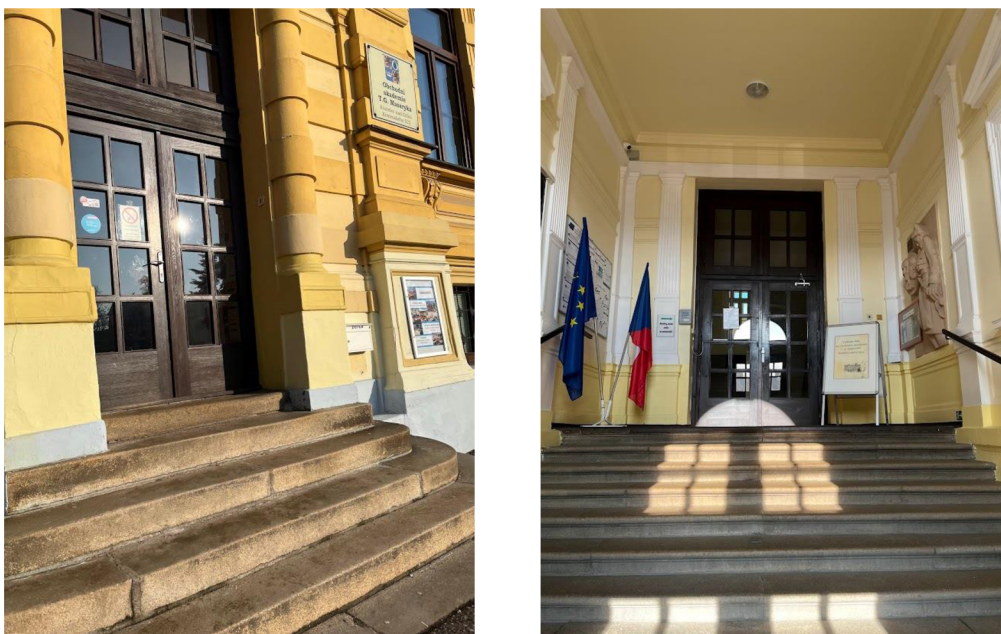
Návštěvám a rodinným příslušníkům žáků je vstup do objektu školy povolen po zazvonění na sekretariát a udání důvodu návštěvy, vstup je monitorován kamerou. Neautorizovaná osoba by se tedy bez vědomí pověřených zaměstnanců neměla do školy dostat. Škola používá hlavní vchod, avšak možné únikové východy má čtyři. Hlavní vstup je nejpoužívanějším vchodem a také je tím nejlépe zabezpečeným. Další únikový východ se vůbec nepoužívá, klíč mají pouze učitelé a dveře jsou neustále uzamčeny na klíč.

Fyzickou ostrahu škola nemá, spoléhá se na čipové a kamerové zabezpečení.

Co se týče perimetru objektu, z ulice Komenského, kde se nachází hlavní vchod, není zabezpečen ploty, turnikety ani sloupky. Kolemjdoucí mohou kolem školy volně procházet, až v případě pokusu o vstup do budovy narazí na druhé zamčené

dveře, ve večerních hodinách již na první zamčené dveře. V Komenského ulici je umístěn kamerový systém městské policie a sama škola má také svůj kamerový systém. Z Růžičkovy ulice je areál školy oplocen drátěným plotem a zajištěn vjezdovou bránou a brankou, které jsou od 19:00 uzamčeny. Zde se nachází další únikový východ a zároveň bezbariérový vstup pro vozíčkáře. Tento vstup je z obou stran opatřen koulí a je používán pouze učiteli či pověřenými osobami provozujícími zájmové kroužky v prostorách školní tělocvičny.

Budova má 3NP, sekretariát a ředitelna jsou umístěny v 2NP. Co se týče rychlé reakce na neautorizovaný vstup, nejsou dle mého názoru tyto kabinety strategicky umístěny. V podzemních prostorech jsou umístěny šatny, od 1NP do 3NP jsou rozmístěny učebny a kabinety. Škola je vybavena vlastním kamerovým systémem, u vstupu je dveřní stanice se zvonkem a reproduktorem doplněná o kameru namířenou na vstup. Na chodbách jsou rozmístěny hasicí přístroje a jsou označeny únikové východy v souladu s požárně bezpečnostním řešením.

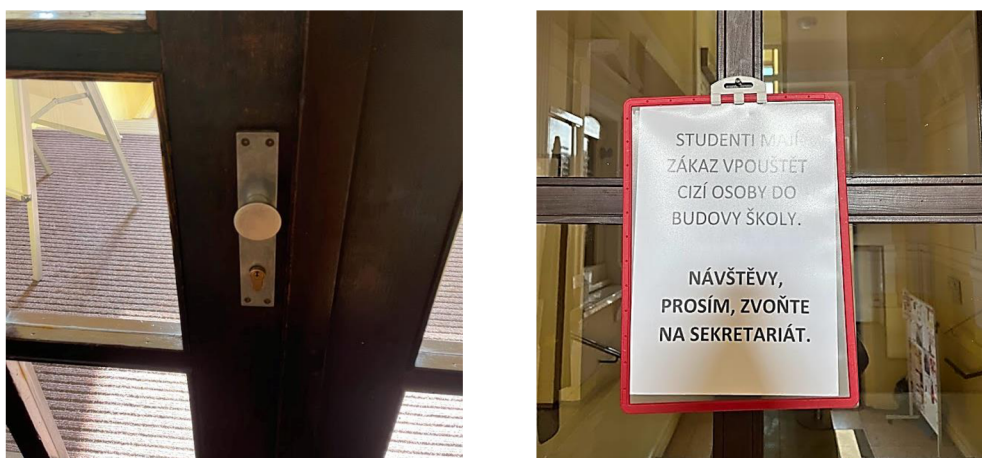

Obrázek 4 - Hlavní vchod do budovy OA s dvojitými dveřmi a kamerou v levém horním rohu. Zdroj: Vlastní

Obrázek 5 - Zvonek a čtečka karet a čip. Zdroj: Vlastní

Obrázek 6 - Druhý vstup na oboustrannou kouli a upozornění pro studenty. Zdroj: Vlastní

5.4.3 Rozhovor s ředitelkou školy

Rozhovor s ředitelkou proběhl 24. února 2023, ve stejný den bylo provedeno také dotazníkové šetření. Rozhovor s ředitelkou Obchodní akademie T.G.M. v Kostelci nad Orlicí, Mgr. Renatou Čermákovou, byl řízený a obsahoval patnáct otázek a několik podotázek.

Jakou míru rizika násilného útoku vnímáte na vaší škole, s ohledem na události charakteru v České republice? (př. útok na škole ve Žďáru, útok studenta s mačetou na učilišti)

„Vnímám velmi nízkou míru rizika násilného útoku zvenčí neznámou osobou, jsme na maloměstě. Takže z útoků osob zvenku strach nemám. Problém by mohl nastat u několika našich žáků, kteří mají psychické problémy. Tyto problémy ale řešíme pomocí poradny, takže si myslím, že děláme maximum.“

**Myslíte si, že je správně řešena problematika zabezpečení škol v ČR?
K jakým změnám došlo ve vaší škole v horizontu posledních pěti let?**

„Nevím, k změnám za posledních pět let v bezpečnosti tady na škole nedošlo. Kamery máme nainstalované již déle. V posledních letech určitě víc hlídáme, kdo přichází, proč a kam jde. Studenti ví, že nikoho nemají pouštět.“

Navštívila vaši školu v minulosti Česká školní inspekce?

- **Kdy naposledy?**
- **Pokusila se o vchod bez oznámení?**
- **Co zjistila za nedostatky a došlo k jejich odstranění?**

„Naši školu navštívila Česká školní inspekce asi před čtyřmi lety, normálně zazvonili jako každá návštěva. Na žádné nedostatky nepřišla.“

Nechávala si škola zpracovat v minulosti odborné bezpečnostní posouzení – bezpečnostní audit?

- **Pokud ano, jaká doporučení obsahoval?**
- **Pokud ne, máte to v následujících letech v plánu?**

„Ne, nenechávala a v plánu to nemáme, jsme malá škola. Neřeknu školy o několika budovách... u nás si myslím, že to není potřeba.“

Jakým způsobem je prováděna kontrola osob vstupujících do objektu školy?

- **Jakým způsobem je zajištěn hlavní vstup do objektu?**
- **Jsou zajištěny i ostatní vchody, jakým způsobem?**
- **Jsou v objektu školy kamery?**
  - **Pokud ano – kde, v jakém počtu a na jaký princip fungují – obsluhuje je někdo?**

„Vstup pro studenty a učitele je na kartu nebo čip. Návštěvy chodí hlavním vstupem, zazvoní si a sekretářka po zkontrolování kamery návštěvě otevře. Ostatní vstupy jsou čtyři, jeden je úplně uzamčený a nepoužívá se, další je na kouli a ten propojující jídelnu je taky na kouli plus čip. Kamery máme svoje, uvnitř i venku, přístup k nim má pět lidí včetně mě, můžu si to otevřít tady u sebe na počítači.“ (ukazuje)

Používá škola nějaké bezpečnostní prvky?

(Fyzické, Mechanické – např. bezpečnostní dveře, bezpečnostní okna, ploty, turnikety, sloupky či betonové bloky, Elektronické – např. kamerový systém, poplachové zabezpečovací a tísňové systémy, dohledová a poplachová přijímací centra, vnitřní rozhlas, rentgen, detektor kovů a výbušnin, čtečky dokladů, systémového šíření varování, osvětlení aj.)

„Používáme požární poplachový systém, vnitřní rozhlas, kamery a čtečku dokladů... (zamyslí se) venkovní noční osvětlení budovy ještě máme. Školu odkóduje školník v šest hodin ráno, v sedm večer zakóduje. Několikrát se nám stalo, že požár spustil pavouk.“ (směje se)

Jak často provádíte nácvik evakuace budovy např. při výskytu požáru?

„Letos v září proběhl nácvik evakuace, děláme ho každý rok. Učitelé věděli, že nácvik proběhne, ale studenti ne. Po nácviku byla domluvená beseda s hasiči, prohlédnutí si přístrojů... (zamyslí se) dva žáky dokonce v rámci nácviku zachraňovali hasiči oknem. Příští rok bych chtěla, aby ani učitelé o nácviku nevěděli a vyzkoušeli si reakce.“

Má škola zpracovaný krizový plán pro případ útoku fyzické osoby či jiný krizový plán (př. blackout)?

„Ne, žádný takový plán nemáme... v případě, že by došlo k útoku, máme tajné heslo, které řeknu do rozhlasu... znají ho jen učitelé a ti vědí, co mají dělat... nácvik jsme nezkoušeli.“

Došlo v minulosti na vaší škole k nějakému bezpečnostnímu incidentu a kdo byl jeho strůjcem?

„Ne, nedošlo.“

Pořádá škola v průběhu školního roku bezpečnostní semináře/akce s IZS (Policie ČR, HZS ČR, ZZS)?

„Ano, na adaptáku měli studenti policii, také jsme nedávno řešili ztrátu peněz, a proto jsme poprosili obvodní oddělení, zda by mohli policisté udělat přednášku o zacházení s penězi a správnému chování. Hasiče zveme jednou za rok, spolu

s nácvikem evakuace a seminář první pomoci nedávno proběhl jak u studentů, tak u všech učitelů.“

Znáte Asociaci bezpečná škola a jejich práci, popřípadě, je vaše škola již členem?

„Znám, ale členem nejsme.“

5.4.4 SWOT analýza aktuálního zabezpečení a její vyhodnocení

Na základě místního šetření a rozhovoru s ředitelkou jsem sestavila SWOT analýzu Obchodní akademie.

		SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
VNITŘNÍ FAKTORY		Existence vnitřních předpisů k fyzické bezpečnosti objektů	Stáří budovy – složitá implementace nových zabezpečovacích systémů
		Hlavní vchod na čipovou kartu	Chybí vnější kamerový systém u vjezdu do objektu a u ostatních vstupů
		U hlavního vchodu je zvonek s mikrofonem pro návštěvy	Vstup na čipové karty nevede evidenci osob v budově
		Mechanické zábranné systémy u oken do suterénu (mříže)	Nedostatek technických a finančních prostředků pro fyzickou a objektovou ochranu
		Jeden vedlejší vstup je nepoužívaný a je uzamčen	Dveře a okna nemají bezpečnostní charakter
		Vchod do dvora je opatřen koulí	
		Vchod, který propojuje budovu školy s jídelnou je na čipovou kartu	
		Školení pedagogů	
		PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
VNĚJŠÍ FAKTORY		Spolupráce s HZS, PČR, ZZS	Nedodržení bezpečnostních předpisů
		Každoroční nácvik evakuace budovy při požáru	Možnost vniknutí neoprávněné osoby (Ponechání otevřených dveří)
		Rozšíření kamerového systému	Vpuštění/propůjčení čipové karty neoprávněné osobě
		Využití dotačních programů vyhlášených MŠMT na nákup bezpečnostních prvků na zabezpečení objektu	Ztráta čipové karty
		Možné využití městského kamerového systému při MU – perimetru objektu	Absence závor v zadním vjezdu – Vjezd nepovolaných vozidel
		Bezpečnostní audit pro objekt a využití normy ČSN 73 4400	Teroristický či jiný násilný útok
		Maximální využití dostupných dotačních programů	Využívání tělocvičny externími nájemci
		Modernizace školy	Velký počet obětí

Tabulka 8 – SWOT analýza Obchodní akademie. Zdroj: vlastní zpracování

SILNÉ STRÁNKY	Váha	Hod.	Součin
Existence vnitřních předpisů k fyzické bezpečnosti objektů	0,3	4	1,2
Hlavní vchod na čipovou kartu	0,4	4	1,6
U hlavního vchodu je zvonek s mikrofonem pro návštěvy a kamera	0,3	5	1,5
Mechanické zábranné systémy u oken do suterénu (mříže)	0,2	4	0,8
Jeden vedlejší vstup je nepoužívaný a je uzamčen	0,2	3	0,6
Vchod do dvora je opatřen koulí	0,3	4	1,2
Vchod, který propojuje budovu školy s jídelnou je na čipovou kartu	0,3	4	1,2
Školení pedagogů	0,3	4	1,2
SOUČET			9,3
SLABÉ STRÁNKY	Váha	Hod.	Součin
Stáří budovy – složitá implementace nových zabezpečovacích systémů	0,4	-4	-1,6
Chybí vnější kamerový systém u vjezdu do objektu a u ostatních vstupů	0,3	-3	-0,9
Vstup na čipové karty nevede evidenci osob v budově	0,3	-3	-0,9
Nedostatek technických a finančních prostředků pro fyzickou a objektovou o.	0,2	-2	-0,4
Dveře a okna nemají bezpečnostní charakter	0,3	-2	-0,6
SOUČET			-4,4
PŘÍLEŽITOSTI	Váha	Hod.	Součin
Spolupráce s HZS, PČR, ZZS	0,4	5	2
Nácvik evakuace budovy při aktivním střelci	0,4	5	2
Rozšíření kamerového systému	0,2	5	1
Využití dotačních programů vyhlášených MŠMT na nákup bezpečnostních prvků na zabezpečení objektu	0,3	3	0,9
Možné využití městského kamerového systému při MU – perimetr objektu	0,3	4	1,2
Bezpečnostní audit pro objekt a využití normy ČSN 73 4400	0,3	3	0,9
Maximální využití dostupných dotačních programů	0,2	5	1
Modernizace školy	0,1	3	0,3
SOUČET			9,3
HROZBY	Váha	Hod.	Součin
Nedodržení bezpečnostních předpisů	0,3	-4	-1,2
Možnost vniknutí neoprávněné osoby (Ponechání otevřených dveří)	0,5	-4	-2
Vpuštění/propůjčení čipové karty neoprávněné osobě	0,4	-5	-2
Ztráta čipové karty	0,3	-3	-0,9
Absence závory v zadním vjezdu – Vjezd nepovolaných vozidel	0,2	-1	-0,2
Teroristický či jiný násilný útok	0,3	-5	-0,3
Využívání tělocvičny externími nájemci	0,3	-4	-1,2
Velký počet obětí	0,4	-4	-1,6
SOUČET			-9,4

Tabulka 9 – Výpočet SWOT analýzy. Zdroj: vlastní

Vyhodnocení SWOT analýzy	Výsledek
Silné stránky	9,3
Slabé stránky	-4,4
Příležitosti	9,3
Hrozby	-9,4
Celkový výsledek	4,5

Tabulka 10 - Vyhodnocení SWOT analýzy OA. Zdroj: vlastní

Celkový výsledek SWOT analýzy vyšel v kladném čísle s hodnotou 4,5. To znamená, že převažují silné stránky a příležitosti. Stále je zde však prostor pro zlepšení stávající bezpečnostní situace. Vysokou hodnotu vykazují hrozby, které by bylo na místě eliminovat a tím zvýšit celkovou odolnost školy.

5.4.5 Výběr rizik a jejich vyhodnocení v souladu s ČSN 73 4400

Nedostatek finančních prostředků může být častým argumentem školských zařízení. Bezpečnost však lze implementovat i bez zavádění všech doporučovaných technických prostředků. Školu lze považovat za bezpečnou, přestože bude obsahovat pouze některé technické prostředky. Jestliže je režim těchto prostředků správně nastaven, je organizace dobře chráněna. Využití technických prostředků významně pomůže v oblasti bezpečnosti, avšak není jediným řešením. Je třeba najít balanc v aplikaci jak technických prostředků, tak postupů personálu.⁷⁵

Pro Obchodní akademii jsou v tabulce níže uvedena rizika, která by mohla tuto školu ohrozit. Stanovená míra rizika je popsána pomocí postupu daného normou ČSN 73 4400. Níže uvedená tabulka zobrazuje Obchodní akademii a výčet hodnocení rizik, která ji dle mých výpočtů nejvíce ohrožují. Legenda k tabulce a postup výpočtu byl rozpracován v kapitole 5.3. Červená barva signalizuje nepřijatelnou míru rizika, žlutá podmíněčně přijatelnou a zelená přijatelnou.

⁷⁵ Metodika pro aplikaci nové technické normy ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ do praxe.

Riziko	P	Z	D	R
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný student školy	3	3	4	36
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý student školy	2	2	4	16
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný učitel/zaměstnanec	3	3	4	36
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý učitel/zaměstnanec	2	2	4	16
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – cizí osoba, kt. nemá vazby na školu (psychicky nemocná osoba, politické, náboženské cíle)	3	3	5	45
Volný pohyb neoprávněné osoby uvnitř objektu školy	3	2	2	12
Vpuštění neoprávněné osoby do objektu žákem školy (podržení dveří, půjčení vstupní karty apod.)	3	2	2	12
Neuzamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu	4	3	2	24
Vniknutí neoprávněné osoby do objektu	2	2	3	12
Nedodržení zavedených bezpečnostních opatření	3	2	2	12
Přinesení zbraně do školy studentem (střelná, bodná, sečná)	2	3	3	18
Absence kontroly vstupu (osoby určené ke kontrole vstupu – učitel, vrátný, soukromá služba)	4	2	3	24
Absence kamerového systému	2	2	2	8
Uložení nebo výhružka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy	2	3	5	30
Žhářství a pokus o založení požáru	3	2	5	30
Vloupání do školy	2	2	3	12
Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz žákem či zaměstnancem školy	3	3	2	18
Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem	2	2	2	8
Úmyslné poškození majetku či budovy sprejováním	3	3	2	18

Tabulka 11 - Hodnocení rizik Obchodní akademie. Zdroj: vlastní zpracování dle ČSN 73 4400.

Z tabulky můžeme vyčíst, že největší riziko pro školu představuje útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců, cizích osob bez vazby na školu, například psychicky nemocné osoby či osoby s politickými nebo náboženskými cíli. Druhé největší riziko představuje útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců současným žákem či současným učitelem, jelikož obě tyto kategorie mají přístup

do budovy školy a jejich pohyb zde není nijak ztížen. Tato tři rizika jsou považována za nepřijatelná.

Podmínečně přijatelné riziko představuje devět vytipovaných rizik. Patří sem například žhářství, uložení, či výhružka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy či přinesení zbraně do školy.

K přijatelným rizikům se řadí například krádež, neuzamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu nebo úmyslné poškození majetku či budovy sprejováním. Sedm dalších rizik je na základě výpočtu považováno za přijatelné.

5.4.6 Analýza a interpretace dat z dotazníku

Dotazníkové šetření proběhlo v lednu 2023, zapojily se čtyři třídy, od prvního do čtvrtého ročníku, jejichž výběr zvolila ředitelka školy. Je třeba zmínit, že dotazník je velice subjektivní a zaměřuje se na míru pocítovaného rizika jednotlivými studenty. Graficky zobrazené výsledky lze nalézt v Příloze č. 3

Dotazníkového šetření se zúčastnilo čtyřiačtyřicet mužů a dvaadvacet žen. Nejvíce respondentů bylo zaznamenáno ve druhém ročníku s číslem osmnáct. Třetí a čtvrtý ročník měl stejný počet respondentů, sedmnáct. Nejmenší zastoupení bylo v prvním ročníku, kde se dotazníku zúčastnilo čtrnáct studentů. Dohromady se dotazníku zúčastnilo šestašedesát respondentů.

Dotazníkové šetření je níže komparováno s výsledky výpočtu míry rizika na této škole. Výsledky z výpočtu lze nalézt v tabulce č. 10 a výsledky dotazníkového šetření v Příloze č. 3.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný student školy

Míra rizika tohoto jevu na základě tabulky č. 10 vyšla jako míra nepřijatelná. Pocítovaná míra rizika u studentů při hodnocení útoku na život žáků, učitelů a zaměstnanců současným studentem byla většinou označena jako nízká míra rizika, tedy za přijatelná. Můžeme vidět, že si studenti ve svých řadách věří a cítí se bezpečně, přestože pravděpodobnost tohoto jevu je vysoká a v zahraničí se stal nejméně jeden případ tohoto typu. Studenti znají dobře prostředí školy, rozvrh i opatření, a proto míra rizika útoku nepřijatelná.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý student školy

Míra rizika možného útoku na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců bývalým studentem vyšla na základě výpočtů z tabulky č. 10 jako podmíněčně přijatelná. Třiadvacet studentů, tedy největší část respondentů se shodla, že pocíťovaná míra rizika při hodnocení tohoto jevu je velmi nízká. Je ovšem zajímavé, že jednadvacet studentů považuje míru rizika tohoto incidentu jako střední. V porovnání s předcházející mimořádnou událostí se studenti více obávají útoku bývalého studenta školy než současného. Přestože přístup do školy má bývalý student značně ztížený oproti tomu současnému.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný učitel/zaměstnanec

Mimořádná událost útoku současného učitele nebo zaměstnance školy je ve výsledku hodnocena stejně jako útok současným studentem, vykazuje tedy nepřijatelnou míru rizika. Většina studentů hodnotí míru útoku současného učitele jako nízkou. Jejich důvěra v učitele a pocit bezpečí je na vysoké úrovni a pouze dva studenti pocíťují velmi vysokou míru a tři studenti vysokou míru rizika napadení.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý učitel/zaměstnanec

Pro mimořádnou událost útoku bývalého učitele nebo zaměstnance byla vypočítána podmíněčně přijatelná míra rizika. V tomto směru se pětadvacet žáků ztotožňuje s velmi nízkou a pětadvacet dalších s nízkou mírou rizika možného útoku. Lze z výsledků dotazníku vyčíst, že větší míru rizika studenti pocíťují u možného útoku z řad stávajících učitelů než těch bývalých, jelikož ani jeden žák této možné události neudává velmi vysokou míru rizika a pouze jeden žák považoval míru rizika za vysokou.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – cizí osoba, která nemá vazby na školu (psychicky nemocná osoba, politické, náboženské cíle)

Míra rizika pro útok cizí osobou vyšla ve výpočtu jako nejvyšší hodnota ze všech hodnocených rizik, tedy jako nepřijatelné riziko. Žáci tuto míru rizika vnímají

nejčastěji jako střední, deset z dotázaných ji vnímá jako vysokou a jeden žák jako velmi vysokou. Je možné z odpovědí studentů vnímat, že si možný útok cizí osobou uvědomují, neberou ho na lehkou váhu a většina toto riziko vnímá jako podmíněčně přijatelné.

Volný pohyb neoprávněné osoby uvnitř objektu školy

Míra rizika volného pohybu na škole je považována za přijatelnou. Pětadvacet studentů hodnotilo míru rizika jako nízkou a pětadvacet jako střední. Studenti tedy berou v potaz možnou událost a považují ji za rizikovou – podmíněčně přijatelnou. Volný pohyb neoprávněné osoby je ovšem díky opatřením školy velmi málo pravděpodobný. Každý, kdo nedisponuje vstupním čipem si musí zazvonit na sekretariát.

Vpuštění neoprávněné osoby do objektu žákem školy (podržení dveří, půjčení vstupní karty apod.)

Přijatelnou mírou rizika disponuje i neoprávněný vstup do školy. Žáci jsou poučeni, že nesmí své vstupní čipy půjčovat anebo držet dveře neoprávněným osobám. Přesto čtrnáct žáků považuje tuto míru rizika za vysokou, jednadvacet za střední a další jednadvacet za nízkou. Míru vpuštění tedy považují za pravděpodobnější než samotný volný pohyb neoprávněné osoby v objektu.

Neuzamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu

Tato mimořádná událost je na základě tabulky č. 10 hodnocena podmíněčně přijatelným rizikem. Většina studentů považuje tuto událost za událost s nízkou mírou rizika, ovšem deset studentů označilo míru rizika za vysokou či dokonce tři z nich za velmi vysokou.

Vniknutí neoprávněné osoby do objektu

Výsledek míry rizika této mimořádné události podle tabulky č. 10 je přijatelná míra rizika. Studenti z velké míry označili tuto událost za událost s nízkou mírou rizika. V tomto případě se tedy výsledky studie a domněnky studentů shodují na přijatelné míře rizika.

Nedodržení zavedených bezpečnostních opatření

Míra nedodržení zavedených bezpečnostních opatření je považována za přijatelnou. Většina studentů však tuto událost považuje za střední míru rizika, tedy podmíněčně přijatelnou. Žáci jsou začátkem školního roku seznamováni se školním řádem a povinnostmi z něj plynoucími.

Přinesení zbraně do školy studentem (střelná, bodná, sečná)

Na základně výpočtu je přinesení zbraně je považováno za podmíněčně přijatelnou míru rizika. Studenti se v odpovědích na tuto otázku rozcházel. V rozpětí velmi vysoká až vysoká míra rizika se našlo dvaadvacet respondentů. Dvanáct studentů uvedlo střední míru rizika a třidvacet studentů se přiklánělo k nízké nebo velmi nízké míře rizika. Lze zde vidět velmi rozdílný pohled studentů na toto téma.

Absence kontroly vstupu (osoby určené ke kontrole vstupu – učitel, vrátný, soukromá služba)

Absence kontroly vstupu se řadí k podmíněčně přijatelnému riziku. Zde se odpovědi studentů přiklání také k podmíněčně přijatelnému riziku, přestože dvaadvacet studentů se přiklonilo s nízké míře rizika, stejný počet se přiklonil ke střední míře, sedm k vysoké a pět k velmi vysoké míře rizika.

Absence kamerového systému

Absence kamerového systému vyšla ve výpočtu jako přijatelná. Studenti ji však považují za podmíněčně přijatelnou, třidvacet studentů označilo střední míru rizika při absenci kamerového systému na škole. Z odpovědí respondentů lze vycítit, že vkládají kamerovým systémům poměrně vysokou důvěru. Kamerové systémy bez neustálého dozoru však napomohou spíše k zpětnému dohledání pachatele než k rychlému zastavení postupujícího pachatele.

Uložení nebo výhružka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy

Tato mimořádná událost je hodnocena jako podmíněčně přijatelné riziko. Dvaadvacet respondentů se přiklonilo k velmi nízké míře rizika, sedmnáct k nízké,

dvacet ke střední a vysokou či velmi vysokou míru rizika označilo sedm respondentů. Z pohledu většiny studentů není tato mimořádná událost považována za pravděpodobnou a přikládají jí malý význam.

Žhářství a pokus o založení požáru

K podmíněčně přijatelné míře rizika se na základě výpočtu řadí žhářství a pokus o něj. U studentů však na základě dotazníku převažuje nízká míra rizika a taktéž považují tuto mimořádnou událost za přijatelnou.

Vloupání do školy

Vloupání do školy spadá k přijatelným rizikům, studenti se však ve větší míře shodli na podmíněčně přijatelném riziku, tedy na střední míře rizika s počtem sedmadvaceti studentů. Třidvacet dalších považují tuto mimořádnou událost za událost s nízkou mírou rizika.

Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz žákem či zaměstnancem školy

Podmíněčně přijatelné riziko vyplynulo z výpočtu míry rizika. Dotazníkové šetření se s přijatelnou mírou rizika ztotožňuje. Tento incident se již v minulosti na škole objevil, žáci i učitelé mají často přístup k hmotným statkům školy jako jsou počítače, tablety a jiné.

Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem

V otázce krádeže cizím pachatelem vyplynulo z výpočtu míry rizika přijatelné riziko. Studenti se ve svých odpovědích s touto mírou neztotožňují, sedmadvacet z nich tuto mimořádnou událost považuje za střední míru rizika, tedy podmíněčně přijatelné riziko. Tento incident se doposud ve škole neobjevil.

Úmyslné poškození majetku či budovy sprejováním

Riziko úmyslného poškození budovy sprejováním je na základě výpočtu považováno za podmíněčně přijatelné riziko. Velmi nízkou míru rizika označilo osm studentů. Dvaadvacet studentů považuje tuto míru rizika za nízkou a jednadvacet za střední. Vysokou míru rizika označilo patnáct respondentů. Lze tedy konstatovat, že si studenti toto riziko považují za podmíněčně přijatelné.

5.5 Případová studie Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště chladicí a klimatizační techniky

Historie školy sahá do 90 let 20. století, konkrétně byla zařazena do sítě škol dne 26. července 1996. Škola je příspěvkovou organizací a zřizovatelem školy je krajský úřad Královéhradeckého kraje. Střední odborná škola má dva obory zakončené maturitní zkouškou – Agropodnikání a Mechanik elektrotechnik. Dále se střední odborné učiliště skládá ze dvou oborů zakončených závěrečnou zkouškou s výučním listem. Jedná se o obor Elektromechanik pro zařízení a přístroj a Zemědělec farmář. Největší zájem je o obor Agropodnikání zakončený maturitou a z tohoto důvodu se uskutečnil dotazníkový sběr dat právě v tomto oboru. Dle výroční zprávy ze školního rok 2021/22 lze vyčíst informace o počtu nových studentů, kterých bylo 85. Škola tedy má celkem 286 studentů, přestože maximální kapacita všech oborů je až 504 žáků. V roce 2022 byl také pro školu vypracován plán preventivních programů, především zhodnocení preventivního protidrogového programu – rizikového chování za školní rok 2020/2021. Tento program si kladl za cíl umožnit nové perspektivy mimoškolních volnočasových aktivit pro všechny žáky, především pro ty, kteří jsou ubytovaní v domově mládeže/internátě. O adaptační program se postarala organizace Prostor Pro z Hradce Králové, která se zaměřuje na prevenci.

5.5.1 Okolí školy a kriminalita

Zemědělská škola se nachází, stejně jako Obchodní akademie, u hlavní silnice I/11 ve směru do krajského města Hradce Králové. Jedná se o vytíženou komunikaci, kde je neustálý provoz. Přímo naproti hlavnímu vchodu do školy je přechod pro chodce. Studenti se tak mohou bezpečně přejít frekventovanou silnicí. K hlavnímu vstupu do školy nelze přijet autem či jiným motorovým vozidlem, hlavní vstup je neustále uzavřen a studenti používají pouze boční vstupy na čipovou kartu. Studenti mohou tedy vstoupit do školy vjezdovou bránou nebo brankou, která je na čip. Hlavní vchod tedy slouží pouze pro návštěvy na zazvonění, studenty, kteří jdou později na vyučování nebo pro osoby držící klíč. Součástí školy je také tělocvična, jídelna a internát, který ubytovává studenty z okolních měst. V okolí Zemědělské školy se nachází prodejna potravin, naproti hlavnímu

vchodu školy se nachází park a další ubytovací a výcvikové zařízení, kde mimo jiné jsou umístěni také výcvikovní psi, které v rámci studia kynologie studenti trénují. Jedná se o německé ovčáky, které po dobu dvou let studenti vychovávají a vycvičují a na konci výcviku obdrží studenti i psi certifikát. Absolventi s touto specializací mohou nalézt uplatnění u Policie ČR, Armády ČR či Celní správy. Kriminalitu v okolí školy tvoří trestné činy jako je například krádež vloupáním do rodinného domku a jiné majetkové trestné činy, u přestupků jde především o přestupky proti veřejnému pořádku či občanskému soužití. Od roku 2018 do konce roku 2022 došlo v této oblasti k 328 přestupkům, 5 násilným činům, 8 krádežím a krádežím vloupáním.⁷⁶

Obrázek 7 - Hlavní vchod do školy. Zdroj: vlastní

5.5.2 Sběr dat – objektová ochrana

Hlavní vchod do budovy školy je uzamykatelný, je opatřen koulí na obou stranách dveří a vstup je na klíč, který mají v držení pověřené osoby. Pokud jdou studenti z jakéhokoliv důvodu pozdě do školy, musí si zazvonit, jelikož jejich čipy jsou od 8:15 do 11:30 neaktivní. Studenti mají přístup do školy od 6:45 do 7:45 hodin, pouze však do šaten a chodeb. Výuka je zahájena od 8:05 hodin a v průběhu přestávek do konce vyučování dohled nad žáky zajišťují pedagogičtí pracovníci a provozní zaměstnanci školy, jak je tomu uvedeno ve školním řádu. Po skončení poslední vyučovací hodiny má na základě školního řádu žák opustit školu bez zbytečného prodlení, nejdéle 30 minut od jejího skončení. Po dobu nezbytně

⁷⁶ Kostelec nad Orlicí. *Kriminalita od roku 2018-2022*. [online]. 2023 [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: kriminalita.policie.cz

nutnou může vyčkat v prostorách šaten na místě k tomu určeném. V areálu školy se nachází stravovací zařízení, internát a tělocvična. Stravovací zařízení je přístupné široké veřejnosti, která využívá vstup do jídelny z Proškovy ulice, kam je možný i vjezd bez kontroly vstupu/vjezdu, tento vjezd má kamerový systém. Žáci mohou opustit školu kdykoliv od 11:30 hod.

Návštěvy a rodinní příslušníci žáků mohou vstoupit pouze po předchozí domluvě s pedagogickým personálem. U vstupu je provedena identifikace osoby a pakliže návštěva není ohlášena, dojde k jejímu vyzvednutí sekretářkou u vstupu. Neautorizovaná osoba by se tedy bez vědomí pověřených zaměstnanců neměla do školy dostat. Škola používá hlavní vchod, avšak možné únikové východy má tři. Co se týče perimetru objektu, z ulice Komenského, kde se nachází hlavní vchod, je objekt ohraničen vysazenými křovinami, které působí vymezeným dojmem, avšak k budově samotné školy a k hlavním dveřím se dostane kdokoli. Křoviny jsou však udržované a přehledné. Vjezd z Fügnerovy ulice je oplocen drátěným plotem a zajištěn vjezdovou bránou a brankou. Tento vjezd je využíván pro zásobování stravovacího zařízení a výjezd vozidel školy (traktorů a jiných strojů, které jsou učebními pomůckami). Dále je tento vjezd používán pověřenými osobami provozujícími zájmové kroužky v prostorách školní tělocvičny. Žádný z těchto vjezdů nemá vrátnici s obsluhou.

Budova má 2NP, sekretariát a ředitelna jsou umístěny v 2NP. Co se týče rychlé reakce na neautorizovaný vstup je to z mého pohledu velmi dobře, a především strategicky zvolené místo. Kamera se také nachází u skříněk z důvodu možné krádeže. Městská policie má umístěnou kameru na veřejném osvětlení u hlavní silnice I/11. Škola je u hlavního vstupu vybavena dveřní stanicí, zvonkem s reproduktorem. Na chodbách jsou rozmístěny hasicí přístroje v souladu s Požárně bezpečnostním řešením.

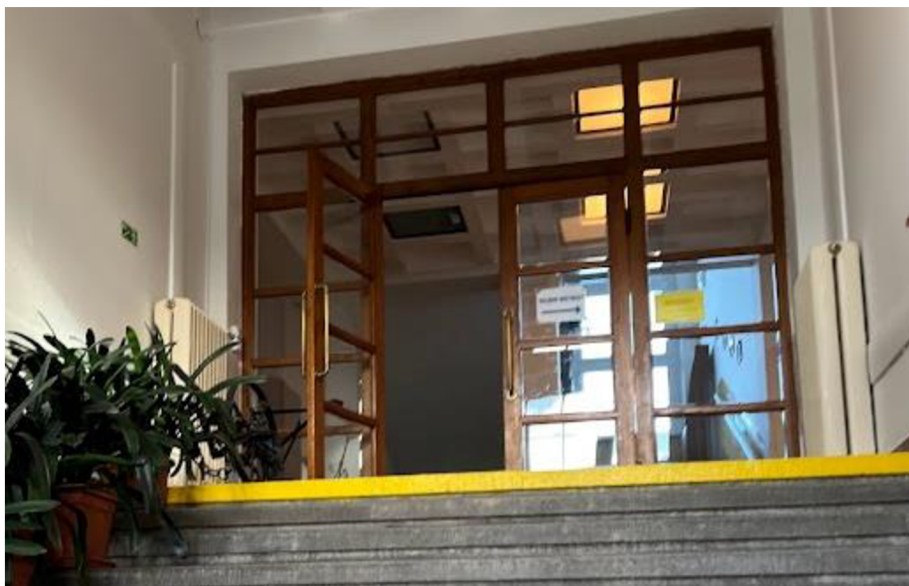
Obrázek 8 - Hasicí přístroje. Zdroj: Vlastní

Obrázek 9 - Zabezpečení vstupu – zvonek. Mříže. Zdroj: Vlastní.

Obrázek 10 - Vstupní dveře na kouli, evakuační klíč. Zdroj: Vlastní.

Obrázek 11 - Druhé dveře po vstupu hlavním vchodem. Zdroj: vlastní.

5.5.3 Rozhovor s ředitelkou školy

Jakou míru rizika násilného útoku vnímáte na vaší škole, s ohledem na události charakteru v České republice? (př. útok na škole ve Žďáru, útok studenta s mačetou na učilišti)

„Nedokážu definovat konkrétní míru tohoto rizika. Dle dostupných zpráv byl útok ve Žďáru a útok mačetou na učilišti z hlediska příčin zcela rozdílný.

V prvním případě se jednalo o čin psychicky nemocného jedince, a toto riziko je naprosto neodhadnutelné. Přirovnala bych to možná k pravděpodobnosti pádu stromu na cestu. Také na první pohled nepoznáte, že je strom nemocný a že může ohrozit své okolí.

Ve druhém případě útočil žák, který se do stavu psychického vyšinutí (dá-li se to tak nazvat) do určité míry dostal souhrou okolností a prostředím, ve kterém se pohyboval a nebyla mu poskytnuta náležitá pozornost a případně i pomoc. Tomuto riziku se dá předcházet mnohem snáz než útoku psychicky nemocného člověka. Tato prevence je plně v kompetenci všech zaměstnanců školy, je to otázka klimatu ve škole, ve schopnosti pedagogů kvalitně komunikovat s žáky, vytvářet bezpečné komunikační prostředí ve škole a identifikovat problémového žáka včas a nabídnou případně realizovat účinnou pomoc ve spolupráci s rodiči anebo i odborníky mimo školu.“

**Myslíte si, že je správně řešena problematika zabezpečení škol v ČR?
K jakým změnám došlo ve vaší škole v horizontu posledních pěti let?**

„Problematika zabezpečení škol je v ČR v kompetenci každého jednotlivého ředitele školy. Existuje metodika MŠMT k zabezpečení škol, ale není pro školy právně závazná, jedná se o doporučení, které vzniklo právě na základě tragédie ve Žďáru. V naší škole máme již déle než 5 let vstup osob omezený prostřednictvím čipového systému, cizí návštěvníci vstupují do školy hlavním vchodem, který je ovládán na dálku a koho asistentka vpouští vidí na kameře se záznamem. Dále je umožněn v době vydávání obědů vstup tzv. cizím strávníkům, kteří také vlastní čip, který je aktivní pouze v době výdeje obědů a pouze na jedny dveře. V poslední pěti letech jsme nainstalovali kamerový systém, primárně kvůli majetkovým škodám, v některých vnitřních prostorách školy a také v celém

prostoru okolí školy. Žáci i jsou každoročně opakovaně na začátku školního roku poučeni o zákazu vpouštět cizí osoby do školy a v rámci programu ochrany člověka za mimořádných okolností, který se koná vždy v posledních dne vyučování v červnu probíhají workshopy mimo jiné na téma útočník ve škole.“

Navštívila vaši školu v minulosti Česká školní inspekce?

- **Kdy naposledy?**
- **Pokusila se o vchod bez oznámení?**
- **Co zjistila za nedostatky a došlo k jejich odstranění?**

„Hloubková inspekce proběhla před 6 lety a naposledy byla ve škole inspekce v souvislosti s on-line výukou. ČŠI se nepokusila o vchod bez oznámení, vždy se předem ohlásili a vstupovali hlavním vchodem. Hloubková inspekce proběhla před 6 lety a naposledy byla ve škole inspekce v souvislosti s on-line výukou, takže oblast zabezpečení školy nebyla předmětem inspekční činnosti.“

Nechávala si škola zpracovat v minulosti odborné bezpečnostní posouzení – bezpečnostní audit?

„Nechávali jsme si zpracovat doporučení pouze v oblasti související s instalací kamerového systému a EZS.“

Jakým způsobem je prováděna kontrola osob vstupujících do objektu školy?

- Jakým způsobem je zajištěn hlavní vstup do objektu?
- Jsou zajištěny i ostatní vchody, jakým způsobem?
- Jsou v objektu školy kamery?
  - Pokud ano – kde, v jakém počtu a na jaký princip fungují – obsluhuje je někdo?

„Hlavní vchod z hlavní ulice je možné otevřít pouze klíčem, nebo po zazvonění na sekretariát dálkovým ovládním. Všechny boční vchody je možné otevřít pouze čipem, nebo klíčem. Všechny vchody jsou pod dohledem kamer se záznamem. Kamerový systém, je v některých vnitřních prostorách školy a také v celém

prostoru okolí školy v Komenského ulici a také ve všech vnitřních prostorách dílen. Kamery jsou se záznamem a přístup k němu mají určení zaměstnanci.“

Používá škola nějaké bezpečnostní prvky? (Fyzické, Mechanické – např. bezpečnostní dveře, bezpečnostní okna, ploty, turnikety, sloupky či betonové bloky, Elektronické – např. kamerový systém, poplachové zabezpečovací a tísňové systémy, dohledová a poplachová přijímací centra, vnitřní rozhlas, rentgen, detektor kovů a výbušnin, čtečky dokladů, systémového šíření varování, osvětlení aj.)

„Používáme kamerový systém a EZS.“

Jak často provádíte nácvik evakuace budovy např. při výskytu požáru?

„Jeden krát ročně v červnu.“

Má škola zpracovaný krizový plán pro případ útoku fyzické osoby či jiný krizový plán (př. blackout)?

„Ano.“

Došlo v minulosti na vaší škole k nějakému bezpečnostnímu incidentu a kdo byl jeho strůjcem?

„Ano, došlo k vloupání do hlavní budovy školy a do dílen v Havlíčkově ulici, na druhé budově. Na základě těchto událostí jsme přistoupili k instalaci EZS a kamerového systému.“

Pořádá škola v průběhu školního roku bezpečnostní semináře/akce s IZS (Policie ČR, HZS ČR, ZZS)?

„Ano, pořádá, vždy na konci roku. Spolupracujeme s neziskovou organizací OČMU.“

Znáte Asociaci bezpečná škola a jejich práci, popřípadě, je vaše škola již členem?

„Ne, nejsme.“

5.5.4 SWOT analýza aktuálního zabezpečení a její vyhodnocení

		SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
VNITŘNÍ FAKTORY		Existence vnitřních předpisů k fyzické bezpečnosti objektů	Kamerový systém není u všech vjezdů do areálu objektu
		Všechny vchody jsou na čipovou kartu	Vstup na čipové karty nevede evidenci osob v budově
		U hlavního vchodu je zvonek s mikrofonom pro návštěvy	Dveře nemají bezpečnostní charakter dle ČSN 73440
		Kamerový systém u hlavního vchodu	Neexistence kontroly vstupu v ranních hodinách (personální)
		Mechanické zábranné systémy u oken do suterénu (mříže)	Nedostatek technických prostředků pro fyzickou a objektovou ochranu
		Budova není historická – možnost implementace nových zabezpečovacích systémů	
		Školení pedagogů	
		PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
VNĚJŠÍ FAKTORY		Spolupráce s IZS (PČR, HZS ČR, ZZS)	Nedodržení bezpečnostních předpisů
		Každoroční nácvik evakuace budovy při požáru	Možnost vniknutí neoprávněné osoby (Ponechání otevřených dveří)
		Rozšíření kamerového systému	Vpuštění/propůjčení čipové karty neoprávněné osobě
		Využití dotačních programů vyhlášených MŠMT na nákup bezpečnostních prvků na zabezpečení objektu	Využívání tělocvičny externími nájemci
		Možné využití městského kamerového systému při MU – perimetr objektu	Ztráta čipové karty
		Bezpečnostní audit pro objekt a využití normy ČSN 73 4400	Teroristický či jiný útok
		Maximální využití dostupných dotačních programů	Útok současným studentem/učitelem
		Modernizace školy	Velký počet obětí

Tabulka 12 – SWOT analýza SzeŠ. Zdroj: vlastní

SILNÉ STRÁNKY	Váha	Hod.	Součin
Existence vnitřních předpisů k fyzické bezpečnosti objektů	0,3	4	1,2
Hlavní vchod na čipovou kartu	0,4	4	1,6
U hlavního vchodu je zvonek s mikrofonem pro návštěvy	0,3	5	1,5
Kamerový systém u hlavního vchodu	0,2	4	0,8
Mechanické zábranné systémy u oken do suterénu (mříže)	0,2	4	0,8
Budova není historická – možnost implementace nových zabezpečovacích systémů	0,4	5	2,0
Školení pedagogů	0,3	4	1,2
SOUČET			9,1
SLABÉ STRÁNKY	Váha	Hod.	Součin
Kamerový systém není u všech vstupů a vjezdů do objektu	0,3	-3	-0,9
Vstup na čipové karty nevede evidenci osob v budově	0,3	-4	-1,2
Dveře nemají bezpečnostní charakter dle ČSN 73440	0,3	-2	-0,6
Neexistence kontroly vstupu v ranních hodinách (personální)	0,4	-4	-1,6
Nedostatek technických prostředků pro fyzickou a objektovou ochranu	0,2	-2	-0,4
SOUČET			-4,7
PŘÍLEŽITOSTI	Váha	Hod.	Součin
Spolupráce s HZS, PČR, ZZS	0,4	5	2
Nácvik evakuace budovy při aktivním střelci	0,4	5	2
Rozšíření kamerového systému	0,2	5	1
Využití dotačních programů vyhlášených MŠMT na nákup bezpečnostních prvků na zabezpečení objektu	0,3	3	0,9
Možné využití městského kamerového systému při MU – perimetr objektu	0,3	4	1,2
Bezpečnostní audit pro objekt a využití normy ČSN 73 4400	0,3	3	0,9
Modernizace školy	0,1	3	0,3
SOUČET			8,3
HROZBY	Váha	Hod.	Součin
Nedodržení bezpečnostních předpisů	0,3	-4	-1,2
Možnost vniknutí neoprávněné osoby (Ponechání otevřených dveří)	0,5	-4	-2
Vpuštění/propuštění čipové karty neoprávněné osobě	0,4	-5	-2
Ztráta čipové karty	0,3	-3	-0,9
Absence závoř v zadním vjezdu – Vjezd nepovolaných vozidel	0,2	-1	-0,2
Teroristický či jiný násilný útok	0,3	-5	-0,3
Využívání tělocvičny externími nájemci	0,3	-4	-1,2
Velký počet obětí	0,4	-4	-1,6
SOUČET			-9,4

Tabulka 13 – Výpočet SWOT analýzy. Zdroj: vlastní

Vyhodnocení SWOT analýzy	Výsledek
Silné stránky	9,3
Slabé stránky	-4,4
Příležitosti	9,3
Hrozby	-10,3
Celkový výsledek	3,9

Tabulka 14 - Vyhodnocení SWOT analýzy SzeŠ. Zdroj: vlastní.

Celkový výsledek SWOT analýzy vyšel v kladném čísle s hodnotou 3,9. Stejně jako u předchozí školy výsledek znamená, že převažují silné stránky a příležitosti. Stále je zde však prostor pro zlepšení stávající bezpečnostní situace. Zpracovat by se dalo především na hrozbách a jejich eliminaci. Vpuštění osoby do objektu značí velký problém, a proto by mohl na toto téma proběhnout třeba seminář od PČR. Vysoce problematický je také teroristický či jiný násilný čin, který by měl velké dopady na životy a zdraví osob.

5.5.5 Výběr rizik a jejich vyhodnocení v souladu s ČSN 73 4400

Riziko	P	Z	D	R
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný student školy	3	3	4	36
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý student školy	2	3	4	24
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný učitel/zaměstnanec	3	3	4	36
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý učitel/zaměstnanec	2	3	4	24
Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – cizí osoba, kt. nemá vazby na školu (psychicky nemocná osoba, politické, náboženské cíle)	3	3	5	45
Volný pohyb neoprávněné osoby uvnitř objektu školy	3	3	2	18
Vpuštění neoprávněné osoby do objektu žákem školy (podržení dveří, půjčení vstupní karty apod.)	3	3	2	18
Neuzamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu	4	3	2	24
Vniknutí neoprávněné osoby do objektu	2	3	3	18
Nedodržení zavedených bezpečnostních opatření	3	3	2	18
Přinesení zbraně do školy studentem (střelná, bodná, sečná)	2	3	3	18
Absence kontroly vstupu (osoby určené ke kontrole vstupu – učitel, vrátný, soukromá služba)	4	3	3	36
Absence kamerového systému	2	3	2	12
Uložení nebo výhružka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy	2	3	5	30
Žhářství a pokus o založení požáru	3	3	5	45
Vloupání do školy	2	3	3	18
Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz žákem či zaměstnancem školy	3	3	2	18
Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem	2	3	2	12
Úmyslné poškození majetku či budovy sprejováním	3	3	2	18

Tabulka 15 - Hodnocení rizik Zemědělská škola. Zdroj: vlastní zpracování dle ČSN 73 4400

Z tabulky je možné vyčíst, že nepřijatelné riziko pro školu představuje pět mimořádných událostí, kam patří stejně jako u předešlé školy útok současných žáků, zaměstnanců, učitelů na život a zdraví osob na škole. Dále také útok osob

bez vazby na školu, například psychicky nemocné osoby či osoby s politickými nebo náboženskými cíli, ale také zhárství a pokus o něj či absence kontroly vstupu. Podmínečně přijatelné riziko představuje dvanáct rizikových mimořádných událostí. V této kategorii představuje pro školu nejvyšší míru rizika uložení nebo výhružka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy. Přijatelnou míru rizika představují dvě události.

5.5.6 Analýza a interpretace dat z dotazníku

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 101 respondentů. Na základě domluvy s ředitelkou školy se dotazníkového šetření zúčastnil obor Agropodnikání, třídy od prvního do čtvrtého ročníku. Graficky zobrazené výsledky lze nalézt v Příloze č. 4. Dotazníkového šetření se zúčastnilo dvaadvacet mužů a osmdesát žen. Nejvíce respondentů bylo zaznamenáno ve druhém ročníku s číslem dvacet osm. První ročník byl zastoupen sedmadvaceti žáky a třetí pětadvaceti. Nejmenší zastoupení bylo ve čtvrtém ročníku, kde se dotazníku zúčastnilo jednadvacet studentů. Dotazníkové šetření je nyní komparováno s výsledky výpočtu míry rizika na této škole. Výsledky z výpočtu lze nalézt v tabulce č. 15 a výsledky dotazníkového šetření v Příloze č. 4.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný student školy

Míra rizika tohoto jevu na základě tabulky č. 15 vyšla jako míra nepřijatelná. Pociťovaná míra rizika u studentů při hodnocení útoku na život žáků, učitelů a zaměstnanců současným studentem byla označena za nízkou míru rizika, tedy za přijatelnou. I na této škole můžeme díky datům vidět, že si studenti ve svých řadách věří a cítí se mezi sebou bezpečně, přestože pravděpodobnost tohoto jevu je vysoká a v zahraničí se stal nejeden případ tohoto typu. Studenti znají dobře prostředí školy, rozvrh i opatření, a proto míra rizika útoku nepřijatelná. Dalších pětaticet studentů tuto událost označilo jako střední míru rizika a dalších sedm jako vysokou či velmi vysokou. Oproti Obchodní akademii lze konstatovat, že studenti si více připouští možnost této mimořádné události.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý student školy

Míra rizika možného útoku na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců bývalým studentem vyšla na základě výpočtů z tabulky č. 15 jako podmíněčně přijatelná. Čtyřiačtyřicet studentů, tedy největší část respondentů se shodla, že pocíťovaná míra rizika při hodnocení tohoto jevu je nízká. Je ovšem zajímavé, že pětadvacet studentů považuje míru rizika tohoto incidentu jako střední a šestadvacet jako velmi nízkou. Pouze šest studentů jako velmi vysokou nebo vysokou. V porovnání s předcházející mimořádnou událostí se studenti více obávají útoku současného studenta školy než bývalého. Tuto úvahu považuji za správnou a logickou, jelikož bývalý student nevlastní přístupový čip a jeho podmínky vniknutí do školy jsou značně ztíženy oproti současnému studentovi.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – současný učitel/zaměstnanec

Mimořádná událost útoku současného učitele nebo zaměstnance školy je ve výsledku hodnocena stejně jako útok současným studentem, vykazuje tedy nepřijatelnou míru rizika. Většina studentů, sedmatřicet z nich, hodnotí míru útoku současného učitele jako nízkou. Ovšem třicet dalších považuje tuto mimořádnou událost za událost se střední mírou rizika, převažuje tak dvaadvacet žáků, kteří míru rizika považují za velmi nízkou. Dvanáct studentů dokonce jako vysokou nebo velmi vysokou.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – bývalý učitel/zaměstnanec

Pro mimořádnou událost útoku bývalého učitele nebo zaměstnance byla vypočítána podmíněčně přijatelná míra rizika. V tomto směru se pětadvacet žáků ztotožňuje s velmi nízkou a devětačtyřicet dalších s nízkou mírou rizika možného útoku. Střední míru rizika zaujímá čtyřiačtyřicet studentů a tři další považují tuto možnost za vysokou nebo velmi vysokou. Lze z výsledků dotazníku vyčíst, že větší míru rizika studenti pocíťují u možného útoku z řad stávajících učitelů než těch bývalých. Z logického hlediska mohou mít větší strach ze současného učitele, jelikož má jednodušší přístup do školy.

Útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců – cizí osoba, která nemá vazby na školu (psychicky nemocná osoba, politické, náboženské cíle)

Míra rizika pro útok cizí osobou vyšla ve výpočtu jako nejvyšší hodnota ze všech hodnocených rizik, tedy jako nepřijatelné riziko. Žáci tuto míru rizika vnímají nejčastěji jako střední, osmnáct z dotázaných ji vnímá jako vysokou a čtyři žáci jako velmi vysokou. Je možné z odpovědí studentů vnímat, že si možný útok cizí osobou uvědomují a neberou ho na lehkou váhu, přestože většina toto riziko vnímá spíše jako podmíněčně přijatelné.

Volný pohyb neoprávněné osoby uvnitř objektu školy

Míra rizika volného pohybu na škole je považována za podmíněčně přijatelnou. S tímto výsledkem se shoduje i dotazníkové šetření, ve kterém tuto mimořádnou událost považuje třiačtyřicet studentů jako střední míru rizika a třiatřicet jako vysokou. Studenti tedy berou v potaz možnou událost a považují ji za rizikovou, avšak podmíněčně přijatelnou. Třiatřicet dalších studentů považuje tuto míru rizika za vysokou a dvanáct ta velmi vysokou. Volný pohyb neoprávněné osoby je jak podle tabulky, tak i podle studentů velmi pravděpodobný. Studenti uvedli tuto možnost jako velmi pravděpodobnou při ústních dotazech a komentářích po vyplnění dotazníku. Problematiku také vnímají v jídelním zařízení, kam chodí velké množství cizích strážníků, kteří disponují čipem a tím pádem se mohou dostat také do školy.

Vpuštění neoprávněné osoby do objektu žákem školy (podržení dveří, půjčení vstupní karty apod.)

Podmínečně přijatelnou mírou rizika disponuje i neoprávněný vstup do školy. Žáci jsou poučeni, že nesmí své vstupní čipy půjčovat anebo držet dveře neoprávněným osobám. Přesto většina, tedy čtyřicet žáků, považuje tuto míru rizika za vysokou, sedmnáct za velmi vysokou a osmadvacet za střední. Míru vpuštění tedy považují za nepřijatelnou a velmi pravděpodobnou.

Neuzamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu

Tato mimořádná událost je na základě tabulky č. 15 hodnocena podmíněčně přijatelným rizikem. Většina studentů považuje tuto událost za událost se střední

mírou rizika, ovšem dvaatřicet studentů označilo míru rizika za vysokou či dokonce čtyři z nich za velmi vysokou. Odpovědi studentů se tedy shodují s výpočtem a tato mimořádná událost je jimi považována za podmíněčně přijatelnou.

Vniknutí neoprávněné osoby do objektu

Výsledek míry rizika této mimořádné události podle tabulky č. 15 je podmíněčně přijatelná míra rizika. Studenti z velké míry označili tuto událost za událost se střední mírou rizika. V tomto případě se tedy výsledky studie a domněnky studentů shodují na podmíněčně přijatelné míře rizika.

Nedodržení zavedených bezpečnostních opatření

Míra nedodržení zavedených bezpečnostních opatření je považována za podmíněčně přijatelnou. Většina studentů, šestačtyřicet z nich, tuto událost považuje za střední míru rizika, a tak se shoduje s podmíněčně přijatelnou mírou rizika výpočtu.

Přinesení zbraně do školy studentem (střelná, bodná, sečná)

Na základně výpočtu je přinesení zbraně je považováno za podmíněčně přijatelnou míru rizika. Studenti se v odpovědích na tuto otázku rozcházel. Devětadvacet respondentů, tedy většina označila míru rizika za velmi vysokou. Dvacet studentů uvedlo vysokou míru rizika a sedmadvacet střední míru rizika. Nízkou pouze osmnáct a velmi nízkou sedm studentů. Výpočet míry rizika pocity studentů se rozchází, protože studenti toto riziko považují jednoznačně za velmi vysoké, tedy nepřijatelné.

Absence kontroly vstupu (osoby určené ke kontrole vstupu – učitel, vrátný, soukromá služba)

Absence kontroly vstupu se řadí k nepřijatelnému riziku. Zde se odpovědi studentů přiklánění spíše k podmíněčně přijatelnému riziku, přestože pětadvacet studentů se přiklonilo s nízké míře rizika, jednadvacet studentů se přiklonilo k vysoké míře a třináct k velmi vysoké míře rizika. Absence kontroly určené ke vstupu do školy však vede ke zvýšení rizika více druhů možných mimořádných událostí.

Absence kamerového systému

Absence kamerového systému vyšla ve výpočtu jako přijatelná. Studenti ji však považují za podmíněčně přijatelnou, devětadvacet studentů absenci kamerového systému označilo za střední míru rizika. Výpočet absence dle normy se s domněnkami žáků tedy neshoduje. Sedmadvacet dalších respondentů nepovažuje kamerový systém jako velmi důležité hledisko, jelikož označili nízkou míru rizika. Kamerové systémy bez neustálého dozoru však napomohou spíše k zpětnému dohledání pachatele než k rychlému zastavení postupujícího pachatele v reálném čase.

Uložení nebo výhružka uložení výbušného zařízení nebo ponechání podezřelého předmětu v areálu školy

Tato mimořádná událost spadá k podmíněčně přijatelnému riziku s hodnotou třicet, tedy hraniční hodnotou u rizika nepřijatelného. K podmíněčně přijatelné míře rizika se přiklonilo třiačtyřicet studentů. Třiatřicet respondentů se přiklonilo k nízké míře rizika, jedenáct k velmi nízké, patnáct k vysoké a osm k vysoké míře rizika. Z pohledu většiny studentů tedy tato událost také k podmíněčně přijatelnému riziku.

Žhářství a pokus o založení požáru

Žhářství na této škole patří k nepřijatelnému riziku. S tímto tvrzením, které bylo stanoveno na základě výpočtu se ztotožňují také studenti, jelikož většinou, v počtu třiatřiceti studentů se shodli na velmi vysoké míře rizika založení požáru. Takto většinou se v debatě shodli především proto, že velká většina studentů je kuřáků.

Vloupání do školy

Vloupání do školy spadá k podmíněčně přijatelným rizikům a studenti se většinou shodli na podmíněčně přijatelném riziku, tedy na střední míře rizika s počtem dvaatřiceti studentů. Osmadvacet dalších považuje mimořádnou událost za událost vysokou mírou rizika.

Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz žákem či zaměstnancem školy

Podmínečně přijatelné riziko vyplynulo z výpočtu míry rizika. Dotazníkové šetření se s přijatelnou mírou rizika ztotožňuje. Šestatřicet studentů, většina, považuje krádež zaměstnancem či studentem za mimořádnou událost se střední mírou rizika, dvaatřicet za událost s vysokou mírou rizika a čtyřadvacet za událost s velmi vysokou mírou rizika. Je zde patrné, že krádež i pokus i ní vnímají studenti jako velmi pravděpodobnou. Škola má také nainstalované kamery u skříněk, aby při krádeži pachatele dohledala.

Krádež (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem

V otázce krádeže cizím pachatelem vyplynulo z výpočtu míry rizika přijatelné riziko. Je to především z důvodu ztíženého vstupu cizímu pachateli na školní půdu. Studenti se ve svých odpovědích s touto mírou neztotožňují, šestatřicet z nich tuto mimořádnou událost považuje za událost se střední mírou rizika, tedy ztotožňují se s podmínečně přijatelným rizikem. Přesto se však studenti více přiklánějí k možné události krádeže majetku nebo peněz studenty nebo učiteli.

Úmyslné poškození majetku či budovy sprejováním

Riziko úmyslného poškození budovy sprejováním je na základě výpočtu považováno za podmínečně přijatelné riziko. S tímto stanoviskem se ztotožňují i studenti, jejichž většina v počtu dvaatřiceti, označila střední míru rizika sprejování či poškození budovy a majetku. Vysokou míru rizika označilo třicet studentů, jedenáct velmi vysokou. Naopak patnáct studentů se ztotožnilo s nízkou mírou rizika a tři s velmi nízkou. Lze tedy konstatovat, že si studenti toto riziko považují za podmínečně přijatelné.

6 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Výzkumné šetření se skládalo z místního šetření na dvou středních školách. Na školách byly provedeny strukturované rozhovory s ředitelkami škol a byly rozdány dotazníky zjišťující subjektivní míru rizika u stanovených mimořádných událostí. Odpovědi z dotazníků byly následně porovnány s výpočty na základě normy ČSN 73 4400. Do výzkumného šetření byla zahrnuta také SWOT analýza, která byla

sestavena na základě místního šetření a ústní komunikace s ředitelkami škol či zaměstnanci. V této fázi již můžeme plnohodnotně zodpovědět výzkumné otázky.

VO1 Jaká je aktuální bezpečnostní situace na jednotlivých školách?

Bezpečnostní situace na obou školách je přiměřená lokalitě a velikosti škol. Z místního šetření vyplynulo, že školy mají velmi obdobné zabezpečení například v podobě hlavního vstupu na čipovou kartu, kamerového systému či zvonku na sekretariát pro návštěvy. Stávající zabezpečení je dostatečné, dalo by se však zdokonalit a vypilovat. Příkladem by mohlo být označení návštěv, které se po budově pohybují samolepkou s jejich jmenovkou na oblečení, vyzvednutí si návštěvy přímo u vchodu a doprovodu jí pověřenou osobou po objektu.

VO2 Lze bezpečnostní situaci na škole zlepšit?

Z mého pohledu je zabezpečení na velmi slušné úrovni. Nelze však říci, že by se na bezpečnostní situaci mělo přestat pracovat, jelikož je zde velký prostor pro zlepšení procesů v podobě zapojení škol do projektů, nácviků evakuace při útoku aktivního střelce a jiných obdobných aktivit. Co se týče objektové ochrany, obě školy mají vstup na čipovou kartu, kamerový systém a na zlepšení objektové ochrany v podobě rámu či turniketů školy nemají peníze a nepovažují tato opatření jako nutná. Obchodní akademie by si například rozsáhlé změny budovy z prostorových ani historických důvodů nemohla dovolit. Z toho důvodu si myslím, že je třeba zapracovat na zdokonalení stávajících opatření, aby nedocházelo k jejich obcházení, ale naopak dodržování. Další návrhy na možné zlepšení bezpečnostní situace jsou uvedeny v diskusi.

VO3 Jaké mimořádné události vyznačují nepřijatelnou míru rizika?

Na Obchodní akademii se jedná o tři nepřijatelná rizika. Na Zemědělské škole se jedná o pět mimořádných událostí, které představují pro školu nepřijatelné riziko. Na Obchodní akademii vykazuje nepřijatelnou míru rizika útok ať už současných žáků nebo zaměstnanců na život a zdraví osob na škole a útok osobou bez vazby na školu například psychicky nemocné osoby či osoby s politickými nebo náboženskými cíli. Tato rizika jsou shodná i na Střední zemědělské škole. Mezi další nepřijatelná rizika patří zháňství a pokus o něj či absence kontroly vstupu.

VO4 Jakou míru rizika pocítují žáci v souvislosti s mimořádnými událostmi a jak hodnotí zabezpečení?

Žáci na Obchodní akademii se cítí převážně bezpečně, tyto informace vycházejí z dotazníku, kde si většina nepřipouští nebezpečí z řad spolužáků, ani učitelů nebezpečí útoku, najdou se však výjimky, které toto riziko vnímají ve vysoké míře. Být si vědom nebezpečí, být obezřetný a naslouchat spolužákům, kteří mají psychické či jiné problémy je dle mého názoru nejlepší prevence. Naopak studenti jsou si vědomi možné míry rizika krádeže, jelikož se s tímto jevem na škole již setkali. Shoda v komparaci výpočtů dle ČSN 73 4400 a pocítované míry rizika u studentů Obchodní akademie nebyla velmi četná. Naopak studenti ze Střední zemědělské školy odhadovali míru rizika přesněji, byli více kritičtí a připouštěli si možnou míru rizika více. Studenti Obchodní akademie hodnotí zabezpečení jako dostatečné, jelikož kromě studentů starších osmnácti let se nedostanou z objektu školy dříve než ve 14:30 hod. Naopak studenti Zemědělské školy vidí možný problém u cizích návštěvníků jídelny, kteří mají od školy čip a mají do ní přístup.

7 DISKUSE A NÁSLEDNÁ DOPORUČENÍ

Rozpočty zřizovatelů škol mnohdy neumožní uvolnění finančních prostředků ani na pořízení alespoň základního bezpečnostního auditu. Z tohoto pohledu by byla vhodná součinnost MŠMT s MV ČR. Tato dvě ministerstva by mohla zajistit odbornou pomoc a finanční prostředky na pořízení bezpečnostních auditů, metodického vedení a poté periodické kontroly nad dodržováním stanovených bezpečnostních opatření. Stejným způsobem jako dnes funguje požární ochrana, u které je vyžadována pravidelná kontrola dodržování bezpečnostních opatření by mohla fungovat i klasifikace budov z pohledu ochrany měkkých cílů před útočníkem. Aktuálně platné stavebně-technické, právní a hygienické předpisy jasně definují minimální prostorové, technické a materiální úpravy, které by měly být doplněny o organizační zajištění kontinuálního dohledu nad žáky ve školách po celou dobu vzdělávání. Velmi důležitým bodem je také vzdělávání žáků v oblastech mimořádných událostí a připravenosti na ně. Tak jako probíhají nácviky evakuace shromažďování v rámci požární ochrany, by mohl probíhat nácvik evakuace v případě vniknutí aktivního střelce do školy. Přestože některé

školy tyto nácviky praktikují, jedná se spíše o výjimky. Z toho důvodu by měly být nácviky součástí vzdělávacích osnov, jedině tak je možné zajistit jejich pravidelnost a kontinuitu.

Dle dostupných zdrojů se však stále zabezpečení škol liší. Některé školy používají vstup možný pouze na čipy nebo vstupové karty, nebo samo zamykací zámky či dokonce mají vrátné anebo používají turnikety u hlavního vstupu. Jiné školy podobná opatření proti vstupu cizích osob do školy nemají. A tak se tímto způsobem do nezabezpečených škol může dostat kdokoli, kdo si vymyslí důvěryhodnou výmluvu. Zabezpečení školy spočívá vždy na bedrech zřizovatele, avšak předpokládá se, že se ohledně něj bude radit s ředitelem a popřípadě i se zákonnými zástupci. Velkou roli zde hraje přístup a finance konkrétní školy ale i tlak ze strany rodičů na zabezpečení školy. Nelze však všechny školy porovnávat a házet do jednoho pytle. Rozdíly najdeme především ve velkých městech a na vesnicích. Potřeby zabezpečení škol se diametrálně liší, a tak je zapotřebí provedení odhadu od odborníka, zda je zabezpečení konkrétní školy dostatečné.⁷⁷ Jako další možností zvýšení ochrany obou zmíněných škol vnímám Bezpečnostní audit. Je pochopitelné, že ne každá škola má svého bezpečnostního manažera, avšak pomocí zaměstnanců školy je možné provedení bezpečnostní analýzy školy. Zaměstnanci jsou odborníky na místní prostředí, proto vybráním jednoho odpovědného z nich, který by si vzal na starosti bezpečnost ve škole je možnou volbou.

Zapojení všech zaměstnanců do analýzy a brainstormingu či What-if metody je vítané, je však zapotřebí neustále vycházet z metodik Ministerstva vnitra. Takovýmto zapojením a poučením neoborného personálu je možné navýšit některá režimová opatření a dosáhnout tak vyšší bezpečnosti. Ne vždy technologie prokazují předpokládanou službu, pakliže si člověk myslí, že technologie obstarají vše potřebně. Je zapotřebí, aby i technologie byly obsluhovány personálem. Personál však musí být proškolen a vědět co v konkrétní situaci dělat.

---

⁷⁷ Bezpečí českých škol. Některé připomínají pevnosti, jinde stačí zazvonit. *Asociacebezpečnaskola.cz* 10.9.2018 [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.asociacebezpečnaskola.cz/2018/09/10/bezpeci-ceskych-skol-nektere-pripominaji-pevnosti-jinde-staci-zazvonit/>

Využitím stávajícího školního personálu by tak mohlo být řešením při dohledu nad zabezpečením a vstupem osob do školy, identifikací neznámého vozidla či osoby. Takový pracovník musí mít znalost praktických postupů a reakcí na jednotlivé situace, jakou může být snaha neznámé osoby projít bez povšimnutí se skupinou žáků. Personál musí být poučen, jak se chovat, koho informovat v případě incidentu anebo kdo zaujme jeho místo, jestliže pověřená osoba musí vykonávat ostatní povinnosti, které se vážou k jeho profesi a tak podobně. Velmi důležitou roli hraje opakování situací v podobě pravidelných bezpečnostních školení, ne nadarmo se říká: „opakování je matka moudrosti”.⁷⁸

Další možností, jak snížit pravděpodobnost průchodu neznámé osoby spolu s davem studentů, je po vzoru zahraničí zavedení školní uniformy. Útočník by tak mohl být lehce spatřen ostrahou či dozorem již při pokusu o vstup do školy. Útočníkem však může být i osoba, která je součástí školního kolektivu, tedy žák, učitel či jiná osoba úzce spojená se školou. V tomto případě pak nelze selektovat pouze dle uniformy. Pro vyhnutí se scénáři aktivního střelce ve škole, který často vidáme v zahraničí, navrhuji za pomoci školního parlamentu aktivní zapojení v možné identifikaci a nahlášení problémového chování z řad studentů a následné doporučení k sezení s výchovným poradcem či dětským psychologem. Žáci mají přehled o dění v konkrétní třídě a vysílá-li některý ze spolužáků násilné výhrůžky vůči ostatním žákům anebo učitelům, mohou je zachytit mnohem rychleji než učitelé.

Jako zlepšení v oblasti vstupu do budovy vidím spárování vstupních čipů nebo karet s třídní knihou. Všichni studenti by si tak museli při vstupu jednotlivě “odčipnout” a nedocházelo by tak k průchodu několika žáků na jednu kartu tedy “podržení dveří”. Žáci by byli motivováni načíst svoji kartu, aby jim nechyběla neomluvená absence a učitel by se nemusel každou vyučovací hodinu zdržovat absencí. Navíc v případě požáru či jiného incidentu by byl známý aktuální počet osob v budově. Spolu s personálním dozorem se mi toto opatření jeví jako smysluplné.

---

⁷⁸ KALVACH, Zdeněk. *Základy ochrany měkkých cílů: Metodika*. Praha: Soft Target Protection Institute; MVČR, 2016. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>

Příkladem, jak zvýšit bezpečnost na školách a dostat ji do povědomí žáků shledávám v častějším praktikování nácviku mimořádných situací, které mohou školu postihnout. Jednou z mnoha mimořádných událostí, které mohou ve školním prostředí nastat je ozbrojený útočník na škole. Na toto téma se zaměřila Policie České republiky v Jihočeském kraji se svým projektem „Ozbrojený útočník ve škole“, který je finančně podporován partnery projektu a MV ČR. Škole, která se do projektu zapojí, bude zhotoven bezpečnostní audit nebo prohlídka školy, školení laické první pomoci, nácvik chování při útoku s teoretickou i praktickou částí a následným závěrečným vyhodnocením. Jihočeský kraj tento projekt realizuje od roku 2016 a je v něm zapojen krajský úřad, jihočeská policie a zdravotnická záchranná služba. Do projektu se zapojilo 34 škol a v rámci tohoto projektu byla uspořádána konference s odborným setkáním s názvem „Bezpečná škola“. Tento projekt představuje zkratku „USB“, pod kterou se skrývají slova Uteč, Skryj se nebo Bojuj.⁷⁹ Projekt byl nepochybně inspirován zahraničím, kde probíhají kampaně jako „Run – Hide – Fight/Tell“⁸⁰, Spojené království nebo „See something – Say something“, Spojené státy americké.⁸¹

Z celkového vyhodnocení projektu vyplynul jeden klíčový nedostatek. Školy postrádají odbornou a systematickou pomoc, díky které by mohly odstranit nedostatky, které zjistily pomocí projektu či bezpečnostnímu auditu, nejsou si schopny bez odborné pomoci zajistit zlepšení stávajícího stavu bezpečnosti školního objektu. Škola sice po zapojení vykazuje nadšení a motivaci řešit navyšování bezpečnosti, avšak v horizontu přibližně jednoho roku od uplynutí bezpečnostního „reaudit“ je jen málokterá z nich schopna stanovená bezpečnostní pravidla realizovat, vymáhat a dodržovat. Projekt má však ambice v následujících letech poskytovat návaznou pomoc po provedení bezpečnostního auditu. Bezpečnostní specialista by se pak do škol vracel, aby pochopily princip

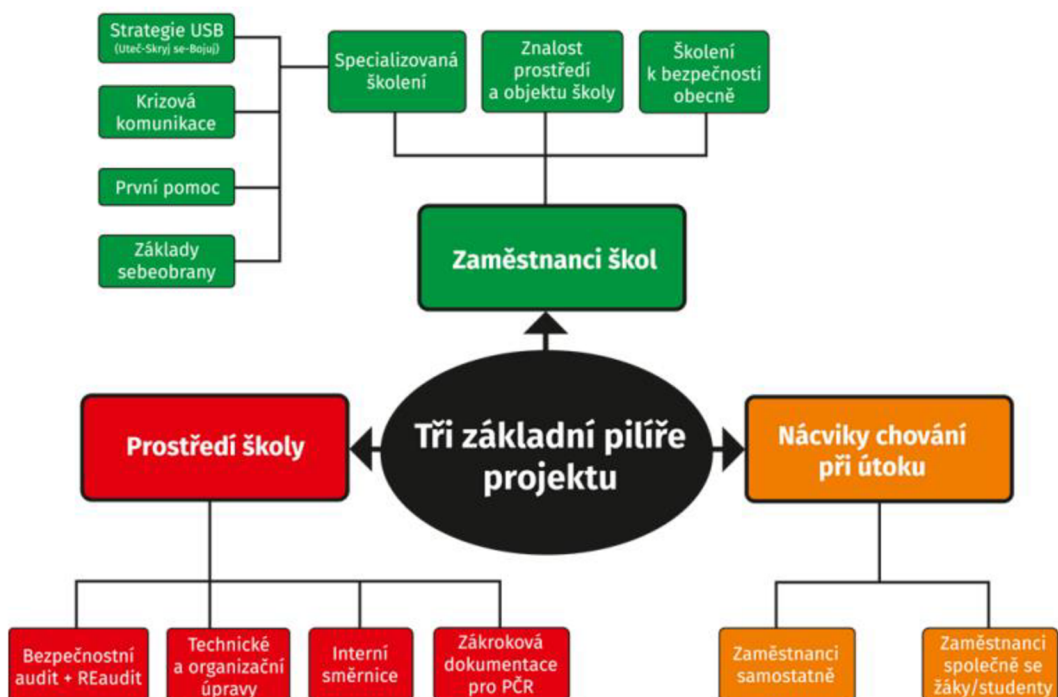
---

⁷⁹ Policie ČR – KŘP, Projekt Ozbrojený útočník ve škole – metodické filmy. [online]. *Policie.cz* [cit. 2022-09-20]. Dostupné z: www.policie.cz/clanek/projekt-ozbrojeny-utocnik-ve-skole-metodicke-filmy.aspx?

⁸⁰ Run Hide Tell. City of London Police. [online]. *Cityoflondon.police.uk* [cit. 2022-10-13]. Dostupné z: <https://www.cityoflondon.police.uk/advice/advice-and-information/wsi/watch-schemes-initiatives/pp/project-pegasus/>

⁸¹ „If You See something – Say something“. *Department of Homeland Security*. [online]. [cit. 2022-10-13]. Dostupné z: <https://www.dhs.gov/see-something-say-something>

bezpečnosti na stejném organizačním stupni jako u požární bezpečnosti nebo ochrany zdraví při práci.⁸²

Obrázek 12 – Strategie ochrany měkkých cílů ve škole. Zdroj: Pouzarová, s. 58

Výše zobrazený obrázek uceluje problematiku zabezpečení školy. Zobrazuje tři základní pilíře strategie ochrany měkkých cílů ve škole. Patří sem prostředí školy, zaměstnanci a nácviky chování při útoku.⁸³

V rámci aktivního zájmu o oblast měkkých cílů lze doporučit provozovatelům a ředitelům sledovat Twitter Centra proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra České republiky, který byl založen v roce 2016. Dále by ve školách mohly být vyvěšeny důležité kontakty nejen na základní složky IZS ale také například na linku „Hot line“ k ochraně měkkých cílů s číslem 800 255 255. Jelikož v tabulce, která hodnotila míru rizik u obou škol vyšla nepřijatelná míra rizika u útok na život a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců cizí osobu, která nemá vazby na školu, bylo by vhodné zvážit bezpečnostní audit a zapojení se do

⁸² FÁRA, Milan. Ochrana měkkých cílů: *Opatření ke zvýšení bezpečnosti škol ve Středočeském kraji*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-518-9. s.132

⁸³ POUZAROVÁ, Monika. Místa velké koncentrace osob v Jihočeském kraji jako bezpečnostní výzva. *Ochrana & Bezpečnost*, 2019 č. 2 [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2019_B/2019_OaB_B_10_pouzarova.pdf

organizace Asociace bezpečná škola. Vysokou a nepřijatelnou míru rizika vykázal také útok současného studenta či učitele.

Obchodní akademie má dlouholetou tradici a její budova je historickou památkou Kostelce nad Orlicí. To ovšem také znamená, že implementace nových technických zabezpečovacích systémů není jednoduchá.

Vzhledem ke stáří budovy, a především stávajícímu hlavnímu vstupu do budovy, nelze aplikovat moderní technologie v podobě turniketů, které by zamezily průchodu osoby bez čipové karty a podržení dveří. Za reálný návrh považuji vstupní systém, který by vedl přehled o aktuálním počtu osob v budě a také by vedl přehled o školní docházce. Tímto způsobem by se zamezilo praktikování podržení dveří mezi studenty a motivovalo by je tento postup dodržovat a vstupovat po jednom. Vedení školy by tak mělo přehled o aktuálním počtu osob v budově v případě požáru, a navíc by učitelé na každé hodině nemuseli zapisovat docházku, pokud by došlo k propojení s aplikací Bakaláři.

Z mého pohledu se mi zdá nevhodně zvolené umístění sekretariátu a ředitelny, jelikož se nacházejí v 2NP a návštěva se po vchodu ocitne v 1NP. V tomto směru vzhledem ke stáří budovy a k rozmístění učeben nelze kanceláře přemístit.

A z toho důvodu mimo jiné spadá mezi mé další návrhy na zlepšení zkvalitnění monitoringu při vstupu do budovy hlavním vchodem, a to buď za použití zaměstnance školy či osoby přímo určené k monitoringu kamer. Takový zaměstnanec by především v ranních, nejfrekventovanějších hodinách, dohlížel na kamerový systém a vytipovával podezřelé návštěvníky nebo studenty. Zavedení kamerových systémů, které jsou však používány pouze pro zpětné přehrávání a následné dohledání, například zničeného majetku je v souvislosti s aktivním střelcem či jinou osobou, která vstoupí do budovy za účelem ohrožení životů a zdraví, k ničemu. Je zapotřebí, aby takový zaměstnanec monitoroval vstup v daném čase.

Po vzoru zabezpečení škol na Budějovicku by se řešení v oblasti financování takového pracovníka mohlo hledat v rozpočtu Královehradeckého kraje či se obrátit na úřad práce a navázat s ním spoluprací.⁸⁴ V souvislosti se školou jako

---

⁸⁴ Budějovické školy jsou jako pevnosti. Hlídní je vrátň i kamery. [online]. *Idnes.cz* [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/ceske-budejovice-zabezpeceni-skol-kamery-vratny-bezpecnost-cip.A180129_144438_budejovice-zpravy_khr

měkkým cílem by bylo vhodné realizovat nácvik evakuace osob v případě aktivního střelce, a to minimálně jednou ročně, tak, jako se provádí nácvik evakuace při požáru. Nelze však tyto dva nácviky srovnávat, jelikož vyžadují rozdílné chování studentů i pedagogů.

Jako další návrh bych představila řádnou evidenci a následné viditelné označení, aby bylo na první pohled jasné, že se jedná o návštěvu. Označení by mělo podobu štítku nebo samolepky na viditelném místě osoby. Tak by učitelé i studenti jednoduše rozeznali návštěvu, která by se mimo jiné neměla pohybovat v prostorách školy bez dozoru zaměstnance školy.

Obchodní akademie je příspěvkovou organizací, kterou zřizuje Královéhradecký kraj, tak jako Střední zemědělskou školu. Dotace z Evropské unie poskytují slibnou možnost v oblasti zabezpečení škol a školských zařízení. Proběhlého projektu, realizace Bezpečnostních plánů, nezúčastnila ani jedna ze zkoumaných škol.⁸⁵ Avšak v okrese Rychnov nad Kněžnou došlo k čerpání dotace u Průmyslové školy v Rychnově nad Kněžnou, kde Ministerstvo vnitra ČR poskytlo na ochranu a zabezpečení škol a školských zařízení jakožto měkkých cílů a modernizaci školy ve výši 140 milionů korun. Náklady pokryla z devadesáti procent dotace.⁸⁶ Aktivní zapojení se a vyhledávání podobných dotací bych doporučila oběma školám.

Zemědělská škola po incidentu vloupání instalovala kamerový systém ke všem vstupům do budovy, což hodnotím pozitivně. Dále bych zvažila zpracování bezpečnostního auditu či instalaci protipožárních dveří. S touto problematikou by mohla pomoci Asociace bezpečná škola, která svým členům poskytuje rady a doporučení v bezpečnostní oblasti na míru. Pro nouzové účely je u hlavních vstupních dveří klíč zasazený v bezpečnostní skříňce s rozbitným sklem, kterým lze hlavní dveře otevřít například v případě požáru. Tato škola na rozdíl od druhé

---

⁸⁵ Kraj si nechá zpracovat Vyhodnocení ohroženosti pro čtyři střední školy a Bezpečnostní plány pro pět středních škol. *Kr-kralohradecky.cz* [online]. 4. 8. 2020 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/kraj-si-necha-zpracovat-vyhodnoceni-ohrozenosti-pro-ctyri-stredni-skoly-a-bezpecnostni-plany-pro-pet-strednich-skol-320990/>

⁸⁶ Průmyslovou školu v Rychnově nad Kněžnou čeká dvouetapová modernizace za 140 milionů korun. Náklady pokryje z 90 procent dotace, definitivně hotovo bude za tři roky. *Krajskelisty.cz* [online]. 16.05.2016 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.krajskelisty.cz/kralovehradecky-kraj/okres-rychnov-nad-kneznou/13123-prumyslovou-skolu-v-rychnove-nad-kneznou-ceka-dvouetapova-modernizace-za-140-milionu-korun.htm>

zmiňované má potenciál k modernizaci bezpečnostních prvků jako jsou například turnikety. Jako výhodu také umístění sekretariátu, čímž dochází k včasné reakci na vstup návštěv. Dále bych doporučila již zmíněné označení návštěv a doprovod, nácvik aktivního střelce nebo nástražného výbušného systému zaměstnanci sami a následně i nácvik se studenty, bezpečnostní audit, školení zaměstnanců a aktivní přístup. Další možností by mohla být inspirace zahraničím a zavedení školních uniforem, díky kterým lze odlišit studenty od návštěv a také snižuje vnímání finančních rozdílů mezi studenty. Další možností škol by mohlo být vytvoření metodiky nebo manuálu pro činnost při konkrétních možných mimořádných událostech, především těm, které vyšly jako s nepřijatelnou mírou rizika. Je potřeba aby všichni věděli co dělat jako prevenci před událostí, při události a po ní. Na školách také fungují parlamenty, kam si studenti volí zástupce svých tříd. Zde by se mohly projednávat tipy na možné pachatele z řad studentů a následně doporučení, kterým studentům by bylo vhodné navržení podpory poradny. Všechna doporučení jsou samozřejmě na zvážení vedením v poměru ceny a výkonu navržených opatření. Ne všechna nejdražší řešení jsou ta správná.

ZÁVĚR

Problematika měkkých cílů je bezesporu tématem, kterému se bude v budoucnu věnovat řada odborníků. V praxi se setkáváme s nejednotností a rozdílností v ochraně měkkých cílů. Rozdíly v ochraně a přístupu k prevenci můžeme vidět na provedených případových studiích středních škol na maloměstě. Prevence, nácvik mimořádných událostí, znalost prostředí a dodržování zavedených bezpečnostních pravidel na školách patří mezi prioritní pilíře ochrany škol. Velmi záleží na přístupu ředitele školy ale i dalších pedagogů školy k ochraně a prevenci. Přestože obě střední školy mají poměrně vysokou míru zabezpečení, některá uvedená rizika vykazují nepříjemnou míru. Je třeba mít na paměti, že riziko vzniku mimořádné události je více či méně pravděpodobné a nedoufat, že bezpečnostní systémy vše vyřeší za člověka. Proto je zvolení komplexního přístupu nejlepší volbou.

Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout opatření, kterými by se mohla zvýšit bezpečnost na vybraných středních školách. V diskusi se zmiňuji o několika možnostech a příkladech, jak by dle mého názoru bylo možné zlepšit stávající bezpečnostní situaci. Významným krokem by pro obě školy mohlo být zapojení se do projektu organizace Asociace bezpečná škola, která doporučuje mimo jiné provedení bezpečnostního auditu školy, který by měl být jedním z prvních a základních kroků školy v bezpečnostní oblasti. Jako nejvhodnější se jeví zvolit hodnocení nezávislou odbornou bezpečnostní firmou, případně je možné takové hodnocení dle správných kontrolních seznamů udělat i svépomocí, např. tříčlennou školní komisí složenou ze zkušených pracovníků školy.

Zmiňuji další příklady zvýšení bezpečnosti jako například nácvik aktivního střelce na školách, propojení vstupních karet či čipů s evidencí osob v budově, aktivní sledování Twitter účtu Centra proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra České republiky, realizace seminářů s bezpečnostní tematikou se zaměřením, jak by se studenti měli chovat v konkrétní mimořádné události, která by mohla danou školu postihnout. Dále zmiňuji možnost seznámení studentů s technikou USB nebo vyvěšení nejen spojení na základní složky IZS, ale také například na linku „Hot line“ k ochraně měkkých cílů s číslem 800 255 255 a další výše zmíněné. Přínos této práce je významný především pro ředitelky

zkoumaných škol, které projevily o výzkum zájem. Po obhajobě diplomové práce budou data a doporučení ředitelkám poskytnuta.

Školy si samozřejmě mohou pomoci také státem vydanými dokumenty a metodikami jako je Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí, Bezpečnostní plán měkkého cíle nebo metodikou ochrany měkkých cílů s názvem Základy ochrany měkkých cílů. Nelze se v problematice měkkých cílů spoléhat pouze na stát, a proto iniciativa školy je v této oblasti klíčová.

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

ČSN – Česká technická norma

IZS – Integrovaný záchranný systém

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad

PČR – Policie České republiky

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

TNK – Technická normalizační komise

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

1. APELTAUER, Tomáš., et al. *Ochrana měkkých cílů*. Praha: Leges, 2019, 171 s. ISBN 978-80-7502-427-5.
2. BELAN, Ľubomír. *Bezpečnostný manažment: Bezpečnosť a manažment rizík*. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2015. 195 s. ISBN 978-80-554-1138-5.
3. SHORTLAND, Neil. *The psychology of terrorism*. Routledge Taylor Francis Group. London. p. 106. ISBN 978-0-367-35335-3.
4. BUZAN, Barry, WAEVER, Ole a Jaap de WILDE. *Bezpečnosť: nový rámec pro analýzu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. Současná teorie mezinárodních vztahů. ISBN 80-903-3336-2.
5. FAGEL, Michael and HESTERMAN, Jennifer. *Soft Targets and Crisis Management: What Emergency Planners and Security Professionals Need to Know*. CRC Press, 2016. ISBN 978-1-315-45107-7.
6. JAKUBCOVÁ, Lenka et al. *Ochrana měkkých cílů: perspektiva spolupráce veřejného a soukromého sektoru*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-518-9.
7. JUŘÍČEK, Ludvík a ROŽNÁK, Petr. *Bezpečnosť, hrozby a rizika v 21. století*. OSTRAVA: KEY Publishing, 2014, 158 s. ISBN 978-80-7418-201-3.
8. KARLOS, V., LARCHER, M. and SOLOMOS, G., *Review on Soft target/Public space protection guidance*, EUR 29116 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-79907-5.
9. KINDL, Jiří. *Projektování bezpečnostních systémů I*. 2. vyd. Zlín: UTB, 2007, 130 s. ISBN 978-80-7318-554-1.
10. KNÝ, Milan et al. *Bezpečnostní výzvy současného světa, Security challenges of the world of today*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2020. ISBN 978-80-7251-498-4.
11. KRULIŠ, Jiří. *Jak zvítězit nad riziky: Aktivní management rizik – nástroj řízení úspěšných firem*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-835-2.

12. LUDĚK, Lukáš et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-05-7.
13. LUDĚK, Lukáš et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-19-4.
14. MIKA, J. Otakar et al. *Ochrana před zbraněmi hromadného ničení v České republice*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021, 254 s. ISBN 978-80-7251-511-0.
15. SEDLÁČKOVÁ, Helena a BUCHTA, Karel. *Strategická analýza*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: C. H. Beck, 2006, 121 s. ISBN 80-7179-367-1.
16. SMOLÍK Josef, Tomáš ŠMÍD et al. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století – Úvod do pojetí bezpečnostních hrozeb*. Masarykova Univerzita: Mezinárodní politologický ústav, 2010, 1. vyd. 276 s. ISBN 978-80-210-5288-8.
17. ŠVARŤÍČEK, Roman a ŠEĎOVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.
18. UHLÁŘ, Jan. *Technická ochrana objektů. I. díl. Mechanické zábranné systémy II*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2009. ISBN 978-80-7251-312-3.
19. UHLÁŘ, Jan. *Technická ochrana objektů. I. díl. Elektrické zabezpečovací systémy II*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. ISBN 978-80-7251-313-0.
20. UHLÁŘ, Jan. *Technická ochrana objektů. III. díl. Ostatní zabezpečovací systémy*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2007. ISBN 80-7251-235-8.
21. ZAHRADNÍČEK, Pavel. *Bezpečnost regionů*. Sborník 9. mezinárodní vědecké konference. Brno: Vysoká škola Karla Engliš, a. s. Rudolf Horák, Rudolf Schwarz, 2016 ISBN 978-80-86710-87-7.

22. ZEMAN, Petr. Hrozba a riziko. Česká bezpečnostní terminologie. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2002. 186 s. ISBN 80-2103-037-2.

Právní předpisy

23. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava.

24. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

25. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

26. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

27. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

28. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

29. Vyhláška č. 281/2001 Sb., kterou se provádí § 9 odst.3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

30. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

31. Vyhláška č. 14/2004 Sb., o předškolním vzdělávání.

32. Vyhláška č. 48/2004 Sb., o základním vzdělávání.

33. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

34. Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci.

Všechny výše uvedené právní předpisy jsou v souladu s platnou právní úpravou.

Strategické, metodické a další obdobné dokumenty

35. DAVID, B. Gabriela, World Jewish Congress. *Metodika koordinace měkkého cíle pro fázi po bezpečnostním incidentu aneb jak se vyrovnat s nastalou situací.*

Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. [online]. [cit. 2022-08-20].

Dostupné z:

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwir9MTTkMn7AhV8RvEDHRzDAvYQFnoECAgQAw&url=https%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz%2Fchh%2Fsoubor%2Fmetodika-koordinace-mekkeho-cile-pro-fazi-po-bezpecnostnim-incidentu-aneb-jak-se-vyrovnat-s-nastalou-situaci-g-ben-david.aspx&usg=AOvVaw2PZqNsroSbnPF7hFglvhT->

36. KONÍČEK, Tomáš. *Zveřejnění české technické normy ČSN 73 4400. Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení*. Ministerstvo vnitra České republiky 2016. [online]. 2016 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>
37. Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, Minimální standard bezpečnosti, ze dne 20. února 2015, č.j.: MSMT1981/2015-1. *muni.cz* [online]. 2015 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/ped/jaro2015/VP_Mod12/msmt_minimalni_standard_bezpecnosti.pdf#:~:text=%C4%8C.j.%3A%20MSMT-1981%2F2015-1%20Minim%C3%A1ln%C3%AD%20standard%20bezpe%C4%8Dnosti%20pr%C3%A1vnick%C3%A9%20osoby%20vykon%C3%A1vaj%C3%ADc%C3%AD,zpracovan%C3%A9%20dokumentace.%20Jeho%20v%C3%BDznam%20je%20metodick%C3%BD%2C%20ne%20normativn%C3%AD.
38. Minimální standard bezpečnosti. *msmt.cz* [online]. 2014 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/minimalni-standard-bezpecnosti-a-vyhlaseni-neinvesticniho>
39. Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. *mvcr.cz* [online]. [cit. 2022-08-07]. 2016 Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>

40. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Bezpečnostní strategie ČR., ročník 2003, číslo 1254. *Databaze-strategie.cz* [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzv/strategie/bezpecnostni-strategie-ceske-republiky>
41. Ministerstvo vnitra ČR. Bezpečnostní politika – Ochrana měkkých cílů. [online]. *mvcr.cz*. [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>
42. Ministerstvo vnitra ČR. Koncepce ochrany měkkých cílů pro 2017-2020. 2017. [online]. *mvcr.cz*. [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilupro-2017-2020-pdf.aspx>.
43. SLADKÝ, Libor et al. *Bezpečnost školských zařízení*: 1. díl: Vyrovnaná řešení. Praha: Asociace bezpečná škola; Ministerstvo vnitra České republiky, [online]. 2019. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: https://prevencekriminality.cz/wp-content/uploads/2019/03/bezpecnost-skolskych-zarizeni_1_dil-mv.pdf

Články v periodikách, včetně elektronických

44. Crowded Places Guidance. National Counter Terrorism Security Office. *gov.uk*. [online]. 2020 [cit. 2022-10-13]. <https://www.gov.uk/government/publications/crowded-places-guidance>
45. HOTEROVÁ, Katarína a Nikola CHOVANČÍKOV. Bezpečnostní prostředí – The science for population protection 1/2020 a bezpečnostní politika. *Populationprotection.eu* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/42/368.pdf>
46. HRIVNÁK, Ján. Personální aspekty bezpečnosti ve školách a školských zařízeních. *Ochrana & Bezpečnost* [online]. 2016, roč. 5., č. 3. [cit. 2022-08-20]. ISSN 1805-5656. Dostupné z: http://www.ochab.ezin.cz/O-a-B_2016_C/2016_OaB_C_04_hrivnak.pdf

47. KRČÍLEK, Pavel. Místa koncentrace velkého počtu osob z hlediska jejich bezpečnosti aneb koncept „CROWDED PLACES“ a jeho praktického využití. *The science for population protection 2/2012. Population-protection.eu* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <http://population-protection.eu/prilohy/casopis/13/100.pdf>
48. KRULÍK, Oldřich. Spojené království a ochrana kritické infrastruktury a „crowded places“. *Ochrana & bezpečnost*, 2014, č.4. [online]. [cit. 2022-10-13]. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2014-2015_D/2014-2015_D_05_krulik.pdf
49. PEJŠOVÁ, Zuzana. Bezpečnost ve školských zařízeních. *Ochrana & Bezpečnost* 2016, roč. 5., č. 3 [online]. [cit. 2022-08-07]. ISSN 1805-5656. Dostupné z: http://www.ochab.ezin.cz/O-a-B_2016_C/2016_OaB_C_01_pejsova.pdf
50. POUZAROVÁ, Monika. Místa velké koncentrace osob v Jihočeském kraji jako bezpečnostní výzva. *Ochrana & Bezpečnost*, 2019 č. 2 [online]. [cit. 2022-08-07]. Dostupné z http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2019_B/2019_OaB_B_10_pouzarova.pdf
51. RANDA, Michal. (ne)Bezpečí a školy 1. – Problematika měkkých cílů. Risks in schools I. – Soft targets. *Tzb-info.cz* [online]. 21.5.2018 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.tzb-info.cz/bezpecnost/17387-ne-bezpeci-a-skoly-1-problematika-mekkych-cilu#zalozka4>

Internetové zdroje

52. Bezpečnost školských zařízení dle nové normy ČSN 73 4400. *Asociacebezpecnaskola.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2017/03/06/bezpecnost-skolskych-zarizeni-dle-nove-normy-csn/#:~:text=Norma%20%C4%8CSN%2073%204400%20klade%20d%C5%AFraz%20na%20preventivn%C3%AD,obdobn%C3%BD%20incident%29%20nastane%2C%20znamena%20to%20selh%C3%A1n%C3%AD%20preventivn%C3%ADch%20opat%C5%99en%C3%AD.>
53. Bezpečí českých škol. Některé připomínají pevnosti, jinde stačí zazvonit. *Asociacebezpecnaskola.cz* [online]. 10.9.2018 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z:

<https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2018/09/10/bezpeci-ceskych-skol-nektere-pripominaji-pevnosti-jinde-staci-zazvonit/>

54. Budějovické školy jsou jako pevnosti. Hlídní je vrátní i kamery. *Idnes.cz* [online]. 29.1.2018 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/ceske-budejovice-zabezpeceni-skol-kamery-vratny-bezpecnost-cip.A180129_144438_budejovice-zpravy_khr
55. Hasičský záchranný sbor ČR. KRITICKÁ INFRASTRUKTURA. [online]. *hzscr.cz* [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/kriticka-infrastruktura-kriticka-infrastruktura.aspx#:~:text=Prvkem%20kritick%C3%A9%20infrastruktury%20je%20zejm%C3%A9na%20stavba%2C%20za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD%2C%20prost%C5%99edek,infrastruktury%2C%20pova%C5%BEuje%20se%20za%20prvek%20evropsk%C3%A9%20kritick%C3%A9%20infrastruktury.>
56. Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 21/21, Peněžní prostředky státu vynakládané na systém ochrany měkkých cílů. *NKU.cz*. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k21021.pdf>
57. Kraj si nechá zpracovat Vyhodnocení ohroženosti pro čtyři střední školy a Bezpečnostní plány pro pět středních škol. *Kr-kralohradecky.cz* [online]. 4. 8. 2020 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/kraj-si-necha-zpracovat-vyhodnoceni-ohrozenosti-pro-ctyri-stredni-skoly-a-bezpecnostni-plany-pro-pet-strednich-skol-320990/>
58. Návrh na zřízení dotačních programů za účelem zvýšení ochrany měkkých cílů, viz: NOVÁKOVÁ, Lucie. Vláda schválila Koncepti ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. MVČR, 2017. [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-koncepci-ochrany-mekkych-cilu-pro-roky-2017-2020.aspx>
59. Opatření MŠMT k bezpečnosti na školách po Žďárské tragédii. *msmt.cz*. [online]. [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/smutne-vyroci-zdarske-tragedie-a-opatreni-msmt-k-bezpecnosti>

60. Policie ČR – KŘP, Projekt Ozbrojený útočník ve škole – metodické filmy. *PCR.cz* [online]. [cit. 2022-09-20]. Dostupné z: [www.policie.cz/clanek/projekt-ozbrojeny-utocnik-ve-skole-metodicke-filmy.aspx?](http://www.policie.cz/clanek/projekt-ozbrojeny-utocnik-ve-skole-metodicke-filmy.aspx)
61. Požárně bezpečnostní řešení stavby (PBŘ). Legislativa, zpracovatelé a požadavky na obsah. *BOZP.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.koordinacebozp.cz/aktuality/pozarne-bezpecnostni-reseni-stavby/>
62. RANDA, Michal. (ne)Bezpečí a školy 2. – česká specifika. 28.5.2018. *Tzb-info.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.tzb-info.cz/bezpecnost/17414-ne-bezpeci-a-skoly-2-ceska-specifika>
63. Tematická zpráva. Bezpečnost ve školách a školských zařízeních. *Csacr.cz* [online]. 2014 [cit. 2022-08-07]. Dostupné z: <https://www.csacr.cz/html/TZ2014-15-01/html5/index.html?&locale=CSY&pn=11>
64. V ČR stále chybí komplexní systém ochrany měkkých cílů před teroristickými útoky. *NKU.cz* [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/v-cr-stale-chybi-komplexni-system-ochrany-mekkych-cilu-pred-teroristickymi-utoky-id12651/#:~:text=V%20roce%202017%20byla%20schv%C3%A1lena%20Koncepce%20ochrany%20m%C4%9Bkk%C3%BDch,ministerstva%20poskytovat%20finan%C4%8Dn%C3%AD%20podporu%20na%20tzv.%20neinvesti%C4%8Dn%C3%AD%20programy.>
65. Zveřejnění české technické normy ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“. *mvcr.cz* [online]. [cit. 2022-08-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>
66. Žena s nožem pobodala ve škole studenty. Šestnáctiletý hoch zemřel. *IDNES.cz*. [online]. [cit. 2022-08-14]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/pobodani-na-obchodni-akademii-ve-zdare-nad-sazavou.A141014_090808_jihlava-zpravy_mv

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Možný pohled na vymezení pojmů míst s velkou koncentrací osob. Zdroj: Ochrana měkkých cílů: perspektiva spolupráce veřejného a soukromého sektoru, s. 49.....	18
Obrázek 2 - Základní pilíře – optimální řešení bezpečnosti školy dle Asociace Bezpečná škola. Zdroj: Prevence kriminality	30
Obrázek 3 - Obchodní akademie T.G.M. v Kostelci nad Orlicí. Zdroj: vlastní	47
Obrázek 4 - Hlavní vchod do budovy OA s dvojitými dveřmi a kamerou v levém horním rohu. Zdroj: Vlastní.....	48
Obrázek 5 - Zvonek a čtečka karet a čip. Zdroj: Vlastní.....	49
Obrázek 6 - Druhý vstup na oboustrannou kouli a upozornění pro studenty. Zdroj: Vlastní	49
Obrázek 7 - Hlavní vchod do školy. Zdroj: vlastní	62
Obrázek 8 - Hasicí přístroje. Zdroj: Vlastní	63
Obrázek 9 - Zabezpečení vstupu – zvonek. Mříže. Zdroj: Vlastní.	64
Obrázek 10 - Vstupní dveře na kouli, evakuační klíč. Zdroj: Vlastní.	64
Obrázek 11 - Druhé dveře po vstupu hlavním vchodem.	64
Obrázek 12 - Strategie ochrany měkkých cílů ve škole.....	83

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Neinvestiční programy MV, MK a MZd na ochranu měkkých cílů v letech 2019–2021. Zdroj: NKÚ	26
Tabulka 2 - Semi-kvantitativní vyjádření pravděpodobnosti bezpečnostních incidentů. Zdroj: ČSN 73 4400	41
Tabulka 3 - Vymezení stěžejních a sledovaných parametrů k analýze zranitelnosti. Zdroj: ČSN 73 4400	42
Tabulka 4 - Celkové vyhodnocení zranitelnosti – dokončení výpočtu. Zdroj: ČSN 73 4400	42
Tabulka 5 - Stanovení závažnosti následků rizika na aktiva. Zdroj: ČSN 73 4400	43
Tabulka 6 - Stanovení přijatelnosti rizik. Zdroj: ČSN 73 4400	44

Tabulka 7 - Hodnocení rizik – tabulka pro následné výpočty pro jednotlivé školy. Zdroj: ČSN 73 4400	45
Tabulka 8 - SWOT analýza Obchodní akademie. Zdroj: vlastní zpracování	52
Tabulka 9 - Výpočet SWOT analýzy. Zdroj: vlastní	53
Tabulka 10 - Vyhodnocení SWOT analýzy OA. Zdroj: vlastní	54
Tabulka 11 - Hodnocení rizik Obchodní akademie. Zdroj: vlastní zpracování dle ČSN 73 4400.....	55
Tabulka 12 - SWOT analýza SzeŠ. Zdroj: vlastní	68
Tabulka 13 - Výpočet SWOT analýzy. Zdroj: vlastní	69
Tabulka 14 - Vyhodnocení SWOT analýzy SzeŠ. Zdroj: vlastní.....	70
Tabulka 15 - Hodnocení rizik Zemědělská škola. Zdroj: vlastní zpracování dle ČSN 73 4400	71

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - ČSN 73 4400, Příloha A

Příloha č. 2 - Dotazník pro žáky

Příloha č. 3 - Grafické vyhodnocení dotazníku OA

Příloha č. 4 - Grafické vyhodnocení dotazníku SzeŠ

PŘÍLOHY PRÁCE

Příloha č. 1

Poskytnuto Ministerstvu vnitra ČR na základě smlouvy č. 2017/0002/04

ČSN 73 4400

Příloha A (informativní)

Proces posuzování rizik

Úroveň nezbytné ochrany škol je odvozena od úrovně rizik, která byla zjištěna v rámci procesu posouzení rizik. Cílem posouzení není získat nejvyšší možnou třídu ochrany, ale akceptovatelnou třídu ochrany, která reflektuje aktuální bezpečnostní situaci a bezpečnostní rizika. Proces posouzení rizik je založen na třech stěžejních dílčích procesech. Jedná se zejména o:

- identifikaci rizik;
- analýzu rizik a
- hodnocení rizik.

Jednotlivé stěžejní procesy řízení rizik včetně stanovení kontextu a další procesy v rámci managementu rizik jsou detailně popsány v kapitole 7, případně pak lze využít normy z oblasti managementu rizik, zejména však techniky posouzení rizik ČSN EN 31010 Management rizik – Techniky posuzování rizik.

Analýza rizik

Stěžejním procesem posouzení rizik je analýza rizika, kdy prvním úkonem je stanovení pravděpodobnosti vzniku bezpečnostních incidentů (hrozeb/rizik). Při stanovení pravděpodobnosti bezpečnostních incidentů se postupuje v souladu s tabulkou 5, kdy stupně pravděpodobnosti jsou vyjádřeny semi-kvantitativním způsobem.

Tabulka 5 – Semi-kvantitativní vyjádření pravděpodobnosti bezpečnostních incidentů

Stupeň	Pravděpodobnost	Frekvence vzniku
1	Nepravděpodobná	K bezpečnostnímu incidentu téměř nedochází, výskyt události se blíží 0.
2	Málo pravděpodobná (nahodilá)	K bezpečnostnímu incidentu dochází velice zřídka, jsou známy obdobné případy, jedná se spíše o nahodilý výskyt.
3	Pravděpodobná	K bezpečnostnímu incidentu dochází, jsou známy obdobné případy, jedná se spíše o náhodný výskyt.
4	Velmi pravděpodobná	K bezpečnostnímu incidentu dochází často, jedná se o časté ohrožení.
5	Vysoce pravděpodobná (trvalá)	K bezpečnostnímu incidentu dochází velice často. Je pravděpodobný opakovaný výskyt události, nepřetržitě ohrožení.

Následujícím úkonem je analýza zranitelnosti aktiv. Při stanovení zranitelnosti aktiv, respektive majetku viz kapitola 7.3.2.2, se postupuje v souladu s tabulkou 6, kdy jednotlivé stěžejní parametry jsou následně rozpracovány na další sledované parametry při analýze zranitelnosti aktiv (majetku).

Tabulka 6 – Vymezení stěžejních a sledovaných parametrů

Analýza zranitelnosti				
Stěžejní parametry	Lokalita	Perimetr a objekt	Provoz objektu	Stav zabezpečení
Sledované parametry	Lokalita (ZL1)	Přehlednost (ZPO1)	Provoz objektu (ZP1)	Konstrukce (ZSZ1)
	Sousedství (ZL2)	Přístup (ZPO2)		Střeška (ZSZ2)
	Přítomnost v lokalitě (ZL3)	Oplocení (ZPO3)		Dveře (ZSZ3)
		Osvětlení (ZPO4)		Okna (ZSZ4)
		Vjezd (ZPO5)		Zabezpečení (ZSZ5)
				Kontrola vstupu (ZSZ6)
				Úroveň dohledu (ZSZ7)
				Kamerový systém (ZSZ8)

Pro naplnění samotné analýzy zranitelnost aktiv se postupuje v souladu s tabulkou 7. Jednotlivé stěžejní i sledované parametry jsou vyjádřeny výčtem.

Tabulka 7 – Analýza zranitelnosti

ZL1	Lokalita		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Vesnice	
	2	Malé město	
	3	Okraje velkého města	
	4	Vzdálená izolovaná místa	
	5	Vnitřní velké město	
ZL2	Charakteristika sousedství		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Velmi dobře udržované	
	2	Dobře udržované	
	3	Průměrně udržované	
	4	Nedostatečně udržované	
	5	Zchátralé	
ZL3	Přítomnost v lokalitě		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Trvale obydleny	
	2	Trvale obydleny s výjimkami	
	3	Přechodně obývané	
	4	Neobydleny s výjimkami	
	5	Neobydleny	
		Suma hodnot	
		Počet hodnocených sledovaných parametrů	3
		Výsledek posouzení	

Tabulka 7 (pokračování)

ZPO1	Viditelnost pro procházející		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Všechny venkovní stěny plně viditelné	
	2	Zranitelné části pláště plně viditelné	
	3	Jedna nebo více zranitelných stěn objektu jsou viditelné	
	4	Objekt je viditelný z velké vzdálenosti	
	5	Objekt zcela skryt pro pozorovatele	
ZPO2	Přístup pro pěší a vozidla		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Velice obtížný	
	2	Obtížný	
	3	Přiměřený	
	4	Snadný	
	5	Velice snadný	
ZPO3	Kvalita oplocení		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Velmi vysoká	
	2	Vysoká	
	3	Průměrná	
	4	Nedostatečná	
	5	Neexistuje (žádné oplocení)	
ZPO4	Osvětlení		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Objekt a přilehlé plochy velmi dobře osvětleny	
	2	Objekt a přilehlé plochy dobře osvětleny	
	3	Objekt dobře ale přilehlé plochy perimetru špatně osvětleny	
	4	Objekt a perimetr částečně osvětlený	
	5	Objekt a perimetr neosvětlený	
ZPO5	Vjezd		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Jeden přístup z obousměrné komunikace	
	2	Jeden hlavní přístup a jeden vedlejší (technický přístup) z jedné obousměrné komunikace	
	3	Více přístupů z jedné obousměrné komunikace	
	4	Více přístupů včetně vedlejších z několika obousměrných komunikací	
	5	Více přístupů včetně vedlejších z několika komunikací, v blízkosti křižovatky	
		Suma hodnot	
		Počet hodnocených sledovaných parametrů	5
		Výsledek posouzení	

Tabulka 7 (pokračování)

ZP1	Provoz objektu		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Denní, večerní, víkendová a sváteční	
	2	Denní, večerní, víkendová	
	3	Denní, večerní	
	4	Denní	
	5	Omezenou část dne (ranní provoz)	

	Suma hodnot	
	Počet hodnocených sledovaných parametrů	1
	Výsledek posouzení	

Tabulka 7 (pokračování)

ZSZ1	Konstrukce		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Zděná z cihel (kombinace kamene, betonu a cihel)	
	2	Zděná z lehkých materiálů	
	3	Dřevěná nebo jiné lehké materiály	
	4	Přechodná	
	5	Mobilní nebo přechodná	
ZSZ2	Odolnost střechy		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Velmi vysoká (betonová terasovitá střecha) bez přístupu z okolních budov	
	2	Vysoká (sedlová střecha) bez přístupu	
	3	Průměrná (asfaltové pláty, břidlice atp.) bez možnosti přímého vstupu	
	4	Nízká dosažitelná	
	5	Velmi nízká (vlnitý plech), lehce dosažitelná	
ZSZ3	Odolnost venkovních dveří		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Velmi vysoká odolnost	
	2	Vysoká odolnost	
	3	Průměrná	
	4	Nízká	
	5	Velmi nízká	
ZSZ4	Okna		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Velmi vysoká odolnost	
	2	Vysoká odolnost	
	3	Průměrná	
	4	Nízká	
	5	Velmi nízká	

Tabulka 7 (pokračování)

Konstrukce			
ZSZ5	Typ zabezpečení objektu		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Kvalitní systém zabezpečení objektu včetně přenosu poplachu na DPPC	
	2	Kvalitní systém zabezpečení objektu	
	3	Průměrné	
	4	Základní	
	5	Žádné	
ZSZ6	Kontrola vstupu venkovních dveří		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Uzamčené s přístupovým systémem	
	2	Uzamčené (stále)	
	3	Uzamčené v části dne	
	4	Uzamčené jen někdy	
	5	Neuzamčené	
ZSZ7	Úroveň dohledu		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	24 hodinový dohled	
	2	Dohled u vchodů a vjezdů i částečně v noční době	
	3	Dohledu u vchodů a vjezdů v denní době	
	4	Omezený dohled u vchodů a vjezdů	
	5	Žádná	
ZSZ8	Kamerový systém		
	Hodnota	Slovní popis	Vybraná hodnota
	1	Trvalý dohled na celý plášť budovy, vchody a vjezdy	
	2	Po omezenou dobu dohled na celý plášť budovy, vchody a vjezdy	
	3	Trvalý dohled na strategické části pláště budovy a vchody	
	4	Po omezenou dobu dohled na strategické části pláště budovy a vchody	
	5	Žádný	

	Suma hodnot	
	Počet hodnocených sledovaných parametrů	8
	Výsledek posouzení	

Tabulka 7 (dokončení)

Celkové vyhodnocení zranitelnosti		
Vyhodnocení zranitelnosti	Suma stěžejních parametrů (hodnot)	
	Počet stěžejních parametrů	4
	Výsledná hodnota zranitelnosti	
	Zaokrouhlená hodnota zranitelnosti (celé číslo)	

V rámci následujícího kroku bude provedeno stanovení závažnosti následků na vymezených aktivech. Při stanovení závažnosti následků na aktivech se postupuje v souladu s kapitolou 7.3.2.3 a rovněž se postupuje podle tabulky 8, kdy závažnost následků je vyjádřena semi-kvantitativním způsobem.

Tabulka 8 – Stanovení závažnosti následků rizika na aktiva

Stupeň kategorie	Následek (důsledek)	Popis následků (důsledků, závažnosti)
1	Zanedbatelný	Malý delikt, bez následků na zdraví a životech, škodách na majetku nepřesahující hodnotu 5000 Kč.
2	Nepatrný	Střední delikt, lze očekávat nepatrné následky na zdraví a životech, mírná škoda na majetku nepřesahující hodnotu 25 000 Kč.
3	Vyšší	Vyšší delikt, lze očekávat vážnější následky na zdraví a životech, vyšší škoda na majetku nepřesahující hodnotu 125 000 Kč.
4	Rozsáhlý	Těžký delikt, lze očekávat vysoké následky na zdraví a životech, rozsáhlá škoda na majetku nepřesahující hodnotu 500 000 Kč.
5	Kritický	Velmi těžký delikt až kritický, lze očekávat velmi vysoké následky na zdraví a životech, kritická škoda na majetku přesahující hodnotu 500 000 Kč.

Posledním úkonem činnosti analýzy rizika je stanovení úrovně rizika. Stanovení úrovně rizika je vypočteno na základě vztahu 1 uvedeném v kapitole 7.3.2.4.

Hodnocení rizik

Závěrečnou činností procesu posuzování rizika je hodnocení rizik. Prvním úkonem při hodnocení rizik je komparace stanovení úrovně rizik s vymezeními kritérií. Při tomto úkonu se postupuje v souladu s kapitolou 7.3.3.

Následujícím krokem hodnocení rizik je stanovení přijatelnosti rizik. Při stanovení přijatelnosti rizik se postupuje v souladu s tabulkou 9, kdy jednotlivé hodnoty charakterizující úroveň rizika jsou vyjádřeny semi-kvantitativním způsobem.

Tabulka 9 – Stanovení přijatelnosti rizik

	Míra (úroveň) rizika	Rozsah úrovně rizika	Míra rizika
5	Velmi vysoká	<80; 125>	Nepřijatelná
4	Vysoká	<36; 79>	
3	Střední	<16; 35>	Podmínečně přijatelná
2	Nízká	<5; 15>	Přijatelná
1	Velmi nízká	<1; 4>	

Příloha č. 2

- 1) Pohlaví
  - a) Muž
  - b) Žena

- 2) Ročník studia
  - a) První ročník
  - b) Druhý ročník
  - c) Třetí ročník
  - d) Čtvrtý ročník

- 3) Studijní obor:
- 4) Jaká je podle vás míra rizika možného útoku na školu jakožto měkký cíl:
Útok současného studenta školy

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

- 5) Jaká je podle vás míra rizika možného útoku na školu jakožto měkký cíl:
Útok bývalého studenta školy

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

- 6) Jaká je podle vás míra rizika možného útoku na školu jakožto měkký cíl:
Útok současného učitele/zaměstnance školy

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

- 7) Jaká je podle vás míra rizika možného útoku na školu jakožto měkký cíl:
Útok bývalého učitele/zaměstnance školy

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

- 8) Jaká je podle vás míra rizika možného útoku na školu jakožto měkký cíl:
Útok osoby bez vazby na školu (psychicky nemocná osoba, politické,
náboženské cíle)

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

9) Jaká je podle vás míra rizika volného pohybu neoprávněné osoby uvnitř školy?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

10) Jaká je podle vás míra rizika vpuštění neoprávněné osoby do objektu žákem školy? (podržení dveří, půjčení vstupní karty apod.)

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

11) Jaká je podle vás míra rizika nezavření/nezamčení nebo ponechání otevřených vchodů do objektu?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

12) Jaká je podle vás míra rizika vniknutí neoprávněné osoby do objektu?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

13) Jaká je podle vás míra rizika nedodržení zavedených bezpečnostních opatření?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

14) Jaká je podle vás míra rizika přinesení zbraně do školy studentem (střelná, bodná, sečná)?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

15) Jaká je podle vás míra rizika absence kontroly vstupu (osoby určené ke kontrole vstupu – učitel, vrátný, soukromá služba)?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

16) Jaká je podle vás míra rizika útoku při absenci kamerového systému na škole?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

17) Jaká je podle vás míra rizika nastražení či výhružky uložení výbušného zařízení na škole?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

18) Jaká je podle vás míra rizika založení požáru na škole?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

19) Jaká je podle vás míra rizika vloupání do školy?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

20) Jaká je podle vás míra rizika krádeže (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem?

5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

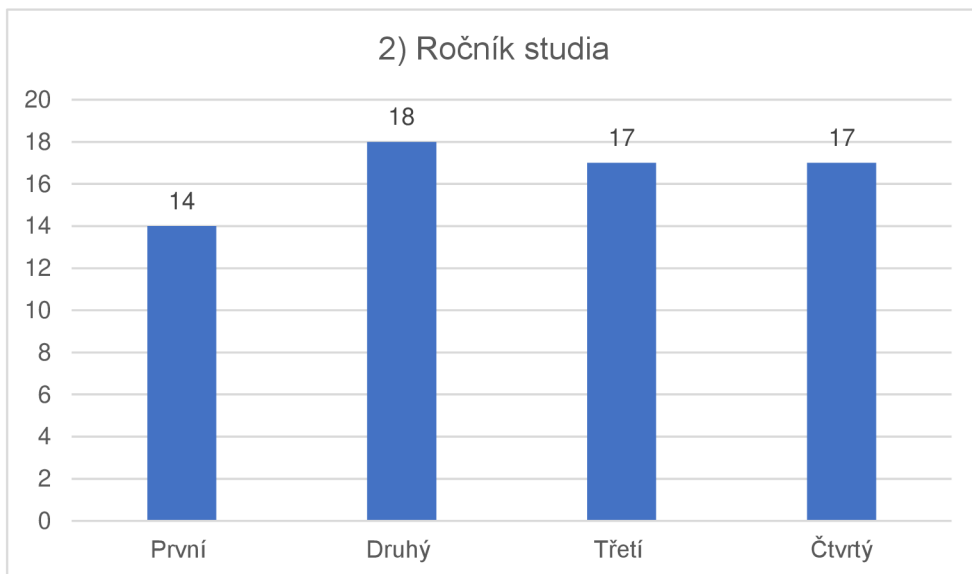
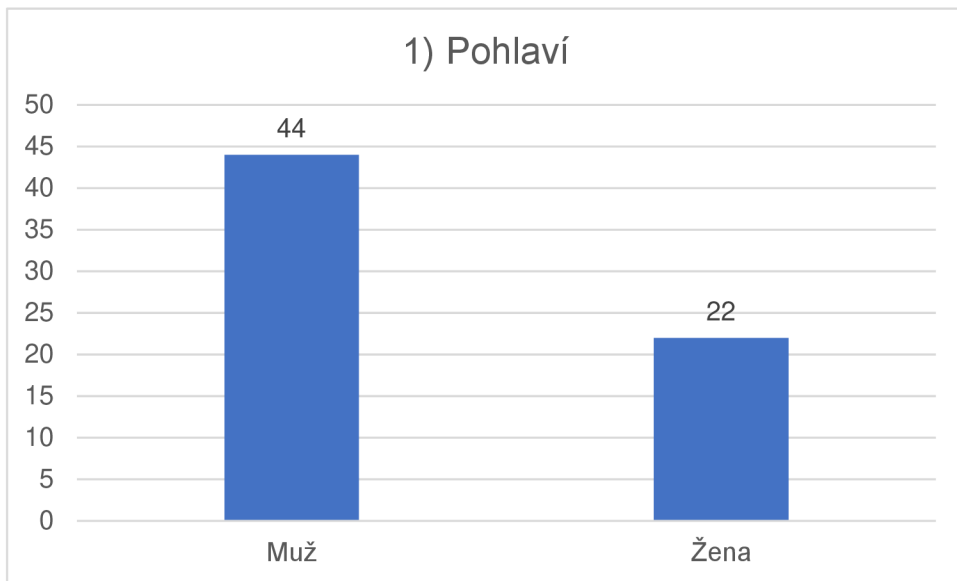
21) Jaká je podle vás míra rizika krádeže (i pokus o krádež) majetku a peněz žákem či zaměstnancem školy?

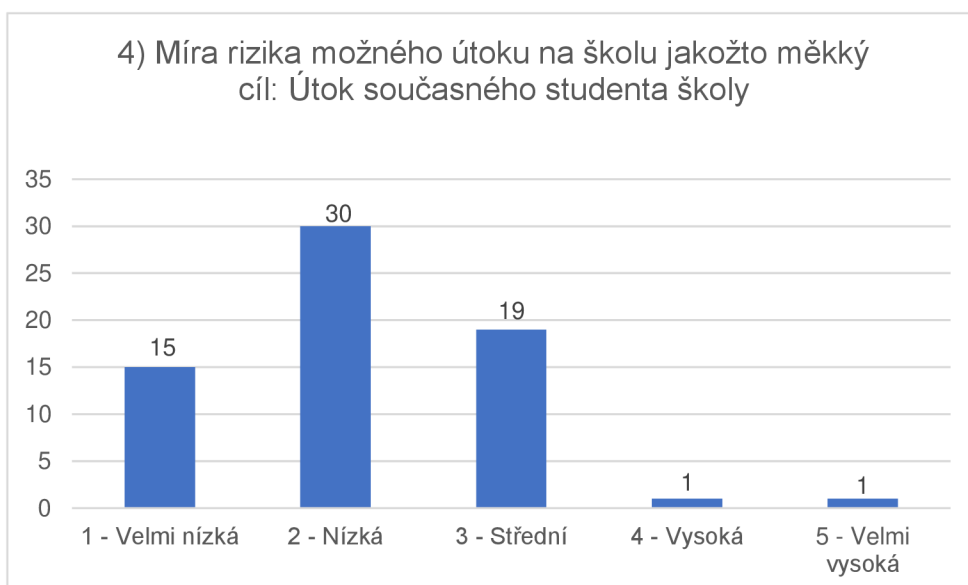
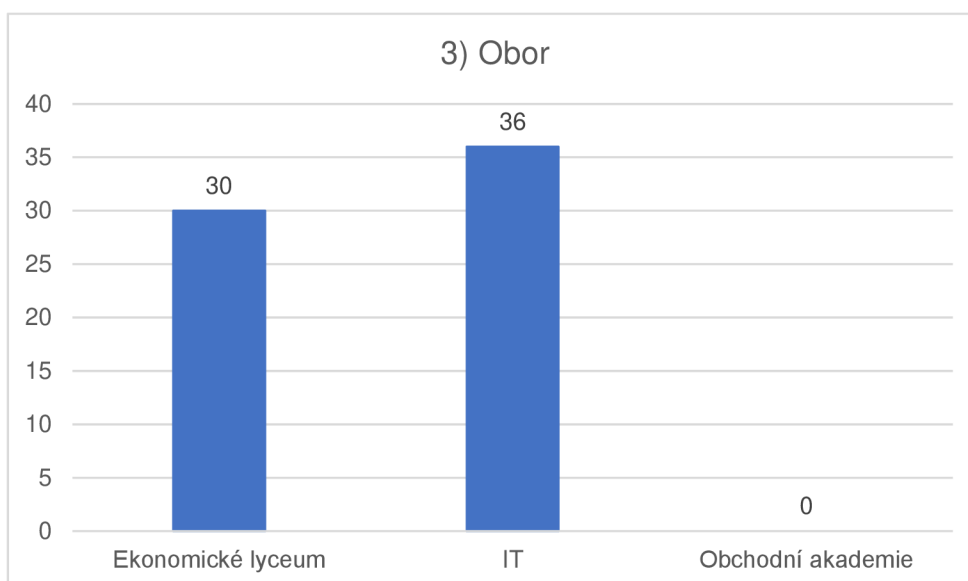
5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

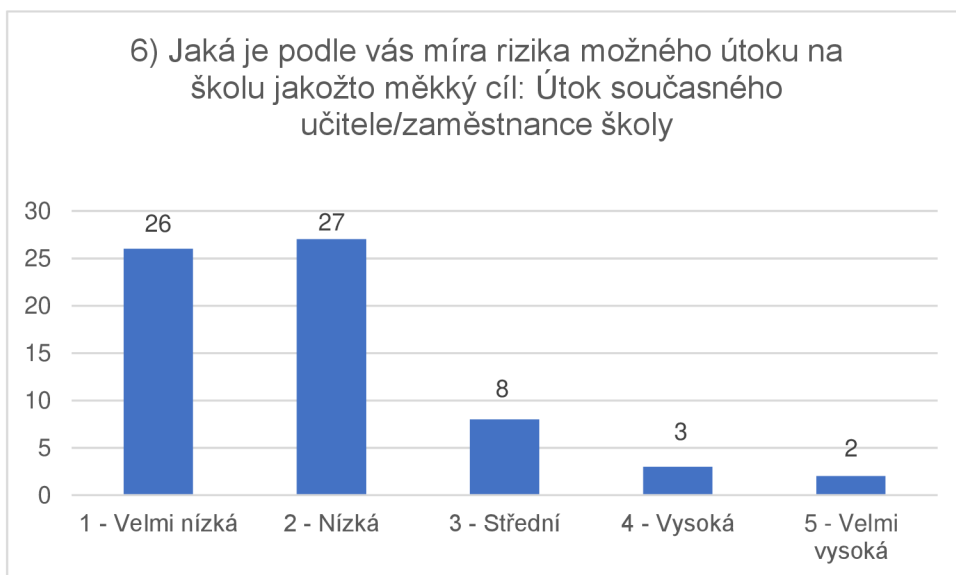
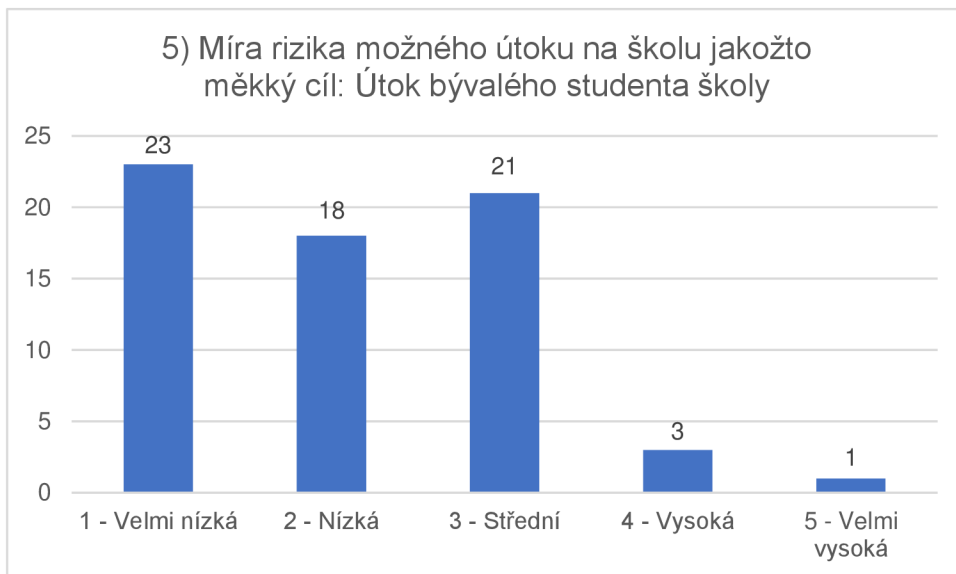
22) Jaká je podle vás míra rizika úmyslného poškození majetku či budovy sprejováním? (žáky, zaměstnanci, cizí osobou)

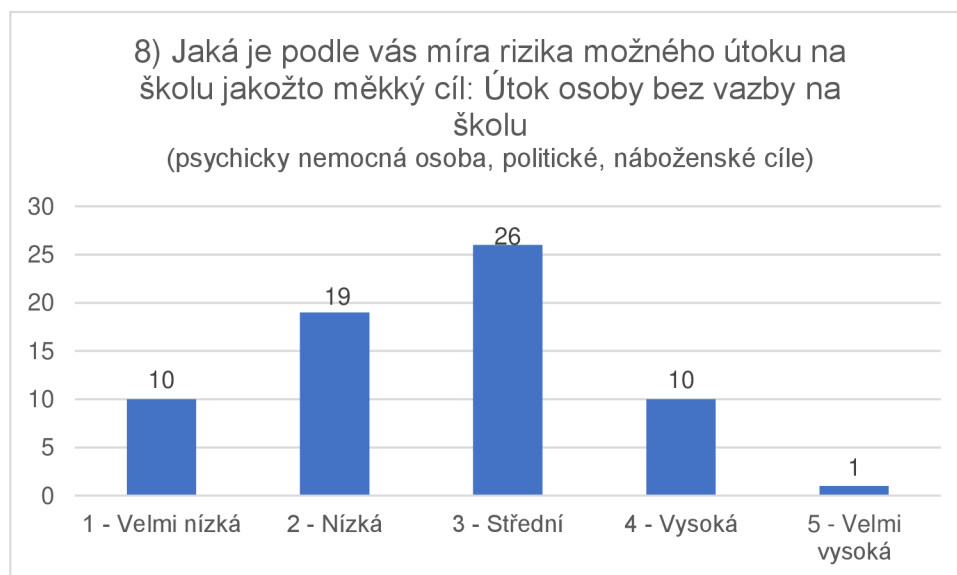
5 – Velmi vysoká, 4 – Vysoká, 3 – Střední, 2 – Nízká, 1 – Velmi nízká

Příloha č. 3

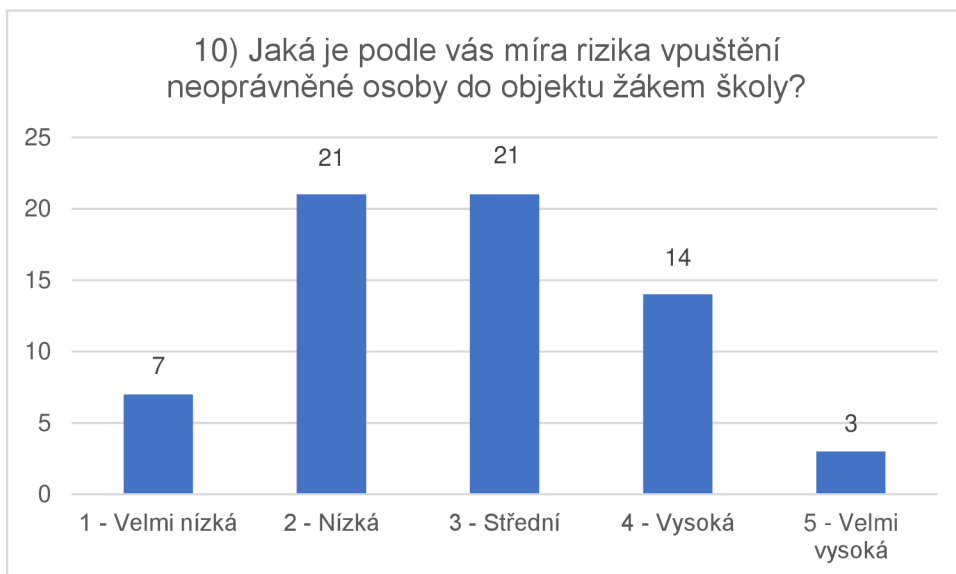

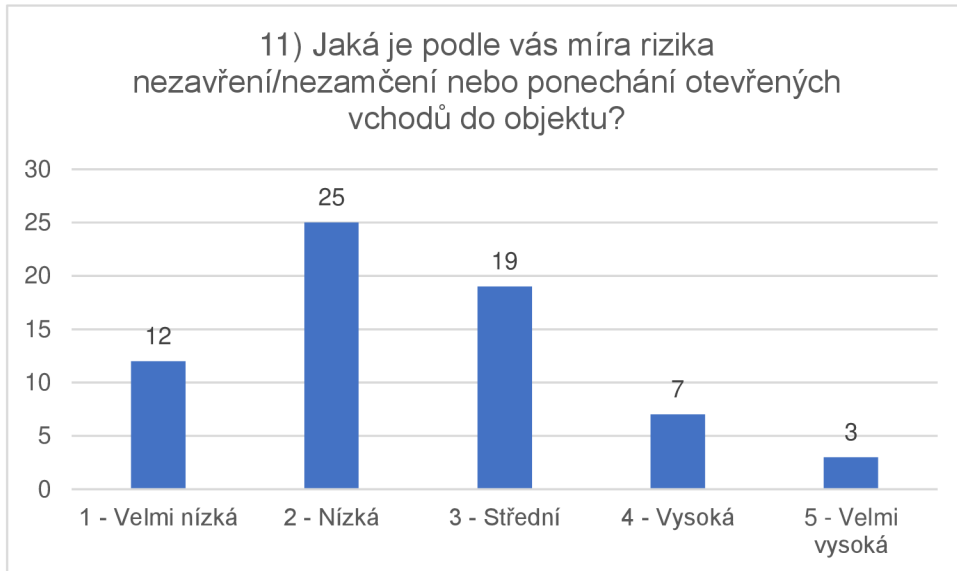

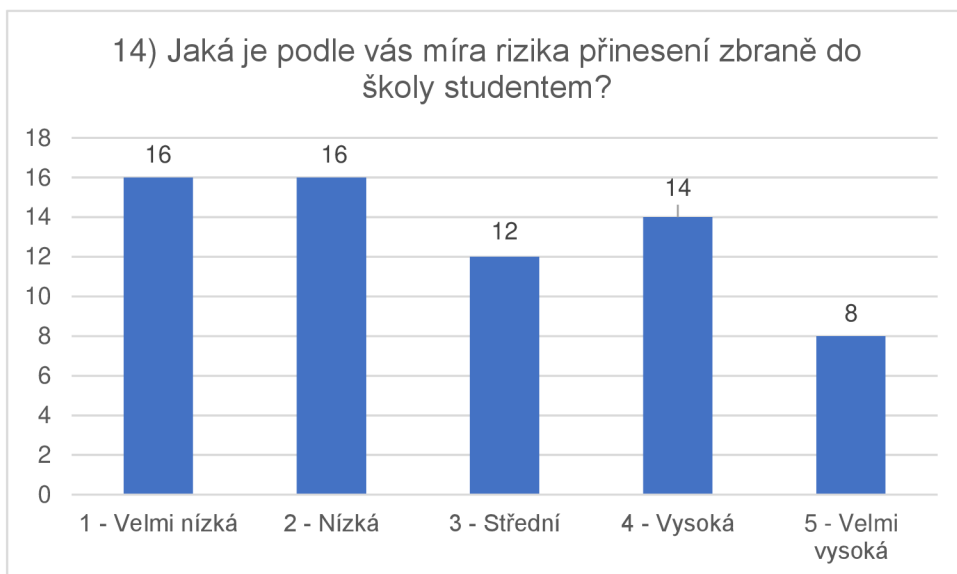
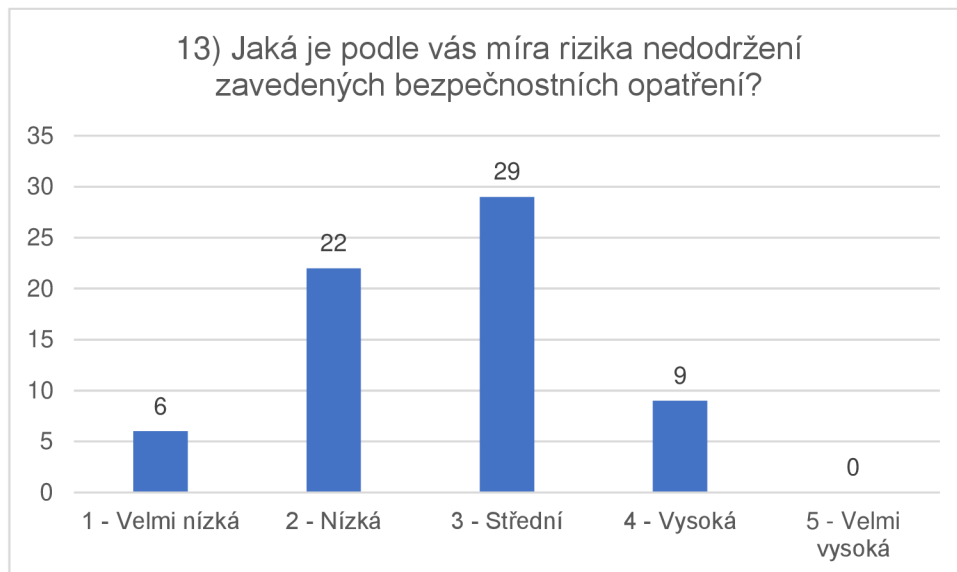

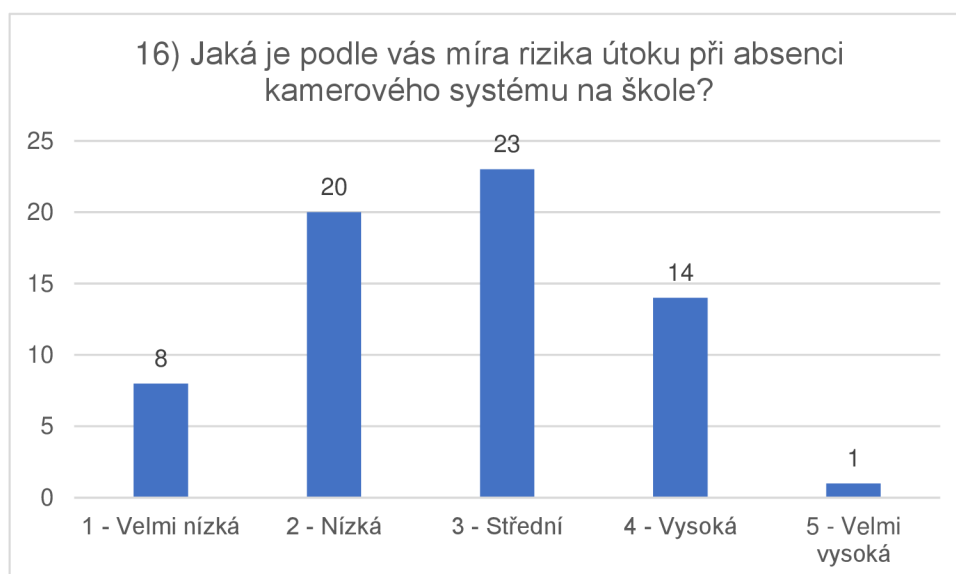
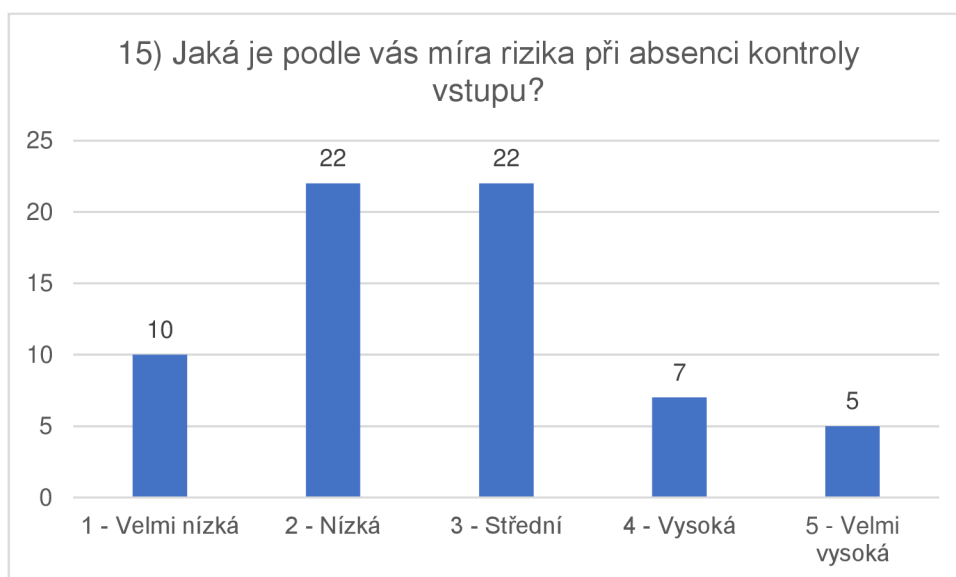

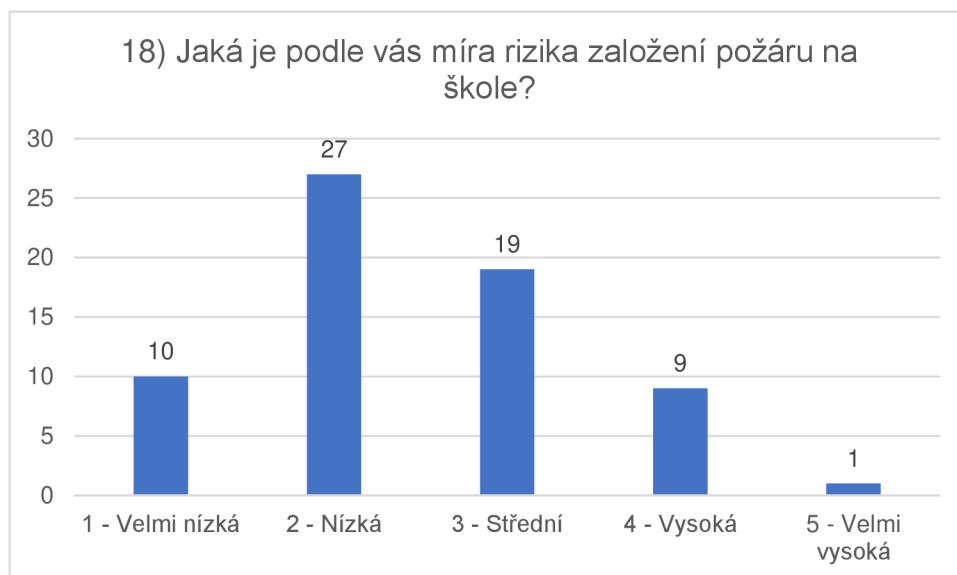
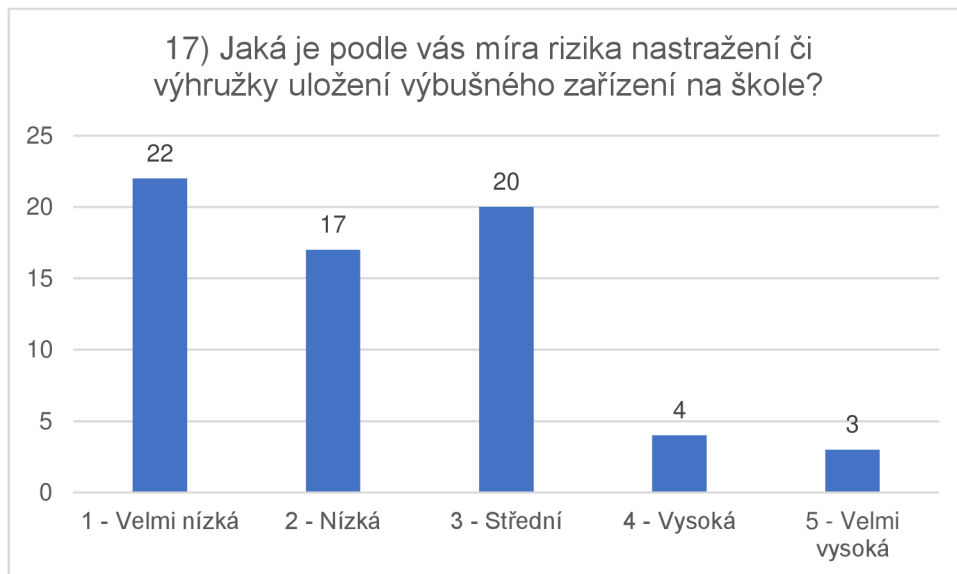

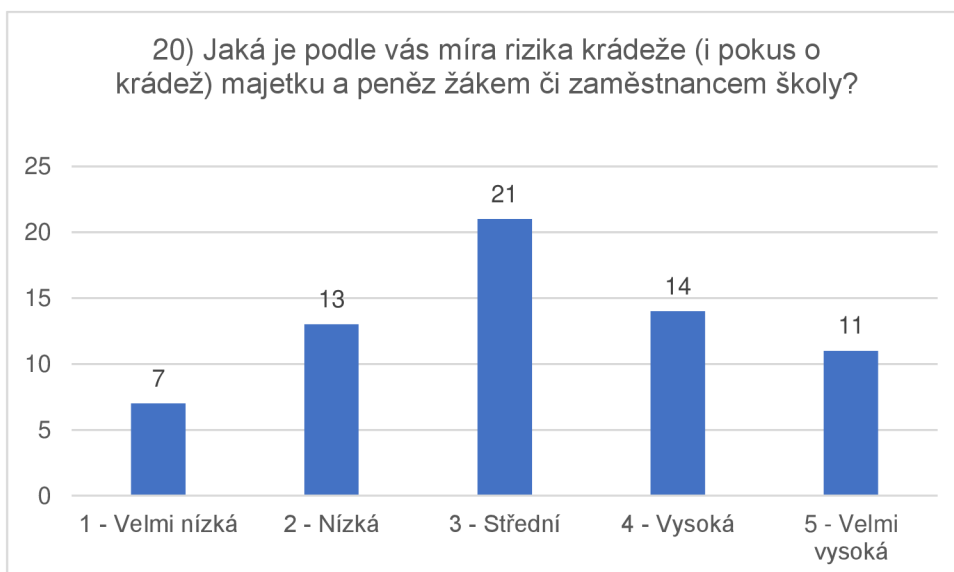
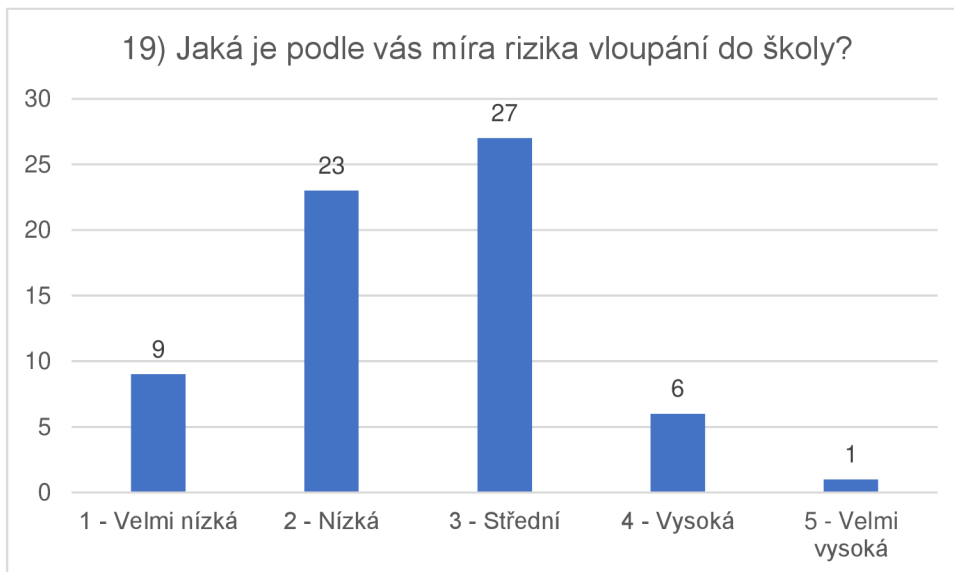

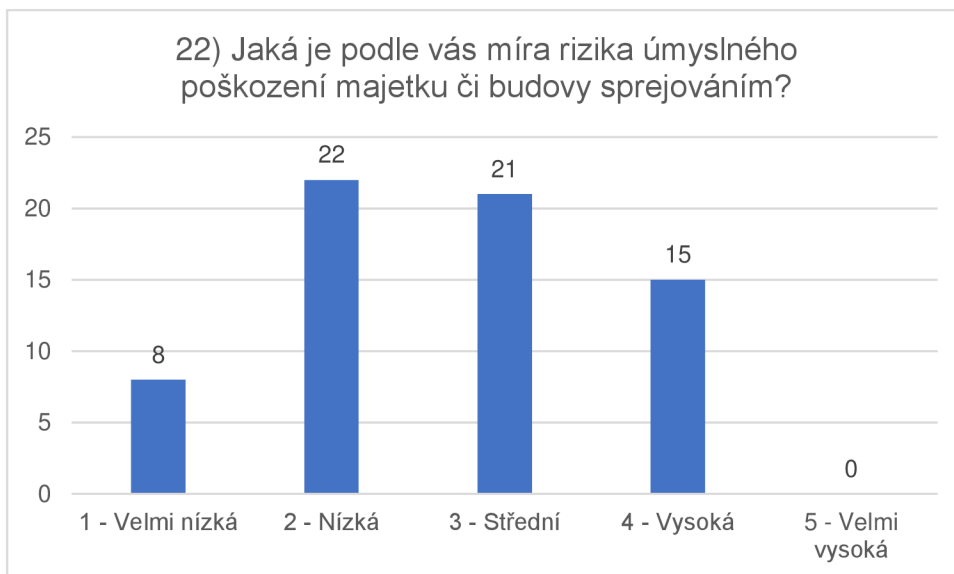
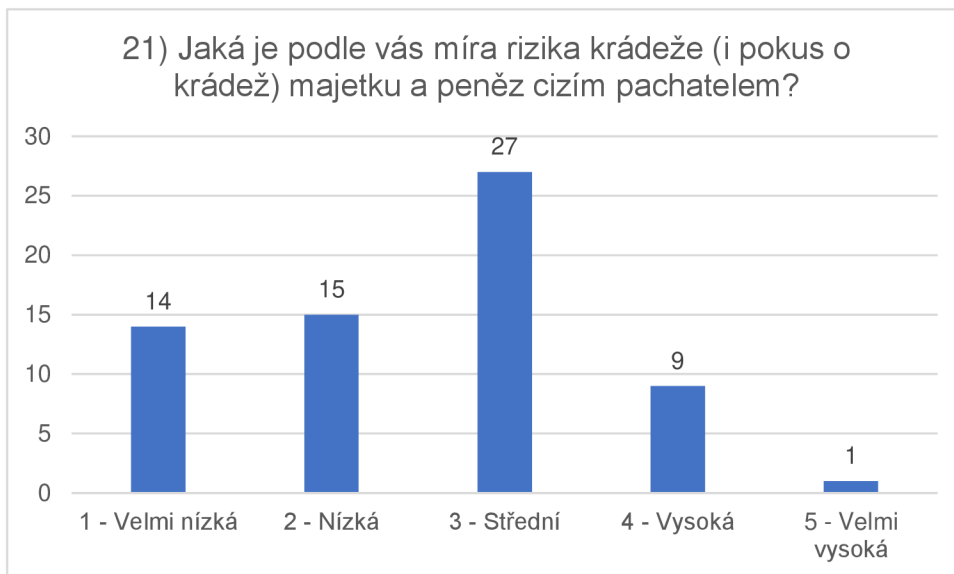

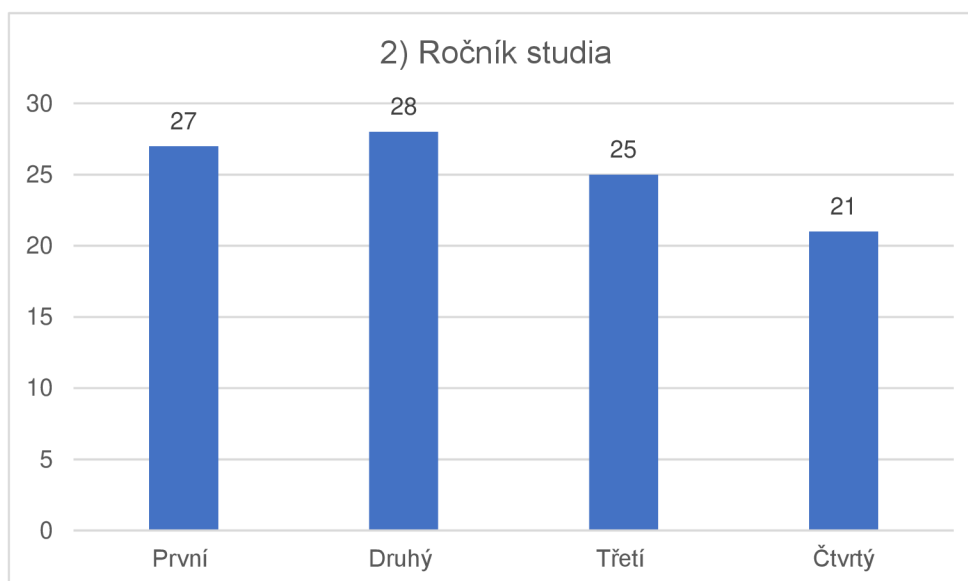
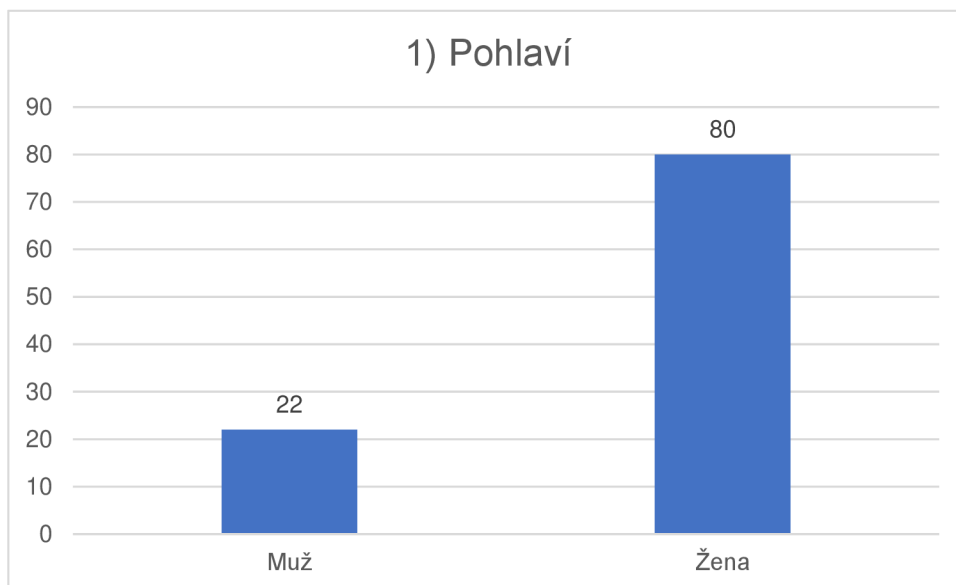

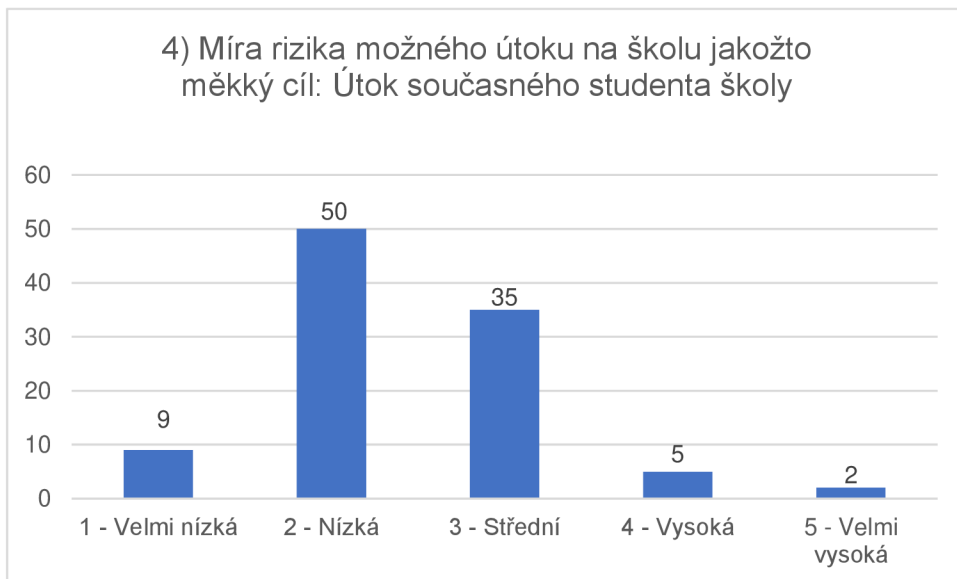
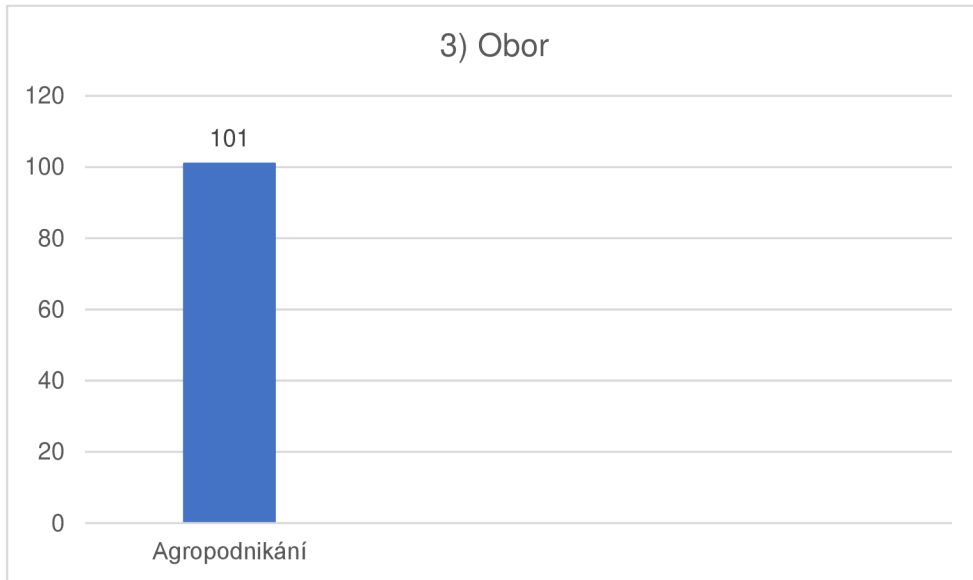

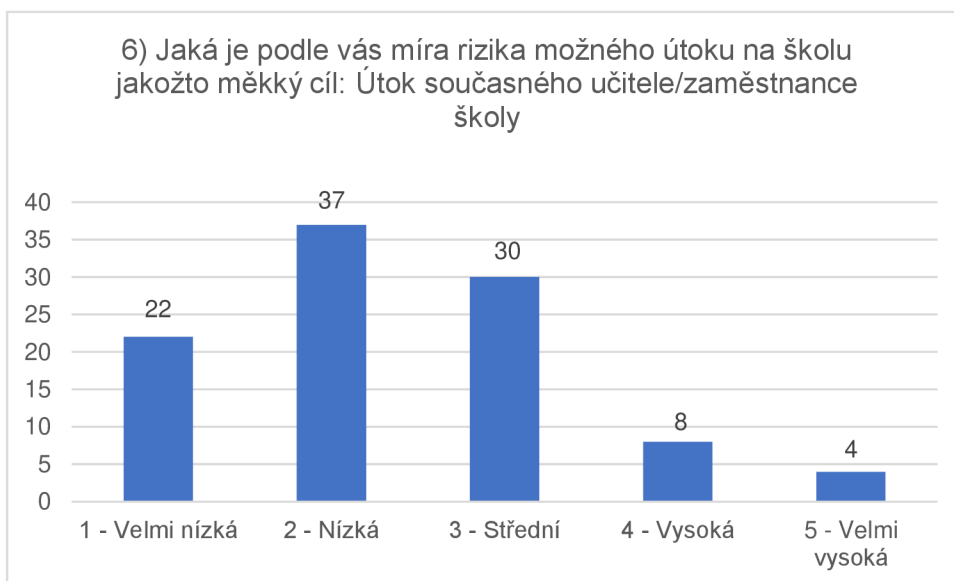
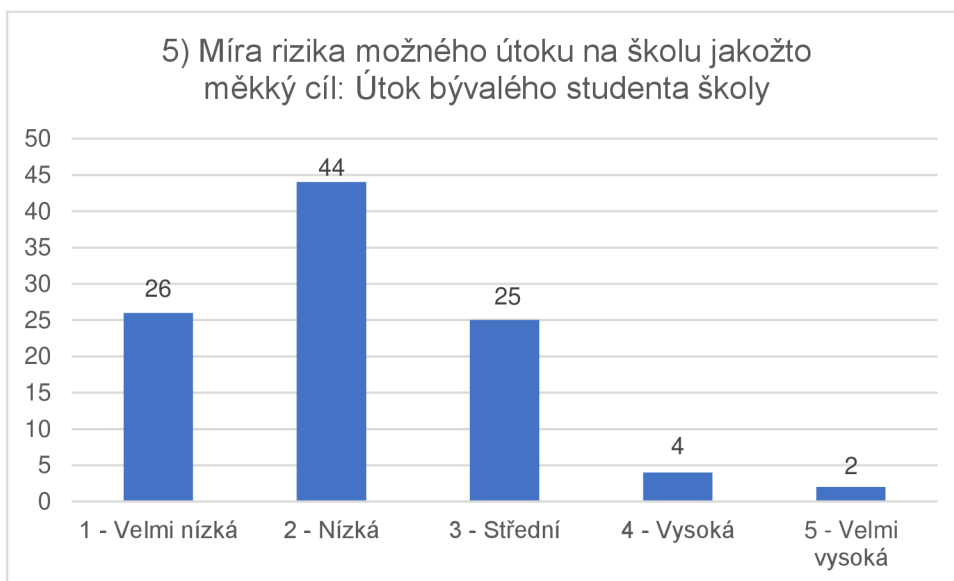

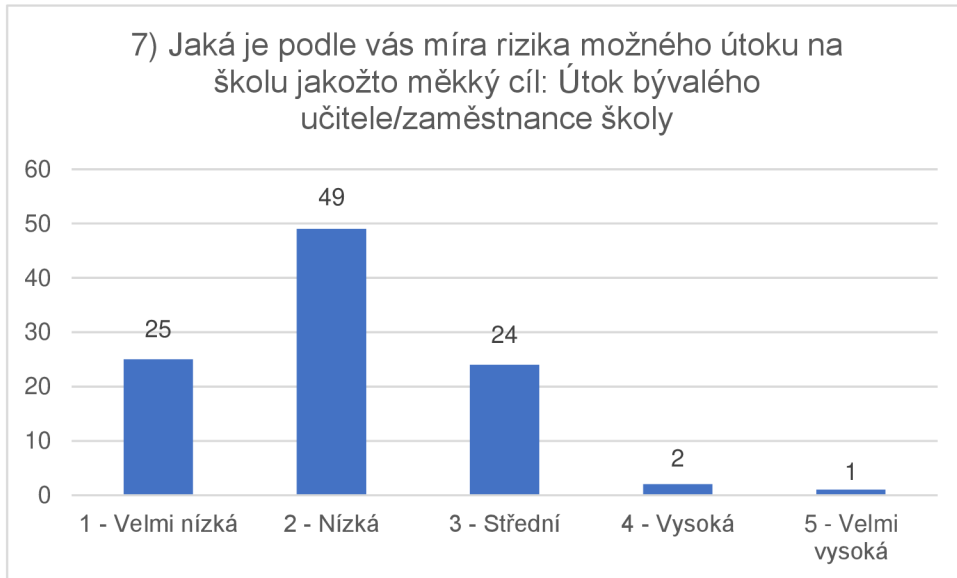
Příloha č. 4

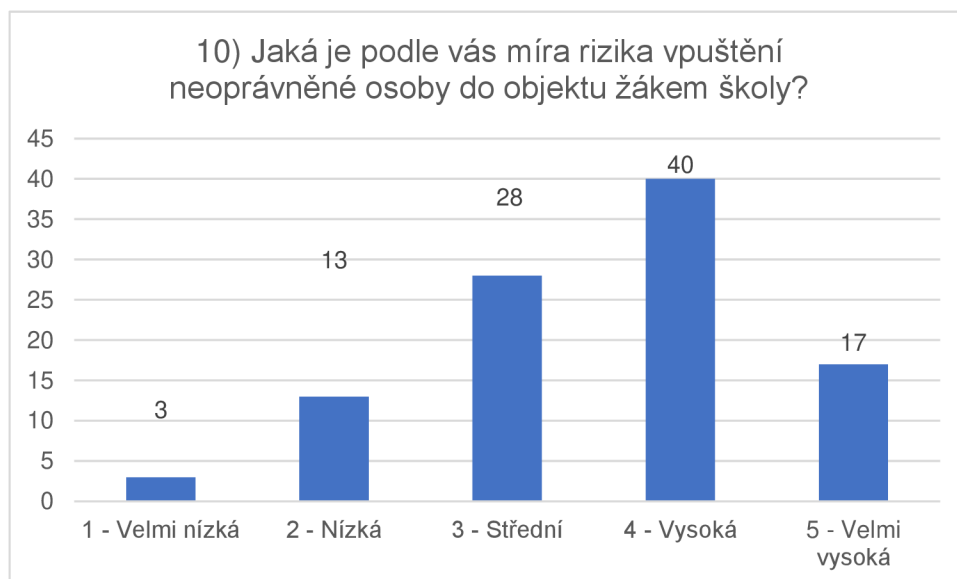
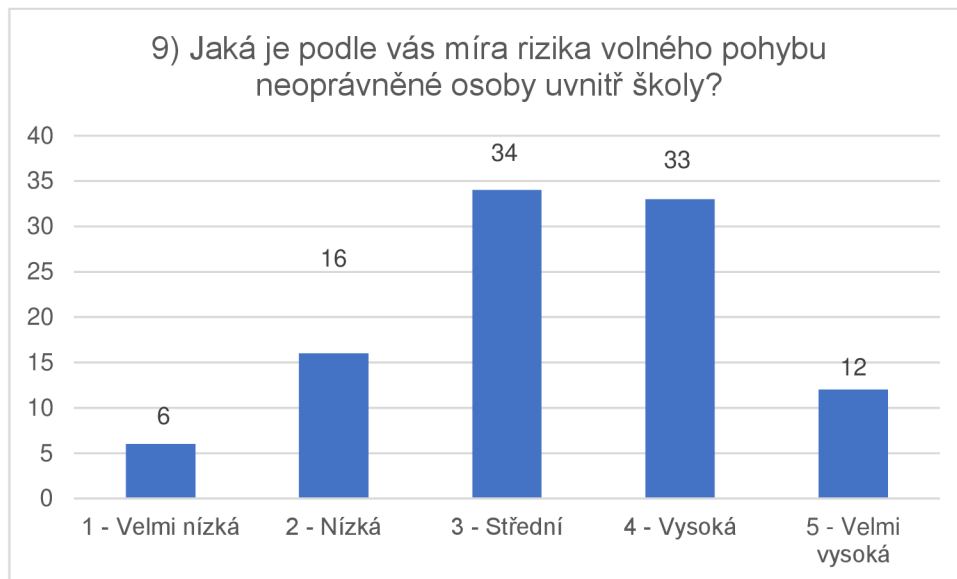

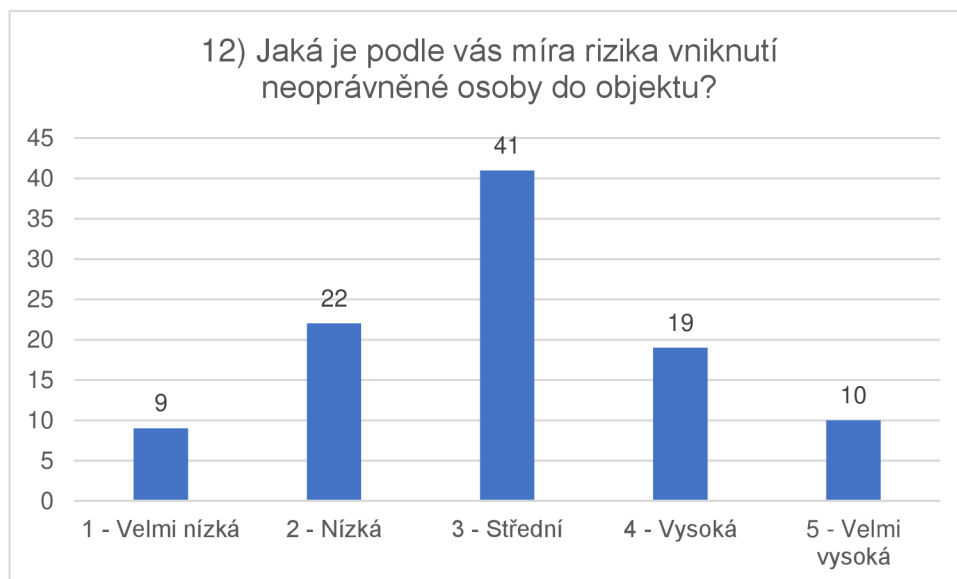
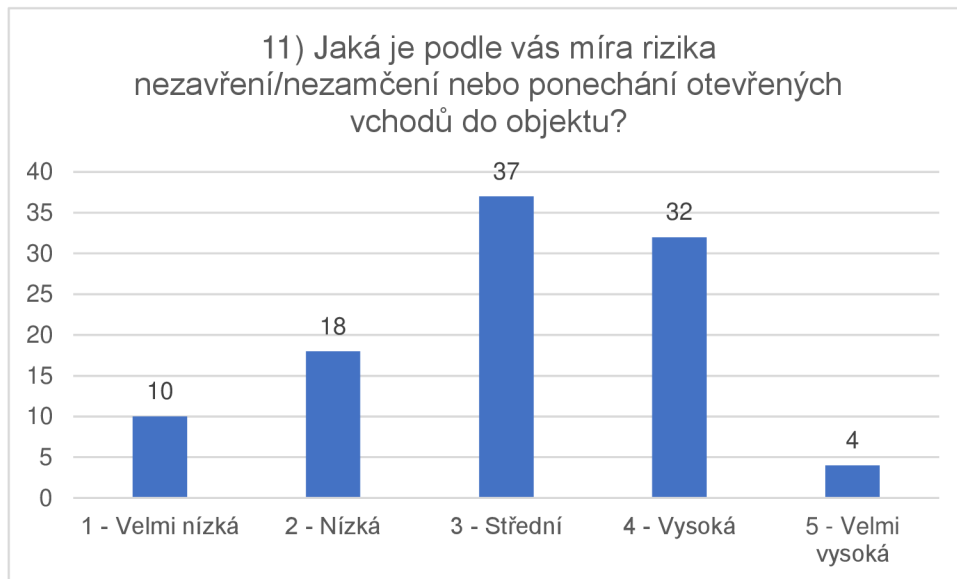

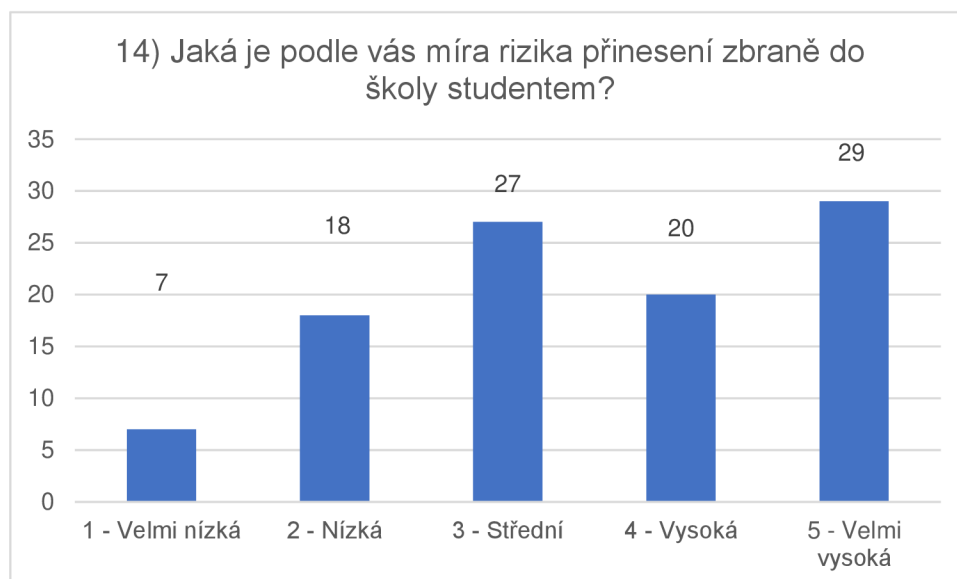
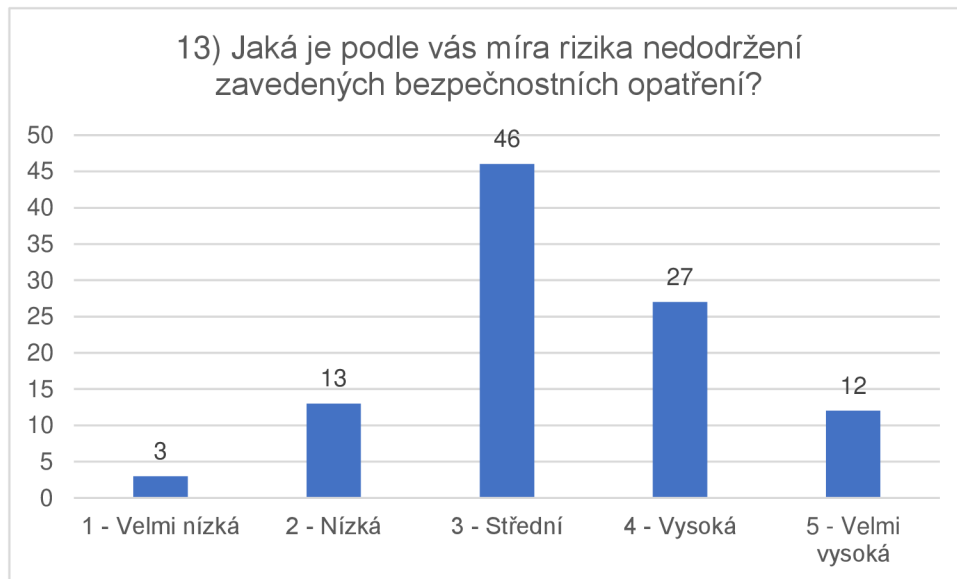

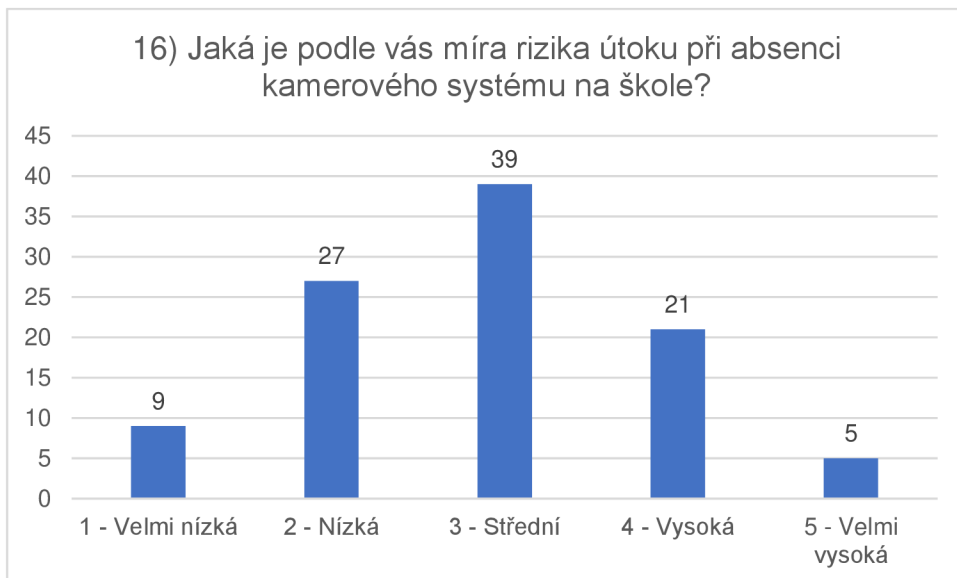

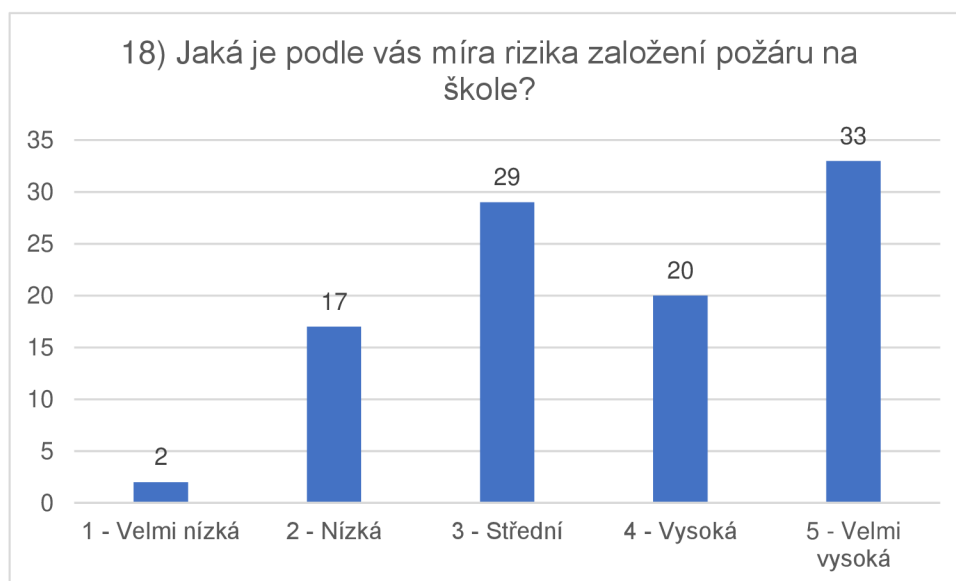
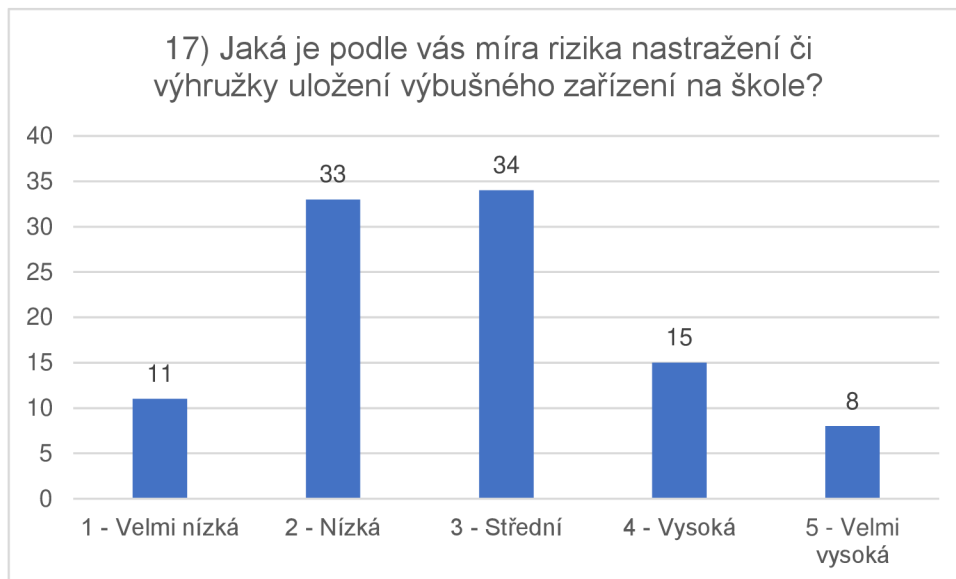

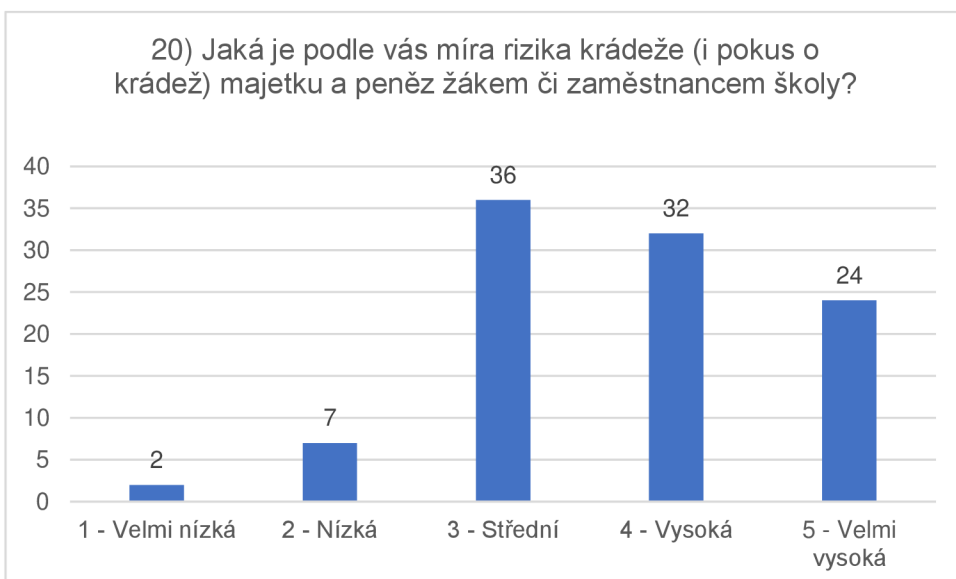
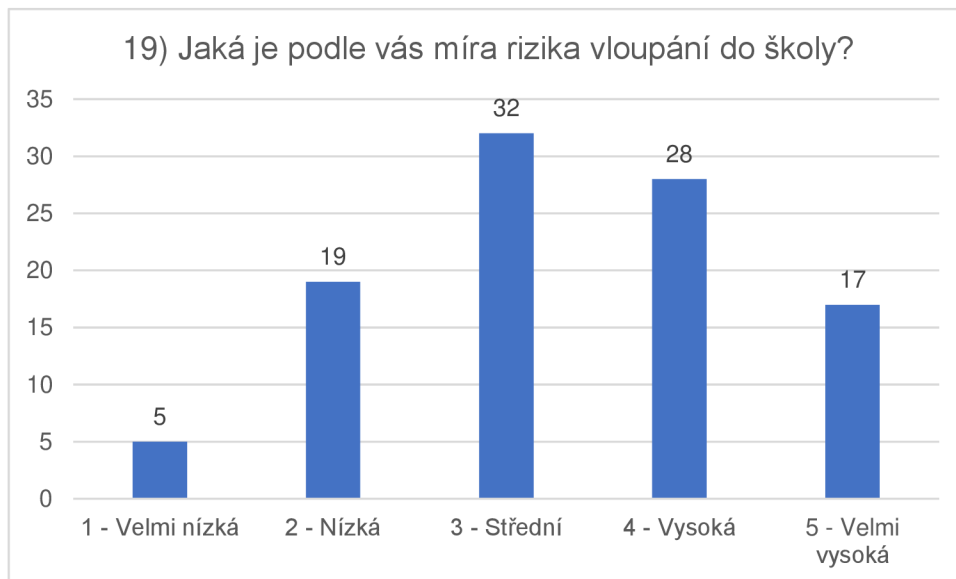

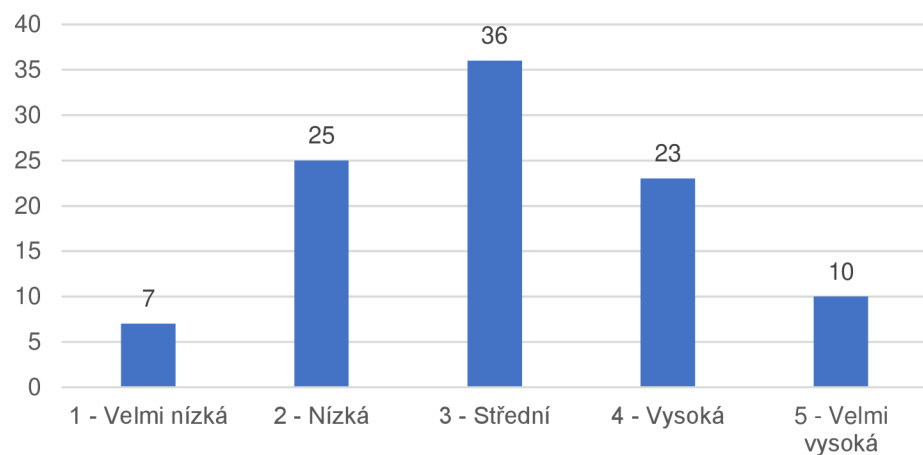

21) Jaká je podle vás míra rizika krádeže (i pokus o krádež) majetku a peněz cizím pachatelem?

22) Jaká je podle vás míra rizika úmyslného poškození majetku či budovy sprejováním?

